

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Lecisz do Polski?
OBNIŻONA CENA!

Czarterem **Pekao**

- ☐ Najszybciej
- ☐ Najwygodniej
- ☐ Bez przesiadek

Zdecyduj już dziś!

(ilość miejsc ograniczona)

Dzwoń do **Pekao Travel**

☎ **588-1988** ☎ **588-2982**

lub swojego agenta podróży

- Imigracja - Polacy
przypadek nieprosty
- W pobliżu Wałęsy
nad Tamizą
- Cholera uderza
z Południa
- Nauka o biopolu

Małgorzata Jarecka - piosenkarka
W Kanadzie z kabaretem Smolenia

POLONIA LATA LOTem

Informacje i rezerwacje

TORONTO TEL. 236-4242
1-800-668-5928

MONTREAL TEL. 844-2674
1-800-361-9071

ZAPRASZAMY DO KLASY BUSINESS
W NASZYCH SAMOLOTACH

BOEING 767
POLSKIE LINIE LOTNICZE

LOT

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada, Polska
Leszek Szaruga (Niemcy)	- Z dystansu
Karolina Jankowska	- Lekture nieobojętne
Hania Sokolska	- Imigracja
dr Krzysztof Ostaszewski (USA)	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie
Janusz Pietrus	- Film

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Stanisław Siekanowicz, Nina Geysztor-Zawirska, Wacław Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa Zach.), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)

Skład, łamanie: Olimpia Orlewicz

Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż

Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer zamknięty jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek. Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje - maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

POCZTOWY:

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENTS:

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch. \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00. Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250. Add 7% GST to all prices.

GST

R120882998

SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów. Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

UWAGA NOWO PRZYBYLI!

BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymywały bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

OBCHODY 200-LECIA KONSTYTUCJI W KANADZIE

3 maja w Toronto odbyło się przyjęcie wydane z okazji 200-lecia Konstytucji 3 maja przez konsulat Rzeczypospolitej Polskiej. Przybyło około 600 gości. Konsul Generalny RP Andrzej Brzozowski udekorował cztery osoby odznaczone przez Prezydenta Lecha Wałęsę. Pani Bronisława Stanisławska (zdjęcie górne) odebrała odznaczenie "Krzyż Oświęcimski", nadane pośmiertnie jej synom - Witoldowi i Wojciechowi, zamordowanym w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu. Pan Stanisław Burza-Karliński otrzymał medal "Za udział w Wojnie Obronnej 1939" (zdjęcie dolne: w środku S. Burza-Karliński, po lewej Konsul Generalny A. Brzozowski, po prawej konsul Leszek Czerwinka). Ponadto pan Stanisław Wojtowicz został odznaczony krzyżem "Za udział w Wojnie 1918-1921", a pan pułkownik Jan Falkowski "Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski - Polonia Restituta".

Ponad 500 osób uczestniczyło w Toronto w obchodach 200 rocznicy Konstytucji 3 maja Okręg Toronto zorganizował je w ub. niedzielę. Odprowadzona została Msza św. Polowa przy Credit Union, następnie przemarsz pod Pomnik Katyński i złożenie wieńców oraz uroczystości jubileuszowe w auli szkolnej przy Bloor i Dundas.

Centralne uroczystości w Kanadzie organizował Okręg ottawski KPK wraz z ambasadą R.P. Trzonem był wykład prof. Normana Daviesa wybitnego historyka i wielkiego sympatyka Polaków. Przedmiotem wykładu była oczywiście Konstytucja 3 maja. Fakt, że była to pierwsza Konstytucja uchwalona w Europie dotarł z pewnością do świadomości, zgromadzonego na uroczystościach korpusu dyplomatycznego. I jest to niewątpliwie najważniejszy efekt obchodów 200-lecia. W Polsce uroczystości nie wzbudziły zainteresowania światowych środków masowego przekazu jak to miało miejsce z obchodami 200-lecia Rewolucji Francuskiej czy dwusetnej rocznicy powstania Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Obchody Konstytucji 3 maja w Kanadzie dążyły do zademonstrowania na zewnątrz wieloletniej tradycji polskiej demokracji, co ma zasadnicze znaczenie dla oceny Polski współczesnej jej możliwości i szans.

Dlatego w Toronto warto podkreślić obecność burmistrza Arta Eggletona, jak również oświadczenie ontaryjskiego ministra obywatelstwa Elaine Ziemby, w którym podkreśliła rolę i miejsce polskiej Konstytucji w kształtowaniu idei demokracji. Przemawiał również na uroczystościach torontońskich, w tym duchu senator Hajdasz. Burmistrz Eggleton odznaczył b. prezesa okręgu S. Sadowskiego oraz wręczył na ręce konsula R.P. K. Smyka upominek w postaci dalszy na str. 24

P R E M I E R A

Zdjęcia: JERZY JAWORSKI.

Torontońska premiera jednoaktowej sceny Format "Ostatecznie Polski Król" na motywach Brandysa i "Przechowalni" wg Stawińskiego wzbudziła w nas nadzieję na narodziny małej acz wyrafinowanej sceny polskiej w Kanadzie. Nie musi to być przysławiony teatr "ogromny", wystarczy kameralna scenka, zdolna oderwać nas od codzienności, dzięki niecodziennej scenografii, doborze tekstów i grze. Pokazane premierowe przedstawienie nie jest łatwą polonijną papką, dialog o ostatnim królu polskim, trudną, wyrafinowaną jakby trochę i nierealną rozmową, a jednak wciąga autentycznością dokumentów, listów, politycznej i dworskiej atmosfery epoki. Każde wycierpieć raz jeszcze nasze historyczne błędy, złudzenia i słabości. Dialog, zapomniana od czasów Sokratejskich sztuka dochodzenia do prawdy wiruje i nawraca, atakuje i broni. Wylanla się z tego obraz dalekiej Polski. I pomyśleć gdzie?! Na Beverley!

Monolog Kopczewskiego w "Przechowalni" jest wydarzeniem teatralnym samym w sobie. Między wulgarnością, groteską, szarpaniną przetrwania wśród zmian, pomylek i intryg widzimy typowego obywatela PRL. Prawda gorzka i daleka od idealistycznych obrazków.

Czy teatr taki może liczyć na tłumy? Chyba raczej na mocny klub mądrych przyjaciół. Tych, którym nie wystarczą proste widowiska.

Na zdjęciu: Maria Nowotarska i Jerzy Kopczewski.

ŚWIAT

• Prezydent ZSSR powiedział w Moskwie australijskiemu magnatowi prasowemu Murdochowi, że z powodu politycznych i gospodarczych oznak zmiany na gorsze nastawienia Stanów Zjednoczonych do ZSSR świat może powrócić do zimnej wojny. Gorbaczow wyraził się z uznaniem o nowych stosunkach pomiędzy USA i ZSSR rozpoczętych wraz z pieriestrojką w 1985 roku, ale podkreślił, że nie powinny one być zagrożone, gdyż w przeciwnym razie straci cała międzynarodowa społeczność. Gorbaczow podkreślił, że nadal chciałby odbyć spotkanie na szczycie z Bushem.

• W Górnym Karabachu doszło do nowej fali walk pomiędzy Ormianami i Azerami. W starciach zginęło około 100 Ormian, drugie tyle zostało uprowadzonych. Ormianie oskarżyli jednostki sowieckie o wspomaganie Azerów. Azerbejdżan winą za nowy wybuch walk obarczył Ormian. Kontrowersje między obu republikami nasiliły się, gdy Azerbejdżan znalazł się wśród dziewięciu republik, których przywódcy podpisali z Gorbaczowem wspólną deklarację o wyprowadzeniu kraju z kryzysu. Armenia odmówiła udziału w rozmowach - na wrzesień zaplanowała referendum w sprawie niepodległości republiki. Prezydent Armenii Petrosjan odbył telefoniczną rozmowę z Gorbaczowem. Prezydent ZSSR przyrzekł mu, że będzie przeciwdziałał starciom grożącym wybuchem wojny między Armenią i Azerbejdżanem. Moskwa wysłała do Górnego Karabachu oddziały spadochroniarzy. General Sztalin oświadczył, że komandosi strzegą w Armenii elektrowni nuklearnej przed

spodziewanym atakiem nacjonalistów armeńskich. Prezydent Petrosjan oskarżył oddziały spadochroniarzy o pacyfikację miejscowości armeńskich.

• Prezydium Federacji Jugosłowiańskiej (8-osobowy kolektywny prezydent) ostrzegło walczących w Chorwacji Chorwatów i Serbów, że nie zawaha się wydać rozkazu oddziałom wojskowym, aby zaprowadzić spokój. Jednocześnie prezydium wezwało do bezwarunkowego przerwania wszelkich aktów gwałtu i przemocy. W walkach pomiędzy Chorwatami i Serbami zginęło ponad 50 osób. W Chorwacji na 19 maja zapowiedziano referendum niepodległościowe, które może przesądzić o jej wystąpieniu z Federacji Jugosłowiańskiej. Serbowie z samozwańczego okręgu autonomicznego Krajina w Chorwacji twierdzą, że nie do przyjęcia jest ani niepodległość Chorwacji, ani jej przynależność do ewentualnej luźnej konfederacji suwerennych państw. Podkreślają, że nie chcą z narodu w Jugosławii stać się mniejszością etniczną w Chorwacji.

• Prezydent USA Bush podczas joggingu w Camp David niespodziewanie zasnął i stracił oddech. Lekarz stwierdził migotanie serca występujące w stanach przedzawałowych i Bush został przewieziony na dalsze badania do szpitala amerykańskiej marynarki wojennej pod Waszyngtonem. W szpitalu potwierdzono nieregularne bicie serca, określając przypadłość jako drżenie włócienkowe komór górnych. Lekarze nie uważają tego za poważny problem zdrowotny, ale zwrócili uwagę, że może on doprowadzić do wyssania krwi do mózgu. We wstępnej fazie leczenia w szpitalu Bush otrzymał lekarstwo digoxin, a gdy nieregularność w pracy serca utrzymywała się lekarze podali mu procainamidę. Fitzwater podkreślił, że lekarze nie wykryli oznak zniszczenia serca. Osobisty lekarz prezydenta zapewnił, że prezydent Bush posiada nadal doskonale zdrowie. Lekarstwa podane Bushowi ustabilizowały pra-

cę serca i lekarze zrezygnowali z planowanego elektrowstrząsu. Prezydent w poniedziałek powrócił do Białego Domu, podejmując pracę (spotkał się m.in. z byłym sowieckim ministrem spraw zagranicznych Szewarnadze). Niespodziewany pobyt Busha w szpitalu skierował uwagę na jego ewentualnego następcę - wiceprezydenta Quayla. Odżyły spekulacje, że Quayle nie nadaje się na tak wysoki urząd. Prezydent Bush wyraził 100% zaufanie wobec Quayla.

• Od 1 maja władze chińskie znacznie podniosły ceny niektórych racjonowanych w miastach artykułów żywnościowych. Podwyżka objęła mąkę, ryż, kukurydzę oraz olej jadalny. Ceny wzrosły od 50 do 150%.

• W Watykanie ogłoszono tekst nowej, dziewiątej z kolei, a trzeciej poświęconej zagadnieniom społecznym encykliki papieża Jana Pawła II "Centesimus annus" (Rok setny). Powstała ona w setną rocznicę słynnej encykliki Leona XIII "Rerum novarum", w której papież wziął w obronę robotników. "Nie wolno zapominać, że zasadniczy kryzys systemów, które pretendowały do tego, że są wyrazem rządów, a nawet dyktatury robotników, rozpoczął się od wielkich ruchów, do których doszło w Polsce w imię solidarności" - głosi nowa encyklika Jana Pawła II. To wielkie rzesze ludzi pracy - pisze Papież - podważyły ideologię, która rzekomo przemawiała w ich imieniu. "Z kryzysu marksizmu wyłoniły się spontaniczne formy świadomości robotniczej, które wyrażają żądanie sprawiedliwości i uznania godności pracy, zgodnie z nauką społeczną Kościoła". Podczas audjencji ogólnej Jan Paweł II podkreślił, że jego nowa encyklika odwołuje się do sprawiedliwości społecznej, do solidarności między ludźmi pracy w obronie godności człowieka. Chodzi o to - powiedział - aby nie pogodzić się z wyzyskiem i nędzą, aby nigdy nie rezygnować z transcendentnego wymiaru człowieka, który chce i musi postawić swą pracę w samym środku spo-

łecznej budowy. Nauka społeczna Kościoła, przypomniał Papież, zawsze uznawała prawo do prywatnej własności środków produkcji, tak samo, jak uznaje walor etyczny wolnego rynku. Kościół jednak odrzucał zawsze i odrzuca czynienie z rynku najwyższego regulatora lub syntezy życia społecznego.

• 19-letni Palestyńczyk zamordował w Betlejem 63-letnią Francuzkę, chrześcijańską pielgrzymkę. W toalecie restauracji, w której pracował jako kelner wbił kobiecie nóż w serce. Organizacja Wyzwolenia Palestyny potępiła to pierwsze w trzy i półletniej historii intifady zabójstwo popełnione na chrześcijańskim pielgrzymie.

• Na Węgry sprowadzono prochy prymasa J. Mindszentyego. Skazanego w 1949 r. na dożywocie kardynała uwolniono podczas powstania w 1956 roku. Po upadku powstania schronił się w ambasadzie amerykańskiej, którą opuścił w 1971 roku. Mindszenty zmarł na emigracji w Wiedniu w 1975 roku. Uroczystość ekshumacji zwłok kardynała pochowanego w Mariazell (Austria), zakłócił jego sekretarz, monsignore Tibor Meszaros, który razem z dwoma innymi osobami przykuł się do kraty okalającej grobowiec, by przypomnieć, że - zgodnie z ostatnią wolą Mindszentyego - jego prochy powinny zostać przeniesione na Węgry dopiero po wycofaniu stamtąd ostatniego żołnierza sowieckiego, co ma nastąpić 29 czerwca br.

• W pobliżu wsi Schwinichen ok. 100 km od Berlina znaleziono zwłoki zastrzelonego żołnierza sowieckiego. Poprzednio strona sowiecka domagała się zapewnienia swoim żołnierzom i ich rodzinom lepszej ochrony przed bojówkarzami ze skrajnej prawicy.

• Agencja TASS podała, że w obozie pracy w Twerze popełnił samobójstwo lider nacjonalistycznego ugrupowania rosyjskiego "Pamięć" Konstantin Smirnow-Ostaszwilli. W październiku 1990 roku sąd w Moskwie skazał go na dwa lata obo-

zium pracy za zorganizowanie w styczniu 1990 roku napadu na moskiewski Dom Literatury. "Pamięć" oskarżyła władze o zamordowanie Ostaszwilliego.

• Prezydent Bush oświadczył, że wiarygodność kredytowa ZSSR spadła tak bardzo, iż przepisy nie pozwalają administracji spełnić prośby Gorbaczowa o przyznanie ZSSR gwarancji kredytowych wysokości 1,5 mld dol. na zakup amerykańskiego zboża.

• Minister obrony ZSSR Jazow złożył wizytę w Chinach. Była to pierwsza od 30 lat podróż do Chin dowódcy sowieckich sił zbrojnych.

• W trzęsieniu ziemi w południowej Osetii zginęło 114 osób, 67 tys. ludzi pozostaje bez dachu nad głową.

• Prezydent Litwy Landsbergis i ministrowie spraw zagranicznych Litwy i Estonii przedstawili amerykańskiej Komisji ds. Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie sytuację w swoich republikach, w szczególności nieprzyjazne działania

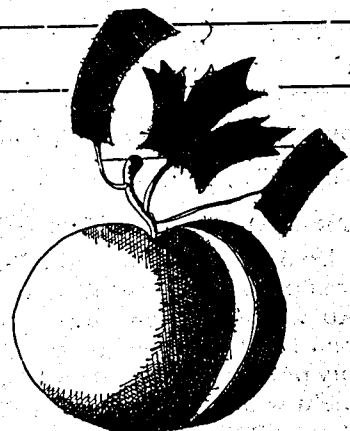
wojsk sowieckich. Miał się z nimi spotkać w Białym Domu prezydent Bush, ale nie wiadomo czy dojdzie do spotkania ze względu na pobyt Busha w szpitalu, u którego stwierdzono arytmię serca.

• W portugalskim kurorcie Estoril przedstawiciele angolańskiego rządu komunistycznego i opozycyjnej prozachodniej organizacji UNITA parafowali nowy układ pokojowy, przybliżający zakończenie 16-letniej wojny domowej. Układ przewiduje, że wojska rządowe i siły partyzanckie utworzą wspólną armię, a pod koniec 1992 r. odbędą się wielopartyjne wybory parlamentarne.

• Czecho-Słowacja stała się 16 krajem, w którym ukazuje się miesięcowe wydanie założonego w 1953 r. amerykańskiego miesięcznika "Playboy". Pod koniec kwietnia ukazał się pierwszy 132-str. magazyn kosztujący 99 koron (około 3,5 dol. US). Czecho-Słowacja jest drugim po Węgrzech krajem Europy Środkowo-Wschodniej, w którym będzie do kupienia rodzimy "Playboy".

Co najmniej 200 tys. ludzi straciło życie podczas monsunowego cyklonu, który spustoszył wybrzeża Bangladeszu. Prędkość wiatru wynosiła 235 km/godz. Wszystkie wyspy i najniższe położone wybrzeża znalazły się pod wodą. Większość ofiar zginęła porwana przez fale, których wysokość dochodziła do 6 metrów. Lokalni przedstawiciele twierdzą, że liczba ofiar śmiertelnych może przekroczyć pół miliona, zwłaszcza, że nowe sztormy i wichury utrudniają akcję ratunkową.

PRAWDZIWE KOBIETY

Szefowa prarodzinnej grupy R.E.A.L. Women of Canada Gwen Landolt powiedziała w Ottawie, że konstytucja nie przyniosła wolności Kanadyjczykom. Wręcz przeciwnie nałożyła na nas tyranię małej niwybranej grupy sędziów Sądu Najwyższego, którzy mogą według swego widzimisię interpretować istniejące w Kanadzie prawo i ogłaszać jego ważność bądź nieważność w zależności od tego czy uznają je za zgodne bądź niezgodne z konstytucją. Landolt skrytykowała także sędzię Sądu Najwyższego Beverley MacLachlin za reprezentowanie poglądów feministycznych w Sądzie i narzucanie swej stronnictwa poprzez ferowane orzeczenia całej Kanadzie. Według Landolt MacLachlin mianowana do Sądu Najwyższego w wieku 45 lat w 1989 roku przez 30 lat do 75 roku życia może swymi profeministycznymi orzeczeniami wyrażać niepewetowane straty na demokratycznej naturze Kanady. Organizacja R.E.A.L. (Realistic, Equal, Active for Life) Women sprzeciwia się m.in. aborcji na żądanie, powszechnej opiece żłobkowej i przedszkolnej jako szkodliwej dla rozwoju osobowości dziecka, prawom dla homoseksualistów, domaga się lepszych plac dla mężczyzn, aby kobiety jak

Gwen Landolt z lewej i Beverley MacLachlin

dawniej mogły zająć się wychowaniem dzieci i zadbać o ognisko domowe. Podczas konferencji organizacji w Ottawie przed budynkiem protestowała grupa homoseksualistów i lesbijek.

JAK NISKO SPADNIE STOPA PROCENTOWA?

Ekonomiści są zgodni, że mamy do czynienia ze spadkowym trendem stopy oprocentowania. Bank of Canada obniżył swą stopę do 9,33%, wiele głównych banków i instytucji finansowych obniżyło swe stopy dla najlepszych klientów poniżej 10%. Odpowiednio taniej pożyczanie na wszystkich poziomach. Stopa procentowa spada także na hipotekach. Prenor Trust oferował w ub. tygodniu 4-15-letnie hipoteki za 10,75%, natomiast półroczne i 1-roczone za 10,25%. Wicedyrektor Bank of Montreal Lloyd Atkinson przewiduje, że stopa procentowa będzie dalej spadać w najbliższych miesiącach i może dojść nawet do 9%. Federalny minister finansów Don Mazankowski także twierdzi, że procenty będą spadać. Jednym z głównych powodów jest stałe obniżanie stopy procentowej w USA (w ub. tygodniu U.S. Federal Reserve Board obniżył stopę oprocentowania dla najlepszych klientów z 6 do 5,5%). W odpowiedzi na spadkowy trend oprocentowania pożyczek kilka banków i instytucji finansowych wprowadziło po raz pierwszy od wielu lat hipoteki 10-letnie na 11,5% (m.in. Toronto-Dominion Bank, Montreal Trust, Royal Trust, London Life). W sierpniu ub. roku stopa procentowa dla najlepszych klientów wynosiła 14,75%. Od tamtego czasu stale spada. Ale do stopy amerykańskiej Kanadzie jeszcze daleko.

NOWA KONSTYTUCJA BEZ QUEBECU POLITYCZNĄ GLUPOTĄ

Premier Quebecu Bourassa powiedział w Montrealu, że polityczna głupota przywódcy Partii Liberalnej Jeana Chretien jest największym zagrożeniem kanadyjskiej jedności.

Bourassa skrytykował Chretien za zajęcie stanowiska, iż nowa umowa konstytucyjna może być osiągnięta bez Quebecu, jeżeli tylko zyska wystarczająco duże poparcie w Kanadzie. Chretien powiedział, że dopuszcza możliwość nowej konstytucji, w przypadku niezaaprobowania jej przez Quebec, jeżeli opowie się za nią w referendum znaczna większość Kanadyjczyków. Bourassa nazwał to stanowisko polityczną głupotą. Minister ds. konstytucji Joe Clark powiedział, że nie może być nowej umowy konstytucyjnej bez zgody Quebecu. Kanada ze względów praktycznych potrzebuje parafy pod nową konstytucją od wszystkich znaczących grup - w tym i od Quebecu.

NAJWIĘCEJ WYDAJĄ JAPOŃCZYCY

W roku ub. odwiedziło Kanadę 474 132 Japończyków. Pod względem liczebności uplasowali się oni na trzeciej pozycji listy wizyt: po Amerykanach i Brytyjczykach, przed Niemcami i Francuzami. Japończycy zajęli jednak pierwsze miejsce pod względem wydanych w Kanadzie pieniędzy. Per capita wydali oni w roku ubiegłym 766 dolarów, bijąc Francuzów - 646; Niemców - 638 i Brytyjczyków - 527 dol. Amerykanie wydają podczas pobytu w Kanadzie zaledwie 294 dol. per capita, ale w liczbach bezwzględnych w wydatkach biją wszystkie nacje, gdyż w roku ubiegłym złożyło wizytę w Kanadzie 12,3 mln Amerykanów. Szacuje się, że w tym roku odwiedzi Kanadę ponad pół miliona Japończyków, a w roku przyszłym około 550 tys.

ZDROWI NIE BĘDĄ ZAMYKANI

Sąd Najwyższy uznał za niezgodne z konstytucją prawo według którego oskarżony uniewinniony ze względu na chorobę psychiczną mógł być automatycznie zamknięty w zakładzie dla umysłowo chorych. W Kanadzie siedzi około 1000 takich osób. Wiele z nich, zdaniem lekarzy i psychiatrów, popełniło przestępstwo

będąc psychicznie chorymi, a następnie przeszło skuteczne leczenie i są ludźmi zdrowymi, tymczasem przebywają w zamknięciu. Pewna ich liczba znalazła się na zamkniętych oddziałach psychiatrycznych już po wyzdrowieniu, gdy zostali zabrani prosto z sali sądowej po wyroku uniewinniającym ich z powodu niepoczytalności, w którym to stanie znajdowali się w chwili popełnienia przestępstwa. Niektóre procesy ciągną się latami i zdarza się, że pewna liczba psychiatrycznych przestępców w międzyczasie zostaje wyleczona. Krytycy prawa wskazali także przypadki, w których zamknięcie uniewinnionej osoby w zakładzie psychiatrycznym obejmuje dłuższy okres czasu niż kara więzienia, którą otrzymaliby za popełnione przestępstwo. Sąd Najwyższy unieważnił prawo orzekając, że nie zapewnia ono równości obywateli, stoi w sprzeczności z konstytucją gwarantującą każdej osobie bezpieczeństwo osobiste oraz zasadę nie bycia zaareztowanym w sposób arbitralny.

FRANCJA NIE ZAMIESZA

Ambasador Francji w Ottawie Bujon de l'Estang powiedział, że Francja obserwuje problem jedności Kanady z wielkim zainteresowaniem i życzliwością, ale nie udzieli żadnych porad stronom, ani też nie zajmie stanowiska po którejś ze stron. Ambasador podkreślił, że Francja jest solidnym przyjacielem Kanady, ma naturalne poczucie braterstwa z Quebecem oparte o historię, język i kulturę, ale nie jest jej rolą wtrącać się w wewnętrzne sprawy Kanady.

BISKUPI CHWAŁĄ ENCYKLIKĘ

Biskupi kanadyjscy w słowach najwyższego uznania wyrazili pochwałę najnowszej encykliki Jana Pawła II "Centesimus annus". Zdaniem biskupów bezcenne jest to, że Papież jednoznacznie postawił priorytet godności człowieka nad systemami politycznymi i odwołał się do sprawiedliwości społecznej oraz solidarności między ludźmi pracy. Wed-

ług biskupów Jan Paweł II nie odrzucił kapitalizmu, odrzucił natomiast jego brutalną czysto konsumpcyjną, wolnokonkurencyjną wersję. Kapitalizm tak, - oświadczył arcybiskup Toronto Aloysius Ambrozic - zwłaszcza teraz, gdy totalnie załamał się komunizm jako system cierpień i nędzy, ale jak naucza Papież w encyklice, kapitalizm z etycznym i religijnym kręgosłupem. Biskup Jean-Guy Hamelin powiedział, że encyklika wyraźnie wypukła w społeczeństwie wysiłek i rolę ludzi pracy i związków zawodowych. Biskup Remi De Roo powiedział, że Papież odrzucił każdy system, który depersonalizuje człowieka, który

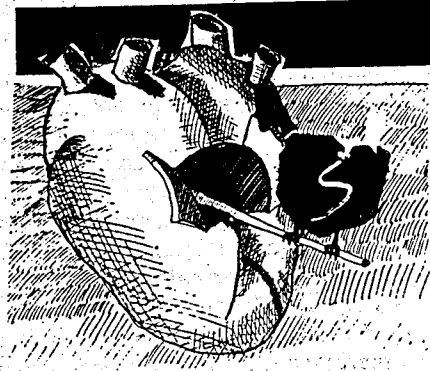
uznaje jednostkę za przedmiot w społeczeństwie.

ZASTRZELONO POLAKA

Do 5 maja odnotowano w Metro Toronto 30 zabójstw. W ubiegłym roku w tym samym czasie popełniono ich 18. 30 ofiarą był Polak, który pracował jako recepcjonista w motelu w dzielnicy Toronto - Scarborough. 39-letniego Polaka zamordowano strzałem w tył głowy. Jego ciało zostało znalezione za niezamieszkałym budynkiem przylegającym do motelu. Policja nie podała jego nazwiska, twierdząc, że nie ma on żadnej rodziny w Kanadzie i poszukuje jego krewnych w Polsce.

"Nabądź rewolwer, zabij katolika" - taki napis wymalowali wandalie na kościele katolickim w pobliżu Amherstburg w Ontario. W samym Amherstburg zostały zawieszono zajęcia publicznej i katolickiej szkoły średniej dzielących od 1987 roku wspólny budynek. Zajęcia zawieszono z powodu walk między uczniami i protestów rodziców uczniów szkoły publicznej, gdy Publiczny Wydział Oświaty w Essex przegłosował oddanie całego budynku z dnem 1 sierpnia Kościołowi Wydziałowi Oświaty. Decyzja oznacza, że 800 uczniów szkoły publicznej w Amherstburg będzie musiało od nowego roku szkolnego dojeżdżać do szkół publicznych znajdujących się poza miasteczkiem.

200 LAT KONSTYTUCJI

Obchody 200-lecia uchwalenia Konstytucji 1791 r. rozpoczęły się w Warszawie od wspólnego posiedzenia Sejmu i Senatu, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych, Kościołów, liderzy partii politycznych.

"Historia powinna rozjaśniać umysły ludzi, ich poglądy na to, co się aktualnie dzieje, albowiem jak mówił rzymski poeta, historia zawsze opowiada o tobie, tyle że w niej występujesz pod zmienionym nazwiskiem" - powiedział marszałek Mikołaj Kozłowski.

Senator Jerzy Pietrzak (OKP) przypomniał, że 200 lat temu posłowie Sejmu Czteroletniego ślubowali wzniesienie w Warszawie Świątyni Opatrzności jako podziękowania narodu za uchwalenie Konstytucji 3 maja i zgłosił w imieniu Komisji Konstytucyjnej Senatu dokonanie tej budowy przerwanej rozbiarami.

Bronisław Geremek (KPUD), przewodniczący sejmowej Komisji Konstytucyjnej, w gorąco oklaskiwanym przemówieniu porównał szanse dla Polski dziś i w momencie uchwalenia Konstytucji.

W przyjętej deklaracji oboje stwierdziły konieczność przeprowadzenia w pełni wolnych demokratycznych wyborów oraz uchwalenie nowej ustawy zasadniczej.

Na Wiejskiej nie było ani prezydenta Wałęsy ani prymasa Glempa. Obydwaj w tym samym czasie brali udział w uroczystościach na Jasnej Górze w Częstochowie. W kulisach komentowano ten fakt snując różne

domysły. Mówiło się m.in., że zaszczyt nieporozumienie ponieważ prezydent nie został zaproszony. Prezydent ma jednak swoje miejsce na galerii i bierze udział w posiedzeniach parlamentu z urzędu. Jest to jego konstytucyjny przywilej. Zaproszenie nie było więc potrzebne, a nawet byłoby niestosowne. Jeszcze rano Straż Marszałkowska przygotowywała się na przyjęcie prezydenta.

W południe na placu Piłsudskiego w uroczystej odprawie wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza wziął udział prezydent Lech Wałęsa. Oddano 24 salwy armatnie. Prezydent odsłonił nowe tablice pamiątkowe na kolumnach Grobu, m.in. Wznowienie 1939, Lubianka-Butyrki 1944, Katyń-Charków 1940, Powstanie Warszawskie 1944.

Popołudniowe uroczystości na placu Zamkowym rozpoczęły się hymnem narodowym i wciągnięciem flagi państwowej na wieżę zegarową Zamku Królewskiego.

Prezydent Wałęsa przemawiając do licznie zgromadzonych warszawiaków i honorowych gości podkreślił, że "zwycięstwo "Solidarności" po-

dobne jest do zwycięstwa obozu patriotycznego przed 200 laty. Nie dokończyliśmy jednak dzieła naprawy". Prezydent przypomniał, że "do tej pory nie odbyły się w pełni wolne wybory, że nie wyłoniliśmy Sejmu, który miałby prawo opracować i uchwalić nową konstytucję".

Po przemówieniu prezydenta odsłonięto pamiątkową tablicę w ścianie Zamku przy wieży zegarowej. Pod pomnikiem marszałka Sejmu Wielkiego Stanisława Małachowskiego złożono kwiaty.

Prezydent i zaproszeni goście udali się następnie do katedry św. Jana, gdzie chór archikatedralny odśpiewał "Te Deum Laudamus". Homilię wygłosił prymas Polski kardynał Józef Glemp.

Uroczystości 3-majowe w Warszawie zakończyło przyjęcie wydane przez prezydenta na Zamku Królewskim dla osobistości polskiego życia politycznego i korpusu dyplomatycznego.

W 200 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja wiele miało zorganizować uroczyste koncerty, defilady i parady wojskowe. W plątek obchodzono również po raz pierwszy

Defilada na pl. Józefa Piłsudskiego.

Na Trakcie Królewskim, między Sejmem a placem Zamkowym, odbyła się parada kawalerii w strojach historycznych i pododdziałów WP reprezentujących rodzaje sił zbrojnych.

święto Wojska Polskiego, a na Śląsku 70 rocznicę III Powstania Śląskiego. Wszędzie celebrowano uroczyste msze święte.

Na Jasnej Górze

200 tys. pielgrzymów z całej Polski uczestniczyło w uroczystościach z okazji Święta Matki Boskiej Królowej Polski i 200 rocznicy Konstytucji 3 maja. Wśród pielgrzymów byli uczestnicy Ogólnopolskiej Sztafety Życia, która przybyła do Częstochowy w czwartek.

Mszy św. Na Walach Jasnogórskich przewodniczył kardynał Franciszek Macharski, metropolita krakowski, homilię wygłosił prymas Polski, kard. Józef Glemp. Podczas uroczystości został ponowiony akt zawierzenia milenijnego z 1966 r.

W uroczystościach Święta Królowej Korony Polskiej uczestniczył także prezydent RP Lech Wałęsa, wraz z małżonką Danutą, który rano modlił się przed cudownym obrazem, uczestnicząc we mszy świętej w kaplicy Matki Bożej Częstochowskiej, odprawionej przez ks. prymasa Józefa Glempa. Obecni byli także - nuncjusz Stolicy Apostolskiej - Józef Kowalczyk, metropolita wrocławski ks. kardynał Henryk Gulbinowicz, księża biskupi z Włoch i Francji oraz po raz pierwszy w Polsce - biskup Moskwy ks. Kondratowicz.

W Krakowie uroczystości 3-majowe rozpoczęła msza św. w Katedrze Wawelskiej. Później pochód, poprzedzany przez wojskowe orkiestry

dęte przeszedł Traktem Królewskim pod Grób Nieznanego Żołnierza. Tutaj przemawiał m.in. Adam Bień, ostatni żyjący z oskarżonych w procesie 16 w Moskwie. - Miłujmy Polskę, jaka jest - zwrócił się do zebranych. - Polska uboga jest lepsza niż Polska nieobecna.

Depesze prezydentów

"Wielkim i umiłowanym symbolem przywiązania narodu polskiego do ideałów demokratycznych" nazwał prezydent Bush Konstytucję 3 maja, proklamując ten dzień dniem upamiętnienia w USA 200-lecia polskiej Konstytucji z 1791 r. "Wiara, odwaga i wytrwałość narodu polskiego zostały w końcu wynagrodzone" - stwierdził Bush. "Polska zrzuciła jarzmo komunizmu i zaczęła pracować nad wydobyciem się z upadku... Stany Zjednoczone z całego serca popierają odważne starania Polaków o ustanowienie gospodarki wolnorynkowej i trwałych rządów demokratycznych. USA - mówi tekst proklamacji - są dumne, że mogą wspierać naszych polskich przyjaciół w ich wysiłkach zmierzających do przeobrażenia tryumfu nad tyranią w trwałą wolność i dobrobyt".

Prezydent Gorbaczow przesłał depeszę do Lecha Wałęsy, w której napisał: "Skladam Panu i całemu narodowi polskiemu gratulacje z okazji święta narodowego Rzeczypospolitej Polskiej".

Jestem szczerym zwolennikiem tego, aby wchodzące w nową fazę,

stosunki między ZSSR i Polską rozwijały się na gruncie dobrego sąsiedztwa, równoprawności i wzajemnego szacunku, z zachowaniem tego, co cenne i pozytywne, a co, bez względu na wszystko, gromadziło się w stosunkach między naszymi narodami na - przestrzeni wieków - stwierdził Michaił Gorbaczow.

Sowiecko-polskie współdziałanie, opierające się na wzajemnym zaufaniu i wzajemnie korzystnej współpracy, jestem co do tego przeświadczony, odpowiadałoby interesom całej Europy Wschodniej, byłoby ważnym czynnikiem procesu ogólnoeuropejskiego oraz służyłoby bezpieczeństwu międzynarodowemu i trwałemu postępowi - głosi posłanie sowieckiego prezydenta.

"To święto to także okazja, aby przypomnieć narodowi litewskiemu, że tak wiele łączyło i łączy nas na krętych szlakach historii. Historyczne związki zostały potwierdzone w tragicznych dniach stycznia, kiedy naród polski jako jeden z pierwszych politycznie i moralnie poparł niepodległą Litwę" - napisał w depeszy gratulacyjnej do Wałęsy prezydent Litwy Vytautas Landsbergis.

3 Maja na świecie

200 rocznicę Konstytucji 3 maja uroczystości obchodzono na całym świecie.

Uroczysta akademii w kościele akademickim św. Jana w Wilnie oraz msze święte w Kaplicy Ostrobramskiej i katedrze wileńskiej były głównymi momentami obchodów, zorganizowanych przez Polaków mieszkających na Litwie. W uroczystościach, które trwały do 6 maja, uczestniczyli liczni goście i pielgrzymi z Polski.

Przed kościołem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Moskwie, wybudowanym przez Polaków, a w latach 30 przekształconym w magazyn i warsztaty, odbyła się uroczysta msza. Celebrował ją w języku polskim i rosyjskim ks. Tadeusz Pikus, duszpasterz środowiska polskiego w Moskwie. Odczytał dekret biskupa Tadeusza Kondrusiewicza, administratora apos-

tolskiego Moskwy i europejskiej części Rosji, o powołaniu do życia polskiej parafii przy tym kościele.

W Leningradzie współorganizatorem obchodów była Demokracja Partia Rosji.

W Berlinie - galowy koncert i trzydniowe sympozjum niemiecko-polskie "Demokracja 1791-1991 w dziejach Polski" z udziałem ponad 100 uczestników.

W Meksyku obchodom patronował 10-osobowy komitet honorowy z udziałem m.in. słynnego poety-noblisty Octavia Paza. Odbływały się dni kultury polskiej i koncert w największej sali stolicy Bellas Artes.

W Watykanie papież Jan Paweł II przyjął pielgrzymów z Polski i zapowiedział, że poświęci wiele uwagi Konstytucji 3 maja podczas swej pielgrzymki do kraju.

W Rzymie - msza święta na Zatybrzu w kościele Matki Boskiej, uroczystości na Kapitolu. Ponadto kolokwium historyczne w Rzymie i w Neapolu.

W Paryżu mer tego miasta Jacques Chirac podejmował w Ratuszu przedstawicieli francuskiej Polonii.

Uroczyste obchody 200-lecia Konstytucji 3 maja odbyły się także w wielu miastach USA i Kanady.

POLITYKA

Bez pośpiechu

Wydawany przez Ministerstwo Obrony ZSSR miesięcznik "Kommunist Woorużonnych Sił" dał niedwuznacznie do zrozumienia, że Moskwie przestało zależeć na szybkim podpisaniu traktatu o wycofaniu wojsk sowieckich z Polski.

Według Leonida Szarina, który gościł niedawno w Polsce na czele sowieckiej delegacji parlamentarnej, z podpisaniem traktatu nie należy się spieszyć.

Owszem - stwierdza pismo - rozmieszczenie wycofywanych wojsk jest naszym problemem. Jednakże dlaczego strona polska nie miałaby się z tym liczyć. Wszak od jego pomysłu rozwiązania zależeć może

przyszłość naszych stosunków. Polska, podobnie jak i my, pragnie znaleźć sobie miejsce w europejskim domu. Czy rzeczywiście najszybszą i najpewniejszą drogą są plecy wczorajszego sojusznika i odwiecznego sąsiada?

"Kommunist Woorużonnych Sił" podaje przy okazji wysokość stawek tranzytowych, żądanych przez Polskę za przejazd przez jej terytorium jednego wagonu - 1550 dolarów, a jednej pustej ciężarówki - 272 dolary. Przejazd każdego eszelonu, według miesięcznika, kosztowałby stronę sowiecką 55 tys. dolarów.

Prezydent podpisał

Prezydent podpisał kwietniową ustawę o zmianach w konstytucji. Stanowi ona m.in., że kadencja Sejmu będzie się kończyć w przeddzień pierwszego posiedzenia nowego parlamentu, najbliższe wybory odbędą się najpóźniej do końca października 1991 r., a kandydować do Sejmu mogą tylko ci obywatele polscy, którzy mieszkają w kraju przynajmniej od 5 lat.

W liście do marszałka Sejmu prezydent napisał, że nie chce wstrzymywać dalszych prac nad ordynacją wyborczą, ale za niefortunny uważa przepis ograniczający prawo kandydowania do Sejmu. Prezydent zapowiada, że "w przyszłości skorzysta z konstytucyjnego prawa do wniesienia inicjatywy w tej materii".

24 sprawiedliwych

Ambasador Izraela w RP, Miron Gordon, wręczył 24 osobom, które podczas okupacji ratowały Żydów, medal "Sprawiedliwy wśród narodów świata". 26 osób, które wcześniej zostały odznaczone tym medalem, otrzymało honorowe obywatelstwo państwa Izrael. Uroczystość odbyła się na Zamku Królewskim w Warszawie.

Medalem "Sprawiedliwy wśród narodów świata", przyznawanym przez Instytut Pamięci Narodowej Yad Vashem w Jerozolimie, odznaczonych zostało już ok. 3 tys. Pola-

ków (blisko 30 proc. spośród wszystkich odznaczonych).

Sprowadzenie relikwii Katyńskiej

W Warszawie odbyły się uroczystości kościelne w związku ze sprowadzeniem do Polski oryginalnej relikwii katyńskiej - czaszki nieznanego oficera polskiego. Przewodniczył im bp pomocniczy Archidiecezji Warszawskiej ks. Stanisław Kędziora, a kazanie wygłosił kanclerz kurii metropolitarnej i proboszcz tej parafii ks. prał. Zdzisław Król. Wezwał w nim do zespolenia rozproszonych często wysiłków różnych organizacji i osób, stawiających sobie za cel wyjaśnienie sprawy Katynia i informowania o tym społeczeństwa oraz zaapelował o zbiorowy wysiłek całego narodu, aby życie i krew Polaków, którzy cierpieli na Wschodzie, nie zostały zapomniane i zmarnowane.

Po mszy bp Kędziora poświęcił relikwiarz katyński umieszczony w murze świątyni, która od kilku lat stanowi sanktuarium "Poległym na Wschodzie". Oprócz relikwiarza umieszczono tam prawie 900 tabliczek z nazwiskami Polaków zamordowanych i zaginionych w ZSSR.

Wspomniana relikwia dotarła do Polski z Jugosławii, dokąd przywiozł ją w 1943 r. prof. Eduard Miloslavice, który wchodził w skład powołanej przez Niemców 12-osobowej komisji międzynarodowej badającej groby katyńskie.

Gorzej, jak za komuny

"Od czasu kampanii prezydenckiej minęło kilka miesięcy, a sytuacja w kraju nie poprawiła się: jest bardzo źle. Zdecydowałem się założyć partię polityczną, która by zmobilizowała ludzi do walki politycznej - bo innej drogi nie ma" - powiedział założyciel partii "X" i były kandydat na prezydenta RP Stanisław Tymniński na spotkaniu z mieszkańcami Gliwic.

Stwierdził on, że większość społeczeństwa chciała i chce zmian gospodarczych i społecznych, ale nie na gorsze.

"Naród polski został oszukany - powiedział. Komunizm nikt nie chciał i nie chce, ale ludzie też nie chcą obcego dyktatu". Obwinili obecną władzę za uleganie ekiple obcych doradców. Polacy stali się instrumentem międzynarodowej manipulacji. Polska rządzona jest gorzej niż w okresie komunizmu. Z informacji członków partii "X" wynika, że za 2-3 miesiące czeka nas kryzys - stwierdził.

Poinformował, że partia "X" liczy ponad 5 tys. członków i rozwija się - najprężniej, samorządnie w Koszalinie, Szczecinie i Bydgoszczy. Program określony zostanie na I Zjeździe krajowym, który wyznaczono na 11-12 maja br. w Warszawie.

Przekazujemy zbiegów Sowietom

Dwóch obywateli litewskich próbowało nieudanie, przekroczyć zleloną granicę Polski i Niemiec.

Zatrzymani przez niemiecką straż graniczną niedaleko Gubina, zostali odstawieni do Polski. Polskie władze wojskowe przekazały ich Armii Czerwonej. Jeden z aresztowanych Arunas Vasilievas - który w 1989 r. zdezerterował ze stacjonujących w północnym Kaukazie wojsk wewnętrznych - został przewieziony do aresztu w Legnicy. Drugi odzyskał wolność. Vasilievas został już przewieziony do ZSSR, gdzie za dezercję z wojsk MSW grozi mu kara śmierci. Polskie MSW stwierdziło, że przekazanie Sowietom litewskiego dezertera było zgodne z polskimi umowami z ZSSR, natomiast polskie MSZ określiło przekazanie zbiega Sowietom jako bezprawne.

Dla samotnych matek

Fundacja Pomocy Samotnym Matkom została powołana w Toruniu z inicjatywy senator Alicji Grześkowiak (OKP - Demokracja Chrześcijańska) i biskupa chełmińskiego Mariana Przykuckiego.

Fundację założyły 32 osoby, które zadeklarowały w sumie 23 mln zł. Są wśród nich przedstawiciele władz

lokalnych, księża, właściciele prywatnych firm.

Fundacja ma się zająć tworzeniem domów samotnej matki i ośrodków wychowawczych. Będzie też prowadzić działalność gospodarczą, żeby tworzyć miejsca pracy dla kobiet samotnie wychowujących dzieci.

Nie ufają rządowi - ujawnić agentów w parlamencie

ZG Chrześcijańskiego Demokratycznego Stronnictwa Pracy podjął uchwałę wyrażającą "brak zaufania dla rządu RP za prowadzoną dotychczas politykę gospodarczo-społeczną, która przynosi społeczeństwu bardzo poważne szkody". ZG stronnictwa domaga się "natychmiastowego, oficjalnego i publicznego ujawnienia agentów i współpracowników byłej Służby Bezpieczeństwa oraz innych tajnych służb w bloku państw komunistycznych - zwłaszcza zaś tych, którzy zasiadają w Sejmie i Senacie RP".

Kobieta - generał

Prezydent Lech Wałęsa wręczył akty nominacyjne nowo mianowanemu generałom Wojska Polskiego. Nowi generałowie brygady - to Kazimierz Dziok i Aleksander Topczak, a nowy kontradmirał - Czesław Wawrzyniak.

Ponadto, po raz pierwszy w historii Wojska Polskiego mianowano na stopień generała kobietę - płk. rezerwy Marię Wittek. Ze względu na stan zdrowia nie mogła ona przybyć do Belwederu. Nominację przekazał jej minister stanu w Kancelarii Prezydenta Lech Kaczyński.

Gen. bryg. M. Wittek ma 92 lata. Od marca 1917 r. należała do Polskiej Organizacji Wojskowej, a w latach 1918-21 służyła w regularnych jednostkach WP. Brała udział w wojnie polsko-rosyjskiej 1920 r. Od 1928 r. była komendantką naczelną Przysposobienia Wojskowego Kobiet i koordynowała szkolenie obronne ponad 700 tys. kobiet. Uczestniczka kampanii wrześniowej, żołnierz AK, uczestniczka Powstania Warszaw-

skiego. Po wojnie szykanowana i więziona.

Lokietek wraca

Polski statek m/s "Władysław Lokietek" został zatrzymany w pobliżu brzegów Somalii w Afryce Wschodniej. 31-osobową załogę partyzanci Narodowego Ruchu Somalijskiego wzięli do niewoli. Po kilku dniach po uiszczeniu według jednych okupu, według innych kary administracyjnej za zanieczyszczenie wód przybrzeżnych Somalii (tak określił przekaz pieniężny urzędnik Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej) "Lokietek" został uwolniony i wziął kurs na Polskę. Nadal nie jest wyjaśnione dlaczego statek znacznie zboczył z normalnego szlaku wodnego - co stało się powodem porwania.

Big Cyc na 1 maja

Manifestacje i pochody 1-majowe organizowały w kraju przede wszystkim wspólnie OPZZ i SdRP.

W Warszawie od pomnika Kopernika do pomnika Nike przemaszerowało ok. 10 tys. osób - wśród nich liderzy i weterani SdRP i OPZZ. Pochody i wiece, już znacznie mniej liczne, odbyły się też m.in. w Tarnowie, Łodzi, Poznaniu, Katowicach, Szczecinie i Płocku. W Gdańsku SdRP wynajęła samolot, który ciągnął za sobą szarfę: "1 maja - SdRP".

Przeciw polityce gospodarczej rządu wleciowała również w Gdańsku PPS oraz Federacja Anarchistyczna i przedstawiciele Wolnych Związków Wybrzeża z Anną Walentynowicz. Także w Gdańsku studenci zorganizowali koncert zespołów Big Cyc, Proletariat i Dekiel pod hasłem: "Proletariusze wszystkich krajów wiemy, że i tak jest wam wszystko jedno. Na chwałę klasy robotniczej zabrzęknijcie na swoich puzonach".

Tragiczna śmierć Kosińskiego

Agencja Reutera poinformowała 3 maja o śmierci znanego pisarza polskiego pochodzenia Jerzego Kosińskiego. Według danych, przekazanych przez nowojorską policję, 57-

POLSKA

Jerzy Kosiński

letni - autor "Malowanego ptaka" został znaleziony martwy w swym domu na Manhattanie w Nowym Jorku. Policja podejrzewa samobójstwo.

Zwłoki pisarza odnalazła jego żona. Kosiński leżał w wannie, a na głowie miał plastikową torbę. Policja poinformowała, że obok ciała znaleziono krótki list pożegnalny, lecz nie ujawniła jego treści.

Żona Kosińskiego, Katherina von Fraunhofer-Kosinski wydała oświadczenie, w którym stwierdziła, że jej mąż cierpiał na poważne dolegliwości serca, a także depresję wywołaną niemocą twórczą. "Mój mąż bał się, że będzie ciężarem dla mnie i dla swoich przyjaciół".

W przeddzień śmierci Kosiński był na przyjęciu u pisarki Gay Talese, która powiedziała, że "był do późna i wyglądał na radosnego i bystrzego jak zawsze".

Jerzy Kosiński urodził się 14 czerwca 1933 r. w Łodzi. Do Stanów Zjednoczonych wyjechał w 1957 r., gdzie w osiem lat później opublikował swą najsłynniejszą powieść "Malowany ptak". Niezwykle pozytywnie przyjęta przez krytykę, powieść otrzymała w 1965 r. we Francji nagrodę jako najlepsza książka zagraniczna, a w 1969 r. uhonorowana "National Book Award". Równie gorąco przyjmowane były kolejne po-

wieści - co najmniej jedna z nich została sfilmowana. Jerzy Kosiński od 1965 r. posiadał obywatelstwo amerykańskie. Był m.in. wykładowcą literatury na takich uczelniach jak Princeton i Yale, a także przez dwie kadencje prezesem amerykańskiego PEN-Clubu. W Polsce wydano powieści "Malowany ptak", "Wystarczy być", "Kroki".

Kosiński z pochodzenia był Żydem. II wojnę światową przeżył dzięki ukrywającym go Polakom. Był wielkim propagatorem kultury polskiej na świecie i przyjacielem Polski. Wielokrotnie w wystąpieniach publicznych, m.in. także w Toronto, bronił Polaków przed niesprawiedliwymi oskarżeniami o nietolerancję i antysemityzm.

Brzeziński dr h.c. UW

Profesor Zbigniew Brzeziński, były doradca prezydenta USA Cartera ds. bezpieczeństwa narodowego, wybitny sowietolog otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego. W trakcie uroczystości w sali Mickiewicza Auditorium Maximum UW na której obecni byli m.in. premier Bielecki, wicepremier Balcerowicz, b. prezydent RP na Uchodźstwie Ryszard Kaczorowski i reprezentujący prezydenta Wałęsę minister stanu Janusz Ziłkowski, Zbigniew Brzeziński wygłosił wykład na temat sytuacji Polski na arenie międzynarodowej. 63-letni Brzeziński podkreślił unikalność momentu dziejowego w jakim obecnie znajduje się Polska. W ramach trzeciej wielkiej przemiany porządku europejskiego, jaka zaszła w XX w. Polska być może będzie w stanie przezwyciężyć fatum swego położenia geopolitycznego. Wielką szansą dla Polski jest ścisłe i integralne zjednoczenie Europy, a także współpraca z Węgrami i Czechosłowacją.

Stwierdził, że podstawą bezpieczeństwa w Europie winna być nie KBWE z jej statutową jednomyślnością decyzji, ale NATO i nieformalna na razie sieć współpracują-

cych państw. Przestrzegł przed "rozwodnieniem" silnej EWG przez zbyt pochopne przyłączenie nowych członków.

Tylko budowa naprawdę nowoczesnego, konstytucyjnego państwa zapewni Polsce trwałość przemian ponieważ - ostrzegł prof. Brzeziński - koniunktury międzynarodowe nie trwają wiecznie. Podkreślił też znaczenie dla polskiej demokracji dobrej, nie powodującej politycznego rozdrobnienia i preferującej interes państwa ordynacji wyborczej. W tym kontekście skrytykował zabiegi o czysto proporcjonalną ordynację wyborczą w Polsce.

Jan Nowak Jeziorański

otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Zbigniew Brzezinski

KORESPONDENCJA Z GŁĘBI KANADY

TADEUSZ RÓŻEWICZ W EDMONTONIE

Towarzystwo Kultury Polskiej w Edmontonie zaprasza na wieczór autorski Tadeusza Różewicza we wtorek 14 MAJA 1991 o godzinie 19:30 (7:30 wieczorem) w sali 1-09 Business Building (na południe od 1 przylegający do bardziej znanego budynku Tory) na terenie Uniwersytetu Albertańskiego.

Różewicz odwiedzi Edmonton w ramach trzytygodniowej podróży kanadyjskiej. Zaproszony przez Uniwersytet Ottawski na seminarium o dramacie w krajach słowiańskich 1-4 maja zaszczyli obecnością kanadyjską premierę swojej sztuki "White marriage". (Białe małżeństwo) w teatrze "Necessary Angel" w Toronto w piątek 10 maja. Przewidziane są spotkania polonijne: w Ottawie we wtorek 7 maja, w Toronto w sobotę 11 maja, w Edmontonie we wtorek 14 maja (jak wyżej), w Vancouverze w sobotę 18 maja, w Montrealu we wtorek 21 maja. Kanadyjski Instytut Studiów Ukraińskich, przy Uniwersytecie Albertańskim, daje uroczyste śniadanie (w języku dyplomatyczno-kulturowym tak się mówi o posilku w połowie dnia, z francuskiego "dejeuner") podczas pobytu Różewicza w Edmontonie na cześć naszego poety i Liny Kostenko, wybitnej poetki ukraińskiej z Ukrainy, która bierze także udział w seminarium o teatrze na Uniwersytecie Ottawskim.

Pragnący odświeżenia znajomości z twórczością Różewicza, lub zawarcia nowej, nie znajdą tego zadania łatwym do urzeczywistnienia w Edmontonie. Biblioteka Uniwersytetu Albertańskiego nie posiada przekładów twórczości Różewicza (co robili koledzy na sławistycie i komparatystyce w ciągu ostatnich lat?). Wacław Grocholski z biblioteki Domu Polskiego w Edmontonie do-

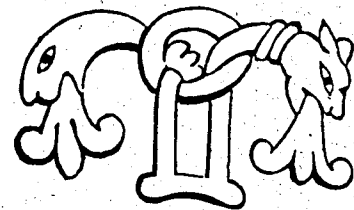
nosi, że jego biblioteka też nie posiada tytułów Różewicza. Na półkach Karola Krótkiego znajdują się 22 tomy; gotowe są służyć zainteresowanym. Księgarnia Speur Books, która prowadzi dział polski i miała dzieła Różewicza na składzie, zwinęła zagle. Nie wiemy o innej księgarni, która objęła tę funkcję w Edmontonie; może księgarnia w Polonia Centre, 10127 Princess Elisabeth Ave.?

W poniedziałek, 13 MAJA o godz. 11:45 poeta ma zamówiony stolik w Cafe Mosaics, Edmonton, 10844 - 82 Ave. (433-9702). Stolik znajduje się pod portretem afiszem poety; zaraz obok afisz sztuki Gombrowicza i inne afisze teatralne służące jako dekoracje tej sympatycznej restauracji-kawiarni od dłuższego już czasu. Sąsiednie stoliki były jeszcze wolne w chwili pisania komunikatu (czytający w niedzielę, 12 maja mogą dodać "jutro").

Teraz o Różewiczu słów kilka. Wybitny krytyk literacki Tadeusz Drewnowski w książce "Walka o oddech: o pisarstwie Tadeusza Różewicza" (Warszawa: Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe 1990) tak pisze w przedmowie: "Gdy ... przystąpiłem do pracy nie miałem najmniejszych wątpliwości, że pisząc o Różewiczu pisać niemal o całej literaturze po wojnie". Urzędujący prezes Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w Warszawie, Kazimierz Braun wydał książkę wspólnie z Różewiczem "Języki teatru" (Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie 1989). Obwolująca jest afisz ze wspomnianego "Białego małżeństwa" w wersji Teatru Współczesnego we Wrocławiu. Ostatnio ukazało się sześć tomów prac zebranych Różewicza, dwa tomy poezji (Kraków: Wydawnictwo Literackie 1988), dwa tomy prozy (tamże 1990) i dwa

tomy sztuk teatralnych (szczegółów bibliograficznych brak w chwili pisania komunikatu), razem 3000 stron.

Karol Krótki z małżonką i siostrą (młodszą koleżanką Różewicza przed wojną w gimnazjum Fabiańskiego w Radomsku) byli na Uniwersytecie Poznańskim w czwartek, 11 kwietnia na pierwszym z czterech wystąpień Różewicza. (Następne trzy są przewidziane na październik). Sześćset osób z Uniwersytetu i miasta przyszło słuchać poetę. Dwie aule przepełnione, niektórzy słuchający siedzieli na podłodze. To tak jakby Margaret Atwood ściągnęła 1000 słuchaczy w Edmontonie. Aktor teatru poznańskiego recytował wiersze na zmianę z autorem. Edward Balcerzan ("Przygody człowieka książkowego", Warszawa: Wydawnictwo PEN, 1990), krytyk literacki z polonistyki poznańskiej, mówił o twórczości Różewicza i jego roli w rozwoju literatury, poezji i teatru polskiego, jak również o Różewiczu w wpływach światowych. W dniu pierwszego wystąpienia poznańskiego Różewicz i Grotowski mieli odebrać doktoraty honoris causa na Uniwersytecie Wrocławskim. Grotowski odebrał. Różewicza uroczystość została z powodu konfliktu z datą poznańską przesunięta na październik.

BEZPŁATNE KURSY JĘZYKA ANGIELSKIEGO

1. Ogólny.
2. Sprofilowany dla pielęgniarzek.
3. Toefel.

Od poniedziałku do czwartku, w godz. 19-21, od 6 maja.

MICHAEL POWER
St. Joseph High School
5055 Dundas Str. West
(Bloor i Islington)

KIM JESTEŚ EUROPEJCZYKU?

Być może jest to moje osobiste wrażenie, może zaś prawidłowość, nie wiem - wiem tylko, że odczuwam jakby zwolnienie czasu, obserwuję coraz częściej pojawiające się skłonności do zastanowienia się, namysłu, próby uporządkowania doświadczeń. Dotyczy to nie tylko spraw polskich, nie tylko polityki. Wydaje mi się, że rzeczywiście świat przez ostatnie dwieście lat pędził na złamanie karku, że od czasu Rewolucji Francuskiej jakby utracił swą formę i wciąż nie może odnaleźć nowej, a wszelkie kataklizmy, które przeżywamy zwłaszcza w wieku XX (mówię tu o kataklizmach spowodowanych przez ludzi, nie przez naturę), są efektem owego zagubienia się człowieka - tego zwłaszcza, który ukształtowany został w obszarze wpływu kultury europejskiej.

Mniej więcej 200 lat temu - tak to chyba trzeba określić - zaczęły się pojawiać znaki świadczące o tym, że w społeczności ludzkiej coś się zaczyna jakościowo zmieniać, że społeczeństwo nie potrafi już zachować dotychczasowego porządku nie mając jednocześnie żadnej sensownej recepty na porządek nowy. Ta "nowość" okazało się powstanie społeczeństw masowych, które po prostu rozsadzili samym demograficznym ciśnieniem dotychczasowe formy. Na to przyspieszenie demograficzne, jakby niedostrzegalne, chyba - o ile się orientuję - żaden demograf nie używa w odniesieniu do tego czasu pojęcia "eksplozji demograficznej", nakładać się zaczęły inne: przyspieszenie rozwoju technicznego przede wszystkim, ale także powstawanie niespotykanych przedtem masowych ideologii, w tym głównie komunizmu i doktryn rasistowsko-nacjonalistycznych, wreszcie upowszechnienie podstawowej porcji oświaty oraz rozwój prasowego systemu informacyjnego. Spowodowało to likwidację dawnych, "prze-

starzałych", jak zwykło się to określać, zasad współistnienia ludzi, ale nie wprowadziło w ich miejsce jakichś nowych zasad o cechach trwałości. Przeciwnie: wszystko zaczęło mieć charakter tymczasowy, często wręcz "do jednorazowego użytku" - od ubrań czy sztuców poczynając, na światopoglądzie kończąc.

Okres chorobliwego przyspieszenia w tej dziedzinie przypadł na przełom wieków XIX i XX, co wyjątkowo dobrze widoczne jest w sztukach plastycznych: mody i metody używane w malarstwie czy rzeźbie następowały po sobie szybko i często zmieniane były jak rękawiczki. Wczorajszy postępowy bohater okazywał się jutro zacończonym nie mającym zielonego pojęcia o tym, co naprawdę jest nowe i nowoczesne. Zaczęły się szantaże "postępowością" i "nowoczesnością". Dotyczyło to po równi tak niby od siebie odległych spraw, jak sztuka i polityka.

Nie wszyscy jednak oszaleli jednakowo, zaś z całą pewnością mniej oszalała konserwująca tradycyjne formy życia społeczne Ameryka, która - o czym warto pamiętać - mimo olbrzymich osiągnięć w wielu różnych dziedzinach, jeszcze nawet po pierwszej wojnie światowej dla Europejczyków była zamorską prowincją: w pełnym tego słowa znaczeniu, wraz z owym prowincjonalizmem i pewną staroświeckością. Być może dlatego, że był to jednak kraj o surowych regułach postępowania, kraj szacunku dla prawa i nade wszystkim konstytucji (to właśnie w Ameryce powstał western, owa kinowa legenda praworządności i społecznego optymizmu zakładającego zwycięstwo dobra nad złem.) Jednocześnie Ameryka była też dla Europejczyków krajem "prostaków" - zarówno ze względu na brak własnego wielkiego dziedzictwa kulturalnego, jak też z braku wyrafino-

wania arystokratycznej kultury przedrewolucyjnej (chodził, rzecz jasna, o Rewolucję Francuską), która co prawda została w Europie zakwestionowana, lecz jednocześnie w paradoksalny sposób była wciąż obecnym wzorcem. I jeszcze jedno: gdy w małych przestrzennie krajach europejskich powstawanie społeczeństw masowych stawało się przyczyną załamywania się tradycyjnych wzorców, Ameryce daleko wciąż było - właśnie ze względu na rozległość przestrzeni - do odczuwania skutków ciśnienia mas. Więcej: Ameryka wciąż była głodna rąk do pracy i wciąż posiadała - w przeciwieństwie do starej, pocziwej Europy - nowe tereny do eksploatacji, także wciąż na nowo odkrywane złoża wszelkich bogactw.

Zdaje sobie sprawę z tego, że powyższy opis nie grzeszy solidnością, jest bez wątpienia uproszczeniem. Ale też nie zawiera chyba żadnych fałszów. Co ważniejsze, siła i wpływy Ameryki rosły wraz z zapadaniem się siły i wpływów dawnych potęg europejskich - m.in. na skutek rozpadania się dawnych kolonialnych imperiów. Na dobrą sprawę dziś pozostał jeden tylko kraj kolonialny, jakim jest Rosja i właśnie obserwujemy powolny rozpad jej mocy. Wiele razy powtarzałem tezę, że Rosja ma szansę pozostania mocarstwem - co nie znaczy, że nim pozostanie - jedynie za cenę rezygnacji z imperium. Imperium to zresztą, w odróżnieniu od brytyjskiego na przykład, nie było oparte o kolonie zamorskie, lecz tworzyło pewien układ kontynentalny - rozpadać się zaczęło nie tylko z powodu przegrywania wyścigu technologicznego i gospodarczego, nie tylko ze względu na próby wyjścia poza ową kontynentalną formułę (Kuba, penetracja Azji i Afryki, także Ameryki Południowej), lecz także ze względu na swój wyłącznie ideol-

ogiczny charakter. W czasach dominacji demokratycznego systemu informacyjnego i wraz ze zniesieniem przez wynalazki elektroniczne barier wymiany myśli, tego rodzaju ideologie, trwale wyłączone w warunkach izolacji, rozpadać się przynajmniej jak domki z kart.

Zapoczątkowane jednocześnie ze wzrostem wpływów Ameryki procesy integracyjne w Europie zachodniej - przez Amerykę wydatnie wspierane i ochraniane - stały się zarazem źródłem coraz głębszych refleksji nad koniecznością przebudowy systemu społecznego, oparcia go o ład trwały, o jakiś fundament, przede wszystkim prawny. Pracować nad tym poczęli nie tylko politycy, lecz ludzie wielu innych dziedzin. Co interesujące, wyprzedzający w stosunku do tych poczyniń okazał się drugi Sobór Watykański, którego dzieła zapewne nie da się w przyszłości przecenić: tu zapisane zostały etyczne zasady współistnienia, tolerancji, ekumenizmu. Wszystko to doprowadziło - i doprowadziło - do zwołania w 1975 roku europejskiej konferencji w Helsinkach (i nie jest wcale przypadkiem, że w konferencji tej wzięły udział zarówno Ameryka i Kanada, właśnie z europejskiego pnia wyrosłe, lecz - w odróżnieniu od organizmu macierzystego - nie zżarte przez choroby "postępowości"). Po Helsinkach Ameryka zwiększyła swe wysiłki mające na celu doprowadzenie do przekształceń systemowych, przy czym nacisk położony został - szczególnie przez prezydenta Cartera, co nie wszyscy politycy nawet z jego własnego otoczenia rozumieli - na to, co się nazywało "polityką praw człowieka": to miał być podstawowy punkt odniesienia w poszukiwaniach rzeczywistego, a nie pozornego tylko i tymczasowego, ładu. O efekcie, jaki ta polityka wywarła w krajach wschodnioeuropejskich można by pisać tomy.

Efekt jest taki, jaki jest: praktycznie rozpad komunizmu i szansa na trwały porządek europejski obejmujący całość, a nie tylko fragment kontynentu. Jednocześnie pojawia się szansa zjednoczenia Europy stało się punktem wyjścia do licznych konferencji, sympozjów i pub-

likacji, w których rozmawia się nie tylko o przyszłości, lecz próbuje także jakoś uporządkować przeszłość. Tak prawdę powiedziawszy, dopiero teraz widać, na jakiej kupie śmiecia się wszyscy znaleźliśmy, w jakim chaosie żyjemy: technologicznym i politycznym, ideowym i językowym. Bez wątpienia poprzysuwały się punkty widzenia i punkty ciężkości, i dopiero dzięki temu powstały warunki dla rozpoczęcia wielkiego porządkowania, przede wszystkim dla zastanowienia się nad tym: kim jesteś, Europejczyku?

Ba, ale sprawa z tym wcale prosta nie jest. Określenie tożsamości Europy, w której żyje masa ludności - często po prostu pełnoprawnych obywateli - której korzeni szukać należy raczej w Azji czy w Afryce, w każdym razie nie w Europie, jest problemem z zakresu pojęciowej ekwilibrystyki. Zarazem też warto podkreślić, że te wszystkie "europejskie" konferencje i sympozja mogą stwarzać wrażenie, że ten cypelek Azji, ta w gruncie rzeczy parodia kontynentu, chce się jakoś izolować od reszty świata. Może się wydawać, że zjednoczenie Europy dokonuje się nie dla niej samej, lecz przeciw ko-

muś z zewnątrz. Powstający obecnie europocentryzm poddany jest ciśnieniu zewnętrznemu, z drugiej strony od wewnątrz rozsadzany przez wciąż jeszcze żywe nacjonalizmy poszczególnych krajów. Jak to wszystko ze sobą pogodzić? Jak przejść kolejny próg wyzwania stojących przed Europą?

Te i inne podobne pytania muszą się pojawiać coraz częściej. Żyjemy w świecie coraz bardziej się zmniejszającym. Żyjemy też w świecie nieskończenie bogatszym niż nam się wydaje. Europocentryzm wyklucza nas z możliwości uczestnictwa w różnorodności kultur, utrudnia nam uzyskiwanie nowych punktów widzenia. Z tego zaczynają sobie Europejczycy zdawać sprawę coraz częściej. I często w dość paradoksalnych sytuacjach. I tak wybitny fizyk, brat obecnego prezydenta Niemiec, Carl-Friedrich von Weizsäcker, w znakomitym esej "Czas, fizyka, metafizyka" dokonał - odwołując się do osiągnięć fizyki kwantowej - wykazującej konieczność otwarcia się na innych, analizy kultury europejskiej. Ale to już temat na osobny felieton.

LESZEK SZARUGA

W POBLIŻU WAŁĘSY NAD TAMIZĄ

Dzięki uprzejmości moich polskich przyjaciół w Londynie mogłam być w stolicy Wielkiej Brytanii podczas oficjalnej wizyty prezydenta Polski Lecha Wałęsy w tym kraju (z zaproszenia skorzystałam natychmiast, gdyż jak wiadomo na razie pan Wałęsa nie planuje przyjazdu do mojego ukochanego Wiednia). Bodźcem do wyjazdu było także to, że nigdy pana Wałęsę na żywo nie widziałam, a przyjaciele obiecali mi, że jakoś upchną mnie na spotkanie z prezydentem w ambasadzie polskiej. Pomyślałam więc sobie, że skoro oddałam na niego głos w wyborach - namówił mnie zresztą do tego mój siostrzeniec z Polski, który zaklinał ciocię, że tylko Wałęsa w przyspieszeniu wyczyszczy Polskę z komunistycznej nomenklatury - i skoro jest szansa zobaczenia tego sławnego rodaka na własne oczy lepiej jej nie zmarnować. Wzięłam więc bezpłatny urlop i wyjechałam w Londynie. Było to w przeddzień przyjazdu prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przewertowałam więc prasę brytyjską, a następnego dnia wraz z tłumem Polaków machałam do prezydenta i królowej w Windsorze podczas przejazdu orszaku siedmiu sześciokonnymi karetami. Prezydent mi tylko mignął i tyle go widziałam. Zanotowałam wszakże, że rozmawiał z królową i machał ręką do tłumów. Tłum był głównie brytyjsko-polski, z tym, że Brytyjczycy przyszli dla królowej, a Polacy dla prezydenta. Trasę przejazdu do zamku udekorowano flagami polskimi i brytyjskimi. Tutaj po kilku rozmowach uświadomiłam sobie, że wizyta prezydenta ma czteropozłomowy wymiar: oficjalny i ceremonialny, dalej prasowy, prze-

ciętny Brytyjczyka i wreszcie emigracyjno-polonijny.

W tym pierwszym wymiarze ceremonialno-oficjalnym wszystko było zapląte na ostatni guzik, zgodnie z protokołem dyplomatycznym zarezerwowanym dla głów państwa. Ceremoniał, jak przypomniawszy sobie, jest ten sam od kilkuset lat i taki sam, równy dla wszystkich głów państwa. Środki przekazu wspomniawszy, że przed laty królowa dokładała z takimi samymi honorami przyjmowała rumuńskiego nowożytnego Drakulę N.Ceausescu. Ten wymiar ceremonialny miał cztery główne punkty: powitanie, bankiet w zamku Windsor, przyjęcie przez burmistrza Londynu w City of London i pożegnanie. Na Windsorze, gdzie Wałęsa był podejmowany przez królową i gdzie się wzajemnie odznaczyli, Elżbieta II wygłosiła cudowne przemówienie na cześć pana prezydenta "Znamy i podziwiamy tu Pana jako człowieka wielkiej odwagi i zdecydowania - powiedziała królowa. Od jej powstania w 1980 roku Solidarność, z którą nazwisko Pana będzie zawsze związane, stała się symbolem nadziei dla milionów ludzi walczących o uwolnienie się od obcego i opresyjnego ustroju. Kiedy w 1989 r. pochodnia wolności narazie zapłonęła w Polsce, jej światło wkrótce objęło inne państwa środkowej i wschodniej Europy. Cały nasz kontynent winien jest Panu wdzięczność za rolę, jaką odegrał Pan w zapaleniu tego płomienia". Myślę, że ten wątek ceremonialny można w tym miejscu zakończyć, gdyż Naczelną zezwala mi tylko na 5 stron maszynopisu, a i Echo w końcu nie jest tygodnikiem zajmującym

się życiem dworskim i towarzyskim. Nie byłabym jednak 100% babą, gdybym nie wspomniawszy, że bankiet na Windsorze trwał wyjątkowo długo - bo aż do 1 w nocy, że było w nim wzięło udział 169 osób i że królowa na krótko wyszła, aby umożliwić wyjście osobom, które chciały wyjść wcześniej, ale natychmiast powróciła, siedząc twardo do końca. Jedzono oczywiście jak na dwór królewski przystało, pito z kryształowych kieliszków, złote talerze i sztućce itp. To, że Wałęsa - przywódca związkowy - uczestniczył w tej wystawności i przepychu nie podobało się niektórym rodakom, co z kolei mnie zdenerwowało, gdyż na litość boską chyba nie wyobrażamy sobie, że prezydent Polski zaproszony na przyjęcie państwowe odmówi bądź przyjdzie z własnymi sztucami, kieliszkami i talerzami.

ELEKTRYK

W środkach masowego przekazu wizyta pana Wałęsę była widziana w sposób mieszany. Nie brak było słów krytyki, a nawet kpiny, nie brak było także słów pełnych uznania wobec Elektryka, gdyż tak bardzo często Wałęsę określano. Generalnie jednak wizyta nie była dobrze przez środki pokryta - pisano o niej mało, zdawkowo. W dniu przybycia Wałęsę i owego uroczystego powitania przez królową, a następnie bankietu w głównych wiadomościach o 6 wieczorem telewizja BBC w ogóle nie wspomniawszy o przyjeździe Wałęsę. Godzinę potem krótka wzmianka - jedna z ostatnich. Potem w dzienniku nocnym BBC dał wywiad z Wałęsą, ale wywiad był poprzedzony

komentarzem, w którym jakiś oxfordzki profesor zaprzeczał, że Wałęsa jest dyktatorem. BBC w trakcie programu wyświetliła także opinię Michnika: "Nie głosowałam na Wałęsę, aby mieć pewność, że jak o płacie nad ranem ktoś zapuka do drzwi, będzie to tylko mleczarz". Przed przyjazdem Wałęsę prasa kpiła z Kancelarii Prezydenta i z ministra Siwki, którzy wezwali ambasadora brytyjskiego, by wyrazić niezadowolenie za nieprzychylną kampanię w prasie brytyjskiej oraz w BBC skierowanej przeciw osobie i urzędowi prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (w filmie BBC "In Solidarity" prezydent został przedstawiony jako lajdak, dyktator, demagog, prostak i złodziej, który nie rozliczył się ze związkowych pieniędzy). Prasa brytyjska podkreśliła, że akcja Kancelarii Prezydenta świadczy, że nie stoi ona na stanowisku wolnej prasy i przypomniawszy, że wolna prasa jest ostoją demokracji i wolności.

Sam Wałęsa jednakże nie protestował, a na konferencji prasowej w ambasadzie polskiej podkreślił, że jest całkowicie za tym, ażeby film Sulika wyświetliła telewizja w Polsce i Polacy mogli zobaczyć jak obrażono godność Polaków. Lewicowy "The Guardian" pisał o Wałęsie w tonacji filmu "In Solidarity", a ponadto nie podobało mu się jak Wałęsa chodził, jaki garnitur ma na sobie (taniec masowego domu towarowego) i jak wygląda. "The Guardianowi" podobała się natomiast bardzo pani Danuta, która w ogóle miała o wiele lepszą prasę od męża. "The Independent" napisał, że na szczęście po wyborze Wałęsę Polska nie zawalila się, ale obietnic o przyspieszeniu i czystce nomenklatury Wałęsa nie zrealizował. Z kolei "The Times" nie podobało się, że Wałęsa na ogół wytyka Brytyjczykom Jaltę, ale teraz podczas wizyty udaje co innego, gdyż chodzi mu o redukcję polskiego zadłużenia. "Sunday Telegraph" wyra-

ził zdziwienie, że Wałęsa udekorował królową orderem ustanowionym jeszcze przez Gomułę. Były też momenty bardzo przychylne. BBC, "Sunday Times", "European" dały wywiady z prezydentem. "The Times" zamieścił wkładkę o obecnej Polsce. "Financial Times" podkreślił, że Wałęsa jest symbolem zwycięskich zmagani o zniesienie żelaznej kurtyny, a naród polski najdzielniej walczył o jej likwidację. Ta sama gazeta stwierdziła także, że tylko 50% redukcja polskiego zadłużenia nie jest wystarczająca i trzeba jeszcze bardziej pomóc Polsce. "The Independent" w odpowiedzi na apel Wałęsę o inwestycje podkreślił, że Polska nie prosi o łaskę, ale o zrobienie interesu i skrytykował amatorszczyznę oraz ostrożność brytyjskiego biznesu w robieniu interesu z Polską. "Polska z 38 milionami mieszkańców spragnionych lepszego życia

Prezydent rozmawia z księżniczką Anną

- stanowi wielki potencjał. Mimo wszelkich dziwactw jej kierownictwa, Polska zasługuje na ostrożne zaufanie zagranicznych przyjaciół'.

NAZBYT SZCZODRZE

W wymiarze przeciętnego Brytyjczyka wizyta pozostała praktycznie niezauważona. Moi przyjaciele mówią, że to normalne - przeciętny Brytyjczyk nadal nie dostrzega Polski na mapie Europy, wielu z nich nie byłoby jej w stanie na mapie pokazać. Wizyta odbyła się także w momencie, gdy przeciętny Brytyjczyk jest zachwycony superzwycęstwem allantów w Zatoce oraz gdy na pierwszych stronach gazet i w telewizji ogląda wyłącznie tragedię Kurdów. W codziennym, mozolnym wymiarze przeciętny Brytyjczyk myśli także o niewątpliwej recesji gospodarczej, bezrobociu, które osiągnęło rekordowy poziom ponad 2 milionów, pogarszającej się stopie życia. Przeciętny Brytyjczyk, jak się zorientowałam rozmawiając z kilkoma znajomymi moich przyjaciół, nie jest zadowolony ze szczodrości Wielkiej Brytanii wobec Polski. Uważa, że 50% redukcja to strasznie dużo - zajmuje postawę typu - jeśli my sami wychodzimy z naszych kryzysów, to i Polacy powinni sobie poradzić. W tej sytuacji nie należy się dziwić, że ani urzędujący premier Major, ani przywódca opozycji Kinnock nie wspomnieli nawet słowem o redukcji polskiego długu poza granicę ustaloną przez Klub Paryski. Obydwie partie nie chcą ryzykować niezadowolenia wyborców przed bliskimi wyborami najpierw lokalnymi, a następnie krajowymi.

STO LAT DLA PREZYDENTA

Dowiedziałam się na miejscu, że wybory prezydenckie w W. Brytanii, Mazowiecki wygrał z olbrzymią przewagą nad Wałęsą. Przed wyborami nie brak było opinii, że inteligencja emigracyjna nie powinna głosować na elektryka. Komitet wyborczy Mazowieckiego w Londynie skupił

całą śmietankę angielskiej emigracji i Polonii. Dlatego, gdy szłam na spotkanie w ambasadzie zastanawiałam się jaka będzie reakcja kilkuset ludzi, z których większość nie oddała głosu na Wałęsę. Okazało się, że w olbrzymiej ciżbie atmosfera była przeserdeczna. Wałęsa ponownie okazał się mistrzem przebywania z tłumem i rozmowy z tłumem. Lody zresztą zostały przełamane już wcześniej - po raz pierwszy podczas przekazania insygniów władzy prezydenckiej 22 grudnia ub.r. w Warszawie. Ponownie obecnie, gdy prezydent spotkał się, przed spotkaniem z emigracją i Polonią, z byłym prezydentem R.P. na Uchodźstwie Ryszardem Kaczorowskim. Obecni na spotkaniu w ambasadzie wiedzieli, że prezydent Wałęsa omawiał z panem Kaczorowskim problemy współpracy kraju i emigracji i że postanowiono te rozmowy kontynuować w Warszawie. Podczas swego przemówienia prezydent pokłonił się obecnym w imieniu Polski i zaapelował o niezapominanie, że nad Wisłą są ich korzenie. Stwierdził, że dla kraju będzie owocne, jeżeli będą mieli dwie kochanki - Wielką Brytanię i Polskę. Odśpiewano prezydentowi Sto Lat.

Wśród Polaków nie zabrakło osobliwych głosów malkontentów. Niektórzy obecni zwrócili uwagę, że wizyta Wałęsy faktycznie była czysto ceremonialna. Nie załatwił ani dalszej redukcji zadłużenia, ani zwiększenia pieniędzy przeznaczonych na fundusz know-how (W. Brytania przeznaczyła na ten fundusz 50 mln funtów na 5 lat). Część stwierdziła, że ostrej krytyki wobec Wałęsy w prasie brytyjskiej nie byłoby, gdyby nie było w życiorysie Wałęsy faktów dających do tego podstawę. Za niewątpliwą porażkę uznano fakt, że Wielka Brytania potwierdziła, iż nie ma zamiaru znieść na razie wiz dla Polaków.

Sam Wałęsa ocenił wizytę jako bardzo udaną, podkreślając, że nie przyjechał, aby coś przywieźć i przypominając, że zbliżają się w Wielkiej Brytanii wybory. Jako optymistyczną zrozumiłam jego wypowiedź, że "Anglicy mało mówią, a wiele robią".

POZYSKIWANIE INWESTORÓW TO ZAWÓD

Nie poruszałam do tej pory wymiaru biznesowego wizyty Wałęsy - raz, że się na biznesie nie znam, dwa, że coś można napisać - jak zawsze i wszędzie prezydent apelował o inwestycje w Polsce i zrobienie z Polską opłacalnego dla obydwu stron interesu. Już po wyjeździe pana Wałęsy byłam na obiedzie w domu Anglika pracującego na wysokim stanowisku na londyńskiej giełdzie. Gdy rozmowa zeszła na temat dlaczego właściwie Brytyjczycy wleką się w ogonie zagranicznych inwestycji w Polsce on to tak wyjaśnił: w ogóle inwestycji zagranicznych w Polsce jest jak na lekarstwo, zwłaszcza biznesu prywatnego. Apele w tej mierze nic nie pomogą. Każdy biznesmen ma swój rozum i widzi czy może zrobić pieniądze, jak duże, i jakie przeszkody musi pokonać. Z jego informacji wynika, że Polska nie ma tutaj pod tym względem dobrego image. Zwrócił także uwagę, że o inwestycje bije się cały świat, a pozyskiwanie inwestorów stało się już zawodem, gdzie fachowcy z konkretnymi propozycjami uganiają się za osobami skłonnyymi wyłożyć trochę grosza. Nie tylko najwięksi inwestorzy, ale także i średni, a nawet drobni otrzymują tygodniowo po kilka-kilkanaście intratnych propozycji biznesowych, bardzo konkretnie przygotowanych i opracowanych, ze szczegółową kalkulacją. To, że kraje zacofane potrzebują inwestorów to jest teza całkowicie banalna - każdy biznesmen o tym wie i amatorskie apele nic w tej sprawie nie pomogą.

Krystyna
Niepokólczycka-Weber

PRZERAŻAJĄCE DZIEDZICTWO CZARNOBYLU

Kto 29 kwietnia oglądał w telewizji "The Journal" na pewno tak jak ja nie może się otrząsnąć z wrażenia, jakie na nim zrobił ogrom szkód spowodowanych wybuchem reaktora atomowego w Czarnobylu. Film, przygotowany przez brytyjskie studio filmowe i pokazany w 5 rocznicę wybuchu, był wstrząsający. Wybuch, spowodowany bezmyślnością kierownictwa, graniczącą z sabotażem, bezczynnością władz, które zarządziły ewakuację ludności ze skażonych terenów za późno i w nie wystarczającym promieniu, fałszowanie statystyki w szpitalach dziecięcych Kijowa...

Podobno wybuch wyzwolił radioaktywność porównywalną z radioaktywnością 90 (dziewięćdziesięciu) bomb jądrowych, jakie wybuchły nad Hiroszimą i Nagasaki. Ciężka pokrywa reaktora została uniesiona w górę, jak piórko. Betonowy strop nad reaktorem przedziurawiony, jak kartka papieru, a radioaktywny i palący się grafit wyrzucany z reaktora na dach budynku i rozrzucony siłą wybuchu po całej okolicy. Ponieważ, na skutek intensywnej radioaktywności, zdalnie sterowane automaty-roboty przestały działać, na dach budynku posłano żywych ludzi. Otrzymywali oni maksymalnie dozwoloną dawkę promieniowania w ciągu 90 sekund! Jak długo przebywali tam w rzeczywistości? A jaką dawkę otrzymywali w drodze do i z miejsca pracy? Celowość ich pracy mógł poddać w wątpliwość nawet najmniej zorientowany w technologii jądrowej telewizor: nacierali kawałki radioaktywnego grafitu na szpadle (nawet nie na łopaty, ale na szpadle) i wyrzucali je na dół. Po co? Ile ludzi musiało umrzeć, aby kilkanaście kawałków grafitu znalazło się na dole i dlaczego było to konieczne? Dach reaktora pokryty

był grubą warstwą rumowiska grafitowego; prace utrudniały pogięte pręty zbrojeniowe i pokruszony beton stropu. Raz po raz na taśmie filmowej pojawiały się białe gwiazdki. To reakcje jądrowe radioaktywnych cząsteczek z emulsją filmową. Podobnemu bombardowaniu podlegał również operator kamery. Czy żyje dziś jeszcze?

Wsie, otaczające rejon Czarnobyla zostały ewakuowane, ale zrobiono to za późno i w zbyt małym promieniu. Dużo ewakuowanych znalazło się w okolicznych rejonach, również napromieniowanych. Jeżeli nie ewakuowano ich z deszczu pod rynnę, to w każdym razie z jednej ulewy pod drugą. Część wiosek, nie objętych ewakuacją pędzi "szczęśliwy" żywot. Pasą radioaktywne krowy na radioaktywnej trawie, jedzą radioaktywne mięso, piją radioaktywne mleko, słodzą radioaktywnym cukrem, pieką z radioaktywnej maki. Czeka, co będzie dalej. Nadwyżki żywności z ich rejonów wywozi się "w Rosji", rozprowadza między potrzebujących, ludzie kupują, bo nie wiedzą skąd to i co ich czeka...

Radioaktywny pluton, który powstawał w reaktorze w wyniku reakcji jądrowych został rozrzucony siłą wybuchu po okolicy i wraz z innymi radioaktywnymi pierwiastkami (jod, ces, stront) został uniesiony w powietrze w postaci radioaktywnej chmury, której cząsteczki opadały na Ukrainę, Polskę, Szwecję i inne kraje europejskie. W przeciwieństwie do niektórych innych pierwiastków radioaktywnych, pluton nie jest niebezpieczny na odległość, ale za to najmniejsza nawet cząsteczka, która dostanie się do organizmu jest potencjalnie śmiertelna. Ile osób nosi dziś w sobie takie bomby zegarowe?

Najbardziej wstrząsające były reportaże ze szpitali dziecięcych. Zano-

towano kilkakrotny wzrost zachorowań na wszelkiego rodzaju nowotwory. Rakowi tarczycy można było zapobiec przez rozdanie tabletek zawierających jod. Nikt tego nie zrobił. Małe żywe trupki leczone na białaczkę, raka wątroby, trzustki, nerek i wszelkich innych organów. Dzieci bez jednego włoska na całym ciele.

Wszystkiemu temu towarzyszy zorganizowana przez władze akcja dezinformacji, uciszania i umniejszania wiadomości o rozmiarach katastrofy, niebezpieczeństwie i skutkach wybuchu. Szpitale w Kijowie nie mogą podawać prawdziwej statystyki i danych o zachorowaniach na nowotwory, a ostatnio cała komputerowa kartoteka szpitala dziecięcego została skradziona i zniszczona przez nieznanych sprawców.

Technologia i medycyna sowiecka tkwią jeszcze w ub. pokoleniu i nie były i nie są w stanie skutecznie usuwać skutków katastrofy. Medycznym odpowiednikiem szpadli używanych do usuwania radioaktywnego grafitu są wielokrotnie wygotowywane strzykawki z metalowymi tłokami - sprzęt, który na Zachodzie należy już do historii. O sprzęcie do jednorazowego użycia nikt w Kijowie nie słyszał.

W programie wiedzieliśmy jak matka, po zdjęciu peruki, nacierała swej 6-letniej córce zupełnie łysą głowę jakimś cudownym balsamem, który może spowoduje odrost utraconych włosów. Przypomniało mi to incydent, którego byłem świadkiem we Lwowie w 1989 roku. W pustawej aptece nagle uformowała się kilkudziesięcioosobowa kolejka. Okazało się, że "zruciono" żelaziste wino na anemię! Żelaziste wino, balsam na porost włosów, strzykawki z metalowymi tłokami i szpadle przeciwko atomom - oto z czym Związek Sowiecki wkracza w wiek XXI! S.D.

CHOLERA

W Ameryce Południowej szaleje największa w tym stuleciu epidemia cholery. W Peru, Ekwadorze, Kolumbii, Brazylii i Chile zmarło na cholere już ponad 1500 osób. Lekarze szacują, że wkrótce może zachorować na nią 1 milion ludzi i umrzeć 100 tysięcy. Cholera sieje śmierć także w Azji i Afryce (RED.)

OSTATNIE GODZINY PEDRA

Pedro mieszkał w lepiance z nie-wypalanej cegły w jednym z "nielegalitych" osiedli otaczających Limę. Wstał o wschodzie słońca, planując udać się, jak codziennie, do miasta w poszukiwaniu zarobku. Mimo, że normalnie żołądek dopominał się o swoje prawa, Pedro zwykle jadł coś dopiero po dotarciu do Limy. Dziś jednak nie odczuwał głodu, a nawet wprost przeciwnie, jakaś niewytłumaczalna sytość - uczucie, którego Pedro doświadczał nader rzadko. Nie zdążył jednak wyjść z domu, gdy chwycił go mdłość, wymioty, a potem bóle brzucha i biegunka. Oslabiony, musiał się położyć. Wymioty przeszły, ale biegunka nie ustępowała, mimo że jelita już dawno opróżniły się z kału. Wymioty nie przypominały teraz, kolorem i konsystencją, rzadką płynną papkę

wyglądającą jak zupa z rozgotowanego ryżu. Po jakimś czasie Pedro nie mógł już kontrolować wypróżnień - zupa ryżowa wylewała się z niego niemal bez przerwy w ilości około jednego litra na godzinę. Koło południa do biegunki dołączyły się bolesne skurcze mięśni i pogłębiająca się zapaść. Po zachodzie słońca, Pedro stracił zupełnie kontakt z otoczeniem; był już tylko żywym trumem, z którego proces chorobowy wypompowywał pozostałe tam jeszcze resztki wody. Nie dożył następnego świtu.

DELTA GANGESU, KOLEBKĄ CHOLERY

Tak przebiega i kończy się nieleczona cholera w prawie połowie przypadków. Była ona towarzyszem człowieka od tysięcy lat. Opisują ją indyjskie zapiski w starodawnym języku sanskrycie. Co dziwne, żadne

inne ssaki na cholere nie chorują - jej rezerwuarem są wyłącznie ludzie. Odwiecznym siedliskiem cholery jest delta Gangesu w Indiach, gdzie w świętej rzece ludzie kąpią się i piją, wypróżniają i umierają. Stamtąd, okresowo rozprzestrzenia się na inne kraje, zbierając po drodze zniwo tysięcy ofiar. Ostatnia epidemia w Południowej Ameryce być może dopiero się zaczyna; w każdym razie nie osiągnęła jeszcze apokaliptycznych rozmiarów niektórych epidemii poprzednich lat: podobno szalejąca w 1921 roku epidemia cholery w Rosji objęła 207,000 przypadków, przy śmiertelności około 45%!

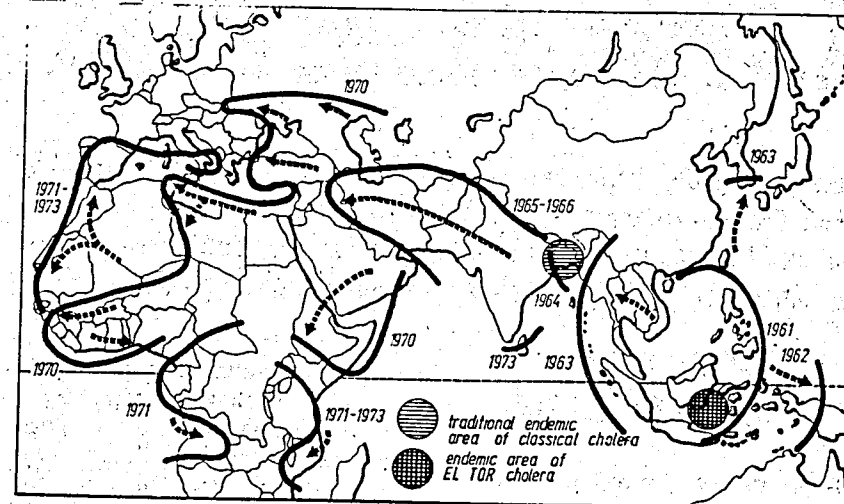
KOCH CONTRA PETTENKOFER

Ostatnie trzydzieście wieków XIX, to lata niezwykle szybkiego rozwoju mikrobiologii i bakteriologii. Odkrycia bakterii i wirusów powodujących wiele gnębiących ludzkość chorób zakaźnych, hodowla niektórych z tych drobnoustrojów na sztucznych podłożach, poza organizmem, metody przygotowywania szczepionek zapobiegawczych oraz początki leczenia przyczynowego chorób zakaźnych, to osiągnięcia tego trzydziestolecia. Nie jest przypadkiem, że również na te lata przypada odkrycie przecinkowca cholery. Robert Koch, początkowo skrom-

ny lekarz w Wolsztynie, w dzisiejszym województwie poznańskim, w krótkich odstępach czasu opisuje pałeczkę wąglika, prątkę gruźlicy, a w 1883 - przecinkowca cholery. W 1905 Koch otrzymuje nagrodę Nobla. Z odkryciem przecinkowca cholery przez Kocha wiąże się następująca anegdota: Koch, jak każdy innowator miał wielu przeciwników, z których każdy wysuwał swoją własną teorię powstawania cholery. Niejaki Max von Pettenkofer wymyślił tak zwaną teorię "wody gruntowej", w myśl której czynnik wywołujący cholere musi dostać się do wód gruntowych, aby tam "dojrzeć", "przefermentować". Dopiero taki nieokreślony, przefermentowany czynnik mógł, zdaniem Pettenkofera, wywołać zakażenie. Gdy Robert Koch opisywał swoje odkrycie przed gronem specjalistów, wyjął probówkę z hodowlą przecinkowca cholery, mówiąc że to właśnie bakterie, zawarte w tym płynie są zdolne do wywołania zakażenia. "Nonsens, bzdura!" - krzyknął Pettenkofer, wyrwał Kochowi probówkę i zanim ktoś mógł temu zapobiec, połknął śmiertelnośny ładunek. Co dziwniejsze, nic mu się nie stało! Dziś nie możemy ręczyć za prawdziwość anegdoty, ale prawdziwa, czy nie - jest ona wysoce prawdopodobna.

KWASY ŻOŁĄDKOWE CHRONIĄ

Groźny przecinkowiec cholery ma bowiem jedną słabą stronę: jest bardzo wrażliwy na kwasy. Aby zagnieździć się w jelitach musi przedostać się przez żołądek pełen śmiertelnośnego kwasu. Stwierdzono, że aby doszło do klinicznej choroby, pacjent musi połknąć około 100,000,000,000 bakterii! Dwa gramy sody oczyszczonej połknięte z bakteriami obniżają tę krytyczną dawkę sto tysięcy-krotnie do jednego miliona. A więc jeżeli Pettenkofer cierpiał na nadkwasotę, a w dodatku zdenerwował się tym, co opowiadał Koch, a co było zaprzeczeniem jego ulubionej hipotezy, historia z poly-

IRLANDIA - POLSKA 0:0

W Dublinie w eliminacyjnym meczu grupy VII piłkarskich mistrzostw Europy Irlandia zremisowała z Polską 0:0.

Nasza drużyna zaimponowała walczącością, wielką ambicją i rozsądkiem w grze. Tak dzielnie grających polskich piłkarzy już dawno nie widziano. W pierwszej połowie akcje zmieniały się jak w kalejdoskopie, pod obłomą bramkami często dochodziło do spięć. Drużyna gospodarzy częściej stwarzała niebezpieczne sytuacje. Nasi obrońcy jednak nie dawali się zaskoczyć, a jeżeli Irlandczycy przedarli się w końcu przez ich linię - w bramce pozostała ostoja naszej drużyny Józef Wandzik, który bronił wspaniale. W drugiej połowie gospodarze mieli większą przewagę niż przed przerwą, nie potrafili jednak pokonać naszego zespołu.

Okazję do strzelenia gola mieliśmy co najmniej dwukrotnie - w 15 minucie, po strzale Wdowczyka, Bonner z trudem wybił piłkę na róg, zaś w 32 Tarasiewicz z odległości 4 metrów nie trafił w bramkę.

Znacznie częściej, ale równie nieskutecznie, atakowali Irlandczycy. Wśród napastników szczególnie dobrze spisywał się Aldridge, którego liczne ataki na naszą bramkę sprawiły, że Wandzik mógł się czuć jak w obłożonej fortecy.

Dramatyczne momenty przeżyła polska drużyna na początku drugiej części. W 52 minucie Quinn sfaułował Wandzika, zanosilo się na zmianę w polskim zespole. Uderzony łokciem w głowę na chwilę stracił przytomność i lekarz Witold Stelowski, który przywrócił mu świadomość zapytał, ile jest 6 razy 4 chcąc sprawdzić reakcję Wandzika. Nasz bramkarz odrzekł: Przestań pan gadać, gramy dalej. Natomiast w 57 minucie Dariusz Kubicki wybił piłkę z pustej bramki.

Trener Andrzej Strelau: W Dublinie nasz zespół zagrał o wiele lepiej niż z Turcją. Jest to dowodem, że ta

drużyna ma wielkie możliwości. Chłopcy dali z siebie wszystko. Dziękuję za to im, a także trenerom, którzy niewątpliwie przyczynili się do sukcesu. Za bohatera spotkania uważam Wandzika.

Skład Polski: Wandzik - Kubicki, Jakolcewicz, Soczyński, Wdowczyk - R. Warzycha, Tarasiewicz, Szewczyk, Czachowski - Urban (Gębura 88 min.), Furtok (Kosecki 89).

W drugim meczu w grupie VII Turcja przegrała z Anglią 0:1 (0:1).

Tabela grupy VII:

1. Anglia	6:2	5-2
2. Irlandia	5:3	7-2
3. Polska	5:3	4-2
4. Turcja	0:8	0-10

W innych meczach eliminacyjnych ME padły wyniki:
Grupa 1: Albania - CSRF 0:2.
Grupa 2: Bułgaria - Szwajcaria 2:3, San Marino - Szkocja 0:2.
Grupa 3: Norwegia - Cypr 3:0, Włochy - Węgry 3:1.
Grupa 4: Jugosławia - Dania 1:2, Irlandia Płn. - Wyspy Owcze 1:1.
Grupa 5: Niemcy - Belgia 1:0.

Barcelona coraz bliżej

W czwartym meczu eliminacyjnym młodzieżowych mistrzostw Europy, a zarazem eliminacji olimpijskich Barcelona '92 Polska pokonała w Dundalk Irlandię 2:1 (1:0). Bramki zdobyli: dla Irlandii Scott Fitzgerald (74 min.); dla Polski: Wojciech Kowalczyk (31 min.) i Tomasz Waldoch (50 min.).

W innym meczu tej grupy Turcja zremisowała w Izmirze z Anglią 2:2 (1:1).

Było to już czwarte zwycięstwo naszej drużyny, zdecydowanego lidera grupy eliminacyjnej. Po sukcesach w Londynie, Stambule, Łodzi i Dundalk nasi młodzi piłkarze osiągnęli bardzo dogodną pozycję w rywalizacji o ćwierćfinał młodzieżowych mistrzostw Europy i co istotniejsze o Igrzyska Olimpijskie w Barcelonie.

Tabela grupy

1. Polska	8:0	6-1
2. Anglia	5:3	8-3
3. Irlandia	2:8	4-10
4. Turcja	1:7	4-8

WISŁA POPLYNELA

W 22 kolejce I ligi doszło do pojedynku na szczycie. Lider tabeli Wisła Kraków rozegrała w Lublinie spotkanie z wiceliderem Zagłębiem. Wygrało Zagłębie i ono objęło samodzielnie przodownictwo w tabeli. Wyniki 22 kolejki I ligi:

Zagłębie Lubin - Wisła Kraków 3:1
 Olimpia Poz. - Górnik Zabrze 1:2
 Ruch Chorzów - Legia W-wa 0:1
 Stal Mielec - GKS Katowice 2:2
 Hutnik Kraków - Lech Poznań 2:3
 Zagłębie Sosn. - Igloopol Dębica 0:1
 Zawisza Bydgoszcz - ŁKS Łódź 2:0
 Motor Lublin - Śląsk Wrocław 2:1

TABELA I LIGI:

1. Zagłębie L.	31	33:19
2. Wisła	29	31:14
3. GKS	29	23:16
4. Górnik	28	44:21
5. Hutnik	27	37:21
6. Lech	24	38:21
7. Olimpia	24	27:27
8. Legia	22	21:18
9. Motor	21	21:25
10. ŁKS	21	21:30
11. Zawisza	20	21:28
12. Śląsk	20	22:32
13. Igloopol	19	22:32
14. Ruch	18	16:24
15. Stal	12	19:34
16. Zagłębie S.	7	15:49

W II lidze prowadził Stal St. Wola - 40 pkt., przed Jagiellonią Białystok - 39, Stilonem Gorzów - 38 i Widzewem Łódź - 37 pkt.

W HOKEJU
MISTRZEM POLONIA

Tylko dwóch spotkań potrzebowali hokeiści Polonii by obronić mistrzowski tytuł. Po zwycięstwie nad rewalacyjnie spisującą się w obecnych rozgrywkach Unią 5:2, bytomańskie okazali się również w drugiej konfrontacji lepsi i wygrali w Oświęcimiu po dogrywce 3:2. W normalnym czasie był remis 2:2.

W decydującym meczu o trzecie miejsce Naprzód Janów uległ Podhalu Nowy Targ 8:5 (1:2, 1:1, 1:2), a o piąte Towimor Toruń wygrał z Cracovią 3:1 (2:0, 0:0, 1:1).

Maradona czeka
na proces

Diego Maradona, aresztowany za posiadanie kokainy, a później wypuszczony za kaucję wyznał w trakcie przesłuchań, że w ciągu ostatnich kilku miesięcy wielokrotnie się narkotyzował.

Sekretarz prezydenta Argentyny Carlosa Menema do spraw walki z narkotykami - Alberto Lestelle stwierdził, że w sytuacji, w jakiej znalazł się były kapitan Napoli, ma on obecnie dwa wyjścia: albo zgodził się na rozpoczęcie leczenia, albo jest to definitywny koniec jego kariery.

Argentyńska gazeta "Pagina 12" zamieściła na pierwszej stronie artykuł, w którym przytacza wypowiedzi Maradony z czasów, kiedy aktywnie uczestniczył w kampaniach antynarkotykowych: - Jeśli ktoś proponuje wam narkotyk, w sposób zdecydowany odpowiedzcie - nie! - pouczał Diego.

"Pagina 12" przypomina jednocześnie przypadek 20-letniego Argentyńczyka, który we wrześniu zeszłego roku za posiadanie zaledwie 30 gramów marihuany został skazany na cztery lata więzienia.

Argentyńska prasa dużo pisze także o żalobie, jaką zapanowała wśród piłkarskich kibiców, którzy nie potrafili wyobrazić sobie swojego idola za kratkami. Podkreśla się jednocześnie, iż tym razem nie może już być mowy o "uknutym spisku".

Argentyńscy psychologowie w swoich wypowiedziach zdają się stawać w obronę Maradony. Podkreślają, że wspaniały piłkarz pochodzi z bardzo biednej rodziny, nigdy nie miał okazji rozpocząć kształcenia, zaś sławę i miliony zawdzięcza wyłącznie genialnej lewej nodze. Otoczony przez wielbicieli, zarabiający fortunę przy okazji każdego kontraktu - "boski Diego" nie wytrzymał presji, jaka na nim ciążyła.

Z kolei z inną wersją aresztowania maradony wystąpił czołowy argentyński magazyn sportowy "El Grafico". Zdaniem magazynu Maradona wpadł w pułapkę zastawioną na niego przez policję. W roli przynęty wystąpiła 25-letnia policjantka blondynka, która uwiodła 30-letniego Maradone i spotkała się z nim kilkakrotnie zanim doszło do jego zaareztowania. "El Grafico" podał, że w chwili ujęcia Maradony był on zupełnie nagi i znajdował się pod wpływem narkotyków. Wraz z nim w hotelowym pokoju znajdowała się blondynka i dwóch innych mężczyzn, z których jeden wyrzucił przez okno dwa woreczki kokainy.

MIESZANKA
AGENCYJNA:

W japońskiej Chibie zakończyła się pierwsza, "drużynowa", część mistrzostw świata w tenisie stołowym. Tytuł obroniła, zgodnie z oczekiwaniami, reprezentacja Szwecji, wygrywając w finale z Jugosławią 3:2. Brązowy medal zdobyli Czechosłowacy. Pokonali oni Belgów 3:1. Polacy, po porażce (bez Grubby i Ku-

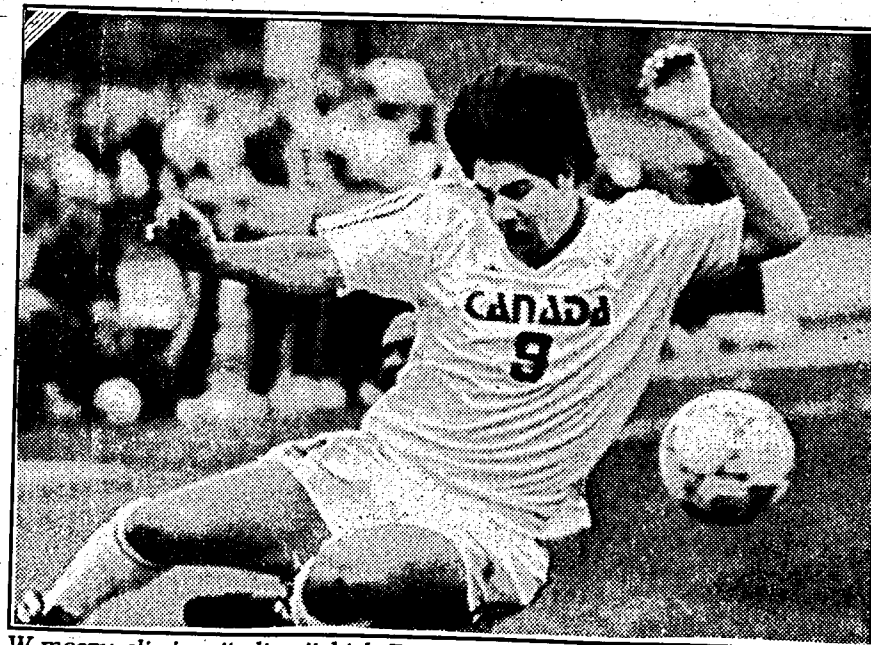
charskiego) z USA zajęli ostatecznie 16 miejsce.

Zespoły azjatyckie mężczyzn na "własnych śmieciach" doznały bezprecedensowej klęski. Dość powiedzieć, że najlepsza drużyna z kontynentu azjatyckiego - Korea zajęła dopiero 6 miejsce, zaś aktualni wice-mistrzowie świata i wielokrotni mistrzowie w ostatnich latach - Chińczycy musieli się zadowolić 7 lokatą po zwycięstwie nad Kanadą 3:0.

Wśród kobiet dominowały Azjatki. Wygrały Koreanki, które w finale pokonały Chinki. Trzecie miejsce wywalczyła Francja, a czwarte Węgry. Polki zajęły 22 miejsce.

Mistrzostwo świata w hokeju na lodzie zdobyła Szwecja pokonując w decydującym o tytule spotkaniu ZSSR 2:1. Kanada wywalczyła srebrny medal remisując po 3:3 ze Szwecją i ZSSR i wygrywając 9:4 z USA.

Stanisław Szostek zdobył srebrny medal w wadze 48 kg na mistrzostwach Europy w stylu wolnym w Stuttgarcie.

W meczu eliminacji olimpijskich Barcelona 92 Kanada pokonała w grupie CONCACAF (północnej i środkowej Ameryki) na stadionie w Burnaby w Brytyjskiej Kolumbii 3:0 Trynidad i Tobago. Na zdjęciu zdobywca trzeciej bramki i najlepszy gracz na boisku Paul Peschisolido z Toronto Blizzard.

Od góry: Składanie wieńców pod Pomnikiem Katyńskim, od lewej Stanisław Sadowski, ustępujący prezes KPK, nowy prezes Jan Brodziński oraz Władysław Jagiełła, SPK. Uroczystości pod Pomnikiem Katyńskim, prze-marsz kombatanów ulicą Roncevalles. W środku: zespół "Kujawiacy", u dołu: inscenizacja wydarzeń Konstytucji 3 maja, chór Symfonia z dyrygentem Andrzejem Rozbickim oraz Krzysztof Jaworski w roli króla Stanisława Au-gusta, po prawej: śpiewa Małgorzata Drag. Zdjęcia: JERZY JAWORSKI.

Dokończenie ze str. 2

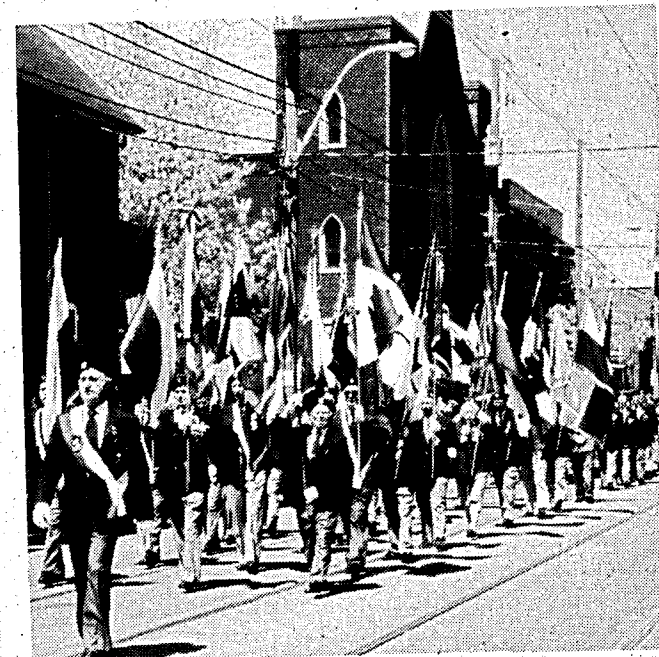
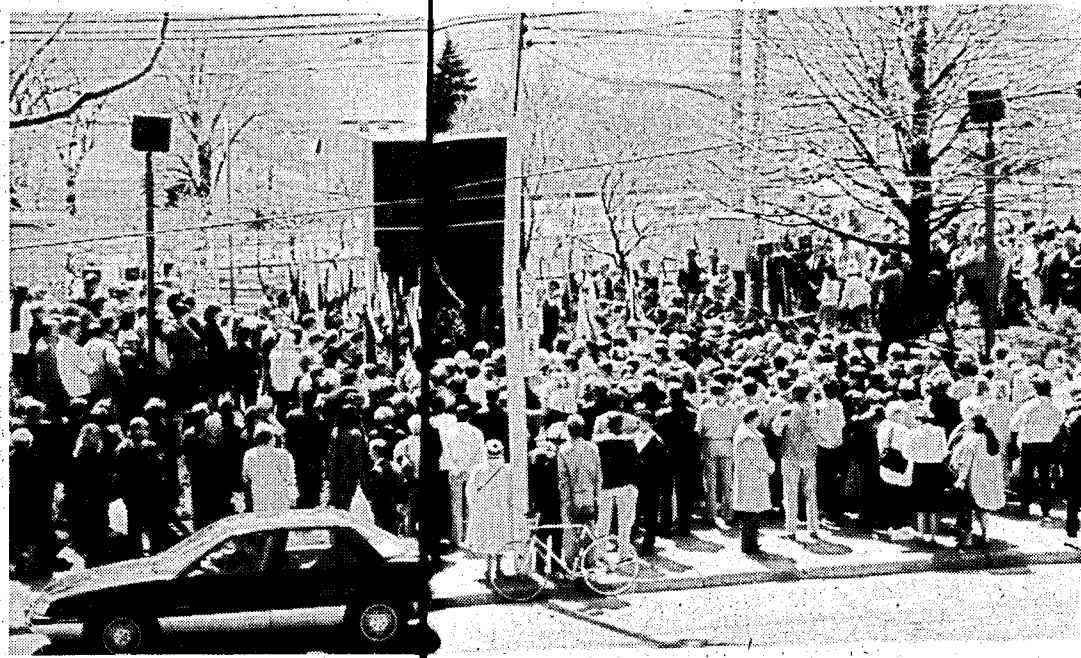
200 LAT KONSTYTUCJI 3 MAJA

taci obrazu przeznaczonego dla miasta Warszawy. Inne odznaczenia to wyróżnienie chóru Symfonia z Hamiltonu za jego 40-letnią działalność. Chór występował w części artystycznej pod batutą Andrzeja Rozbickiego, pod którego batutą wystąpiła również orkiestra symfoniczna z Hamiltonu. W orkiestrze tej gra zawodowo wielu Polaków.

W części artystycznej odtworzono scenę ogłoszenia Konstytucji. Role króla Stanisława Augusta Poniatowskiego zagrał Krzysztof Jaworski. Ożyły słowa wygłoszone przed 200 laty przez Małachowskiego, Kollataja i Potoc-kiego.

W kostiumie z epoki śpiewała Małgorzata Drag. Narratorem historycz-nego wydarzenia był Wojciech Śniegowski. Wystąpił też zespół "Kujawiacy" z Mississauga pod dyrekcją Roberta Krzywulskiego.

Akademii zamknęły wystąpienia Witolda Sokolskiego i Aliny Kennedy z ZG KPK. Całość reżyserowała Krystyna Adamiec.

ODCHODY - WODA - OSTRYGI - KRABY - ODCHODY

Tak więc cholera jest chorobą brudnych rąk, niesanitarnego usuwania odchodów i wody pitnej zanieczyszczonej odchodami. W roku 1849 w Londynie, dr John Snow odmontował rączkę pompy czerpiącej wodę z jednej z publicznej studni, czym udało mu się skutecznie przerwać epidemię. W roku 1892 w Hamburgu szalała epidemia cholery, podczas gdy jedna z dzielnic - Altona była od epidemii wolna. Okazało się, że całe miasto, z wyjątkiem Altony, otrzymywało wodę z tego samego systemu wodociągów i że woda wodociągów hamburskich zawierała bakterie cholery. Altona miała osobny system wodociągów. W roku 1973 w Zatoce Neapolitańskiej okazało się, że na cholerę chorowali ci, którzy jedli ostrygi wyłowione z morza w miejscu, w którym znajdował się spust kanalizacji. W Północnej Ameryce miały miejsce dwie epidemie, w 1832 i w 1871 roku.

Dziś ośrodki, które mają prawidłowo działające wodociągi, względnie nowoczesny system kanalizacyjny i sprawne szpitalnictwo, mogą się cholery nie obawiać. W ostatnich kilkudziesięciu latach (poza epidemią w Neapolu) zachorowania w Europie i Północnej Ameryce były sporadyczne i ograniczały się do turystów powracających z terenów objętych endemią względnie epidemią cholery. Ciekawe jest, że bakterie cholery mogą być zawleczone przez kraby złowione w zakażonych wodach. Gotowanie powinno zniszczyć bakterie, ale okazało się, że kraby gotowane przez 8 minut, zmieniają kolor na czerwony, a więc 8 minut gotowania uważane było za wystarczające. Tymczasem bakterie giną dopiero po 10 minutach gotowania. Dla pewności, władze sanitarne zalecają zatem 15-minutowe gotowanie skorupiaków.

Wszędzie tam, gdzie odchody ludzkie dostają się, lub mogą się

dostać do wody pitnej, grozi wybuch epidemii. Jeżeli taka epidemia wybuchnie, nic nie pomoże izolacja chorych, dezynfekcja otoczenia chorych itd., tak długo, jak długo woda pitna będzie zawierała zarazki. Źródłem tych zarazków bywają zwykle odchody nosicieli. Nosicielami zostają ozdrowieńcy, lub tacy, którzy przebyli zakażenie bezobjawowo. W Kalkucie nosiciele zarazków cholery stanowią 1.5% ludności!

Prawie wszystko, co bierzemy do ust, na pewnym etapie zetknęło się z niegotowaną wodą: woda używana do mycia naczyń, płukania warzyw, robienia lodu może, o ile pochodzi z zakażonej studni lub wodociągu, zawierać przecinkowce cholery. A zatem w miejscowości zagrożonej cholerą możliwość zakażenia jest duża. Jednak możliwość zachorowania jest dużo mniejsza: tylko niewiele osób zakażonych choruje (jak to wykazał dr Pettenkofer), a w wielu przypadkach choroba ma łagodny przebieg. Szczepienia zapobiegawcze skutkują, ale chronią przed zachorowaniem tylko przez kilka miesięcy, a i w tym czasie nie możemy liczyć na stuprocentową ochronę.

RATOWANIE ŻYCIA CHORYM NA CHOLERĘ

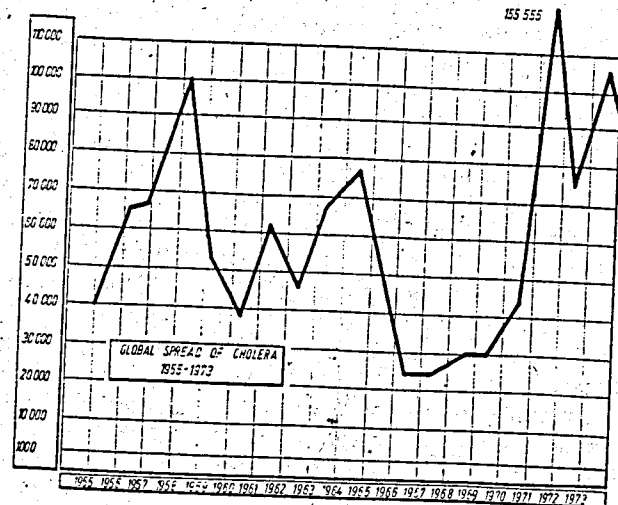
Dopiero niedawne stosunkowo badania wykazały, że leczenie cho-

lery jest stosunkowo proste i bardzo skuteczne. Polega ono na podawaniu dużej ilości płynów. Najlepiej dożylnie, w kroplówce, ale można również z powodzeniem podawać płyny doustnie. Bardzo dobrze działa płyn, zawierający na litr wody, 20 gramów cukru lub glukozy, 4.2 grama soli, 4 gramy sody oczyszczonej i 1.8 grama chlorku potasu. Leczenie należy zacząć jak najwcześniej, przed wystąpieniem szoku z odwodnienia.

IF YOU GO!

Wreszcie dla odważnych, albo dla tych, co choć w strachu, ale z takich czy innych powodów muszą jechać, w Toronto General Hospital istnieje przychodnia chorób tropikalnych, której personel udziela wszelkich informacji na temat potencjalnych niebezpieczeństw podróży. Telefon 340-3670. Przychodnia wykonuje potrzebne szczepienia, wypisuje recepty na leki, a udziela rad. Kraj, do którego się wybieramy, może być niekoniecznie siedliskiem cholery, ale malarii, żółtej febry, paraliżu dziecięcego, chorób pasożytniczych itd. Rozmowa z lekarzem przychodni przed wyjazdem może zapobiec wielu kłopotom i cierpieniom po powrocie!

S.D.

Zachorowania na cholerę w latach 1955-1973

Kalendarzyk Echa

9 maja, CZWARTEK
Bożydara, Grzegorz
10 maja, PIĄTEK
Antonina, Izidora
11 maja, SOBOTA
Franciszka, Igi, Mirandy
12 maja, NIEDZIELA
Dominika, Pankracego
13 maja, PONIEDZIAŁEK
Roberta, Serwacego
14 maja, WTOREK
Bonifacego, Dobiesława
15 maja, ŚRODA
Berty, Nadziel, Zofii

K O P E R - MŁOT NA CZAROWNICE czyli niepospolita historia pospolitego koperku

Koperek wywodzi się z bogatej rodziny. Jest daleko spokrewniony z marchewką i pietruszką, w gatunku dość pospolity, o czym świadczy nazwa *Foeniculum vulgare*. Ale na nazwie kończy się pospolitość tej rośliny, uważanej za wspaniałego pomocnika ludzkich i zwierzęcych procesów trawiennych. I jak niewiele ziół i roślin, koperek, a zwłaszcza jego włoska odmiana zwana z włoska *Finocchio*, *carosella* lub na kontynencie amerykańskim *Florence fennel* oddaje nieocenione usługi od wieków, w całości od korzonka po nasioną.

Rzymski lekarz i naturalista Pliniusz uznał koperek za jedną z najbardziej leczniczych roślin. Zauważył, że tarzają się w nim zrzucające skórę węże. Wierzył, że przyspiesza leczenie ran, uzdrawia wzrok. W Sredniowieczu pito, niesłusznie jak wykazały późniejsze badania, wywar z nasion kopru na wątrobę. Anglicy wprost za koprem przepadali (atoli chyba nie z powodu tylko konsumpcji whisky). Dwór króla Edwarda I zużywał 8 funtów tego specjału na miesiąc.

Niemiecki zieleniarz Hildegard z

Bingen zalecał koper m.in. innymi na przeziębienia, grypę, a także jako naturalny dezodorant, którego spożywanie działa oczyszczająco na zapach potu.

Suszone pęki kopru zawieszano nad drzwiami domów. Miały one chronić przed skutkami działalności wiedźm i czarownic.

Nicholas Culpaper twierdził, że podanie dużej ilości kopru unieszkodliwi czarownice. Coś w tym było na rzeczy, bo dziś niektórzy zielarze zalecają picie kopru włoskiego na przedmiesiączkowy syndrom, który charakteryzuje się u niektórych kobiet silnym napięciem emocjonalnym, bólami głowy, rozdrażnieniem, zmianami nastrojów i zatrzymaniem płynów.

Amerykańscy zielarze XIX-wieczni twierdzili, że koper przywraca regularne miesiączkowanie. W południowej Ameryce nasiona kopru włoskiego gotuje się w mleku i podaje karmiącym matkom. Afrykanie leczą nim zaburzenia w trawieniu, biegunkę, a mieszkańcy Jamajki podają koper na przeziębienie i ropienie oczu.

UWAGA ŻARŁOKI!

Purytanie angielscy znali koper "nasiona narad", czyli "meeting seeds". Purytanie znani byli nie tylko z ciągnących się mityngów, ale też i poprzedzających je długich nabożeństw z kazaniami. Używano kopru jako dyskretnego środka zwalczającego uczucie głodu.

By się małżonka nie połapała

Anglicy twierdzą, że nasiona kopru świetnie maskują zapach whisky. Garstka nasion zupełnie wystarcza. Anglicy nie wypowiadają się na temat wódki oraz czy metoda ta skutkuje wobec policji drogowej.

Koperek włoski wcale nie pochodzi z Włoch. Znalaziono go już w grobach faraonów, a starożytni Grecy zwali tę roślinę "maraton", a to z powodu tego, że porastała ona wzgórza włoski o tej nazwie oddalonej o 25 mil od Aten. Tam to właśnie

na tych wzgórzach Ateńczycy pokonali Persów w 490 roku p.n.e., a wieść o tym poniosła do stolicy samotny biegacz wstawiając imię tej wioski. Grecy podobno odkryli właściwości ziółka maratońskiego podczas długiego oczekiwania na wieści ze stolicy. To Dioscorides zauważył, że koper włoski tłumi apetyt, natomiast powoduje szybsze wydalanie tłuszczów, jest więc idealnym środkiem odchudzającym. Zauważył, że karmiącym matkom włoski koper pomaga w laktacji, a niemowlętom, co potwierdził w III wieku naszej ery Hipokrates pomaga na bolesną kolikę. Leczenie biegunek znalazło swoje uzasadnienie w badaniach naukowych. Koper łagodzi skróce mięśni jelit i działa bakteriobójczo. Stosowano go więc słusznie tradycyjnie jako napój przy biegunkach występujących w cholerze.

Badania wykazały również, że zioło wywołuje wydzielanie estrogenów, co może wyjaśniać jego działanie w leczeniu ginekologicznym. Pomaga również w leczeniu prostaty u mężczyzn (podawany w postaci nalewek lub naparów, 1-2 łyżki nasion na kubek gorącej wody, 10 minut zaparzania i można pić). Dla osób starszych lub dzieci robimy bardzo lekki napar z połowy łyżeczki lub nawet kilku ziarenek. Kopru nie powinny zażywać w ilościach medycznych kobiety, którym lekarz nie zaleca pigulek przeciwciażowych, a także te osoby które chorują na raka piersi spowodowanego nadmiarem estrogenów.

Jak widać zwyczajny koperek nie jest bezpiecznym wyłącznie lekiem.

POD SUDBURY ODRODZENIE!

Polski Klub Piłki Nożnej
BIAŁY ORZEŁ

wznawia swoją działalność po kilku latach nieobecności. Wszyscy z doświadczeniem piłkarskim z okolic SUDBURY proszeni są o pomoc.

P.Sikora - tel. (705) 673-7743

IMIGRACJA

Pytanie: Czy będą jakieś zmiany na lepsze w związku ze zmianą ministra imigracji?

Odpowiedź: Wątpliwie. Rząd prowadzi dalej taką samą politykę. Zmiana ministra niekoniecznie oznacza, że będzie lepiej. Najlepszy przykład, to sprawa pana Ludwika i jego rodziny, opisana w gazetach i w telewizji. Ludwik został złapany na nielegalnej pracy, bo chciał zapłacić za poród dziecka. Kara: nakaz wyjazdu z Kanady ("dobrowolny" lub rozprawa deportacyjna).

W ub. niedzielę br., odbyła się w hotelu Sheraton Centre w Toronto sesja informacyjna imigracyjna prowadzona przez adwokatów: Pierre Dufour (Hull, Que.), Richard Boraksa (Toronto, Ont.) i konsultantkę Hanię Sokolską.

Tematy dyskutowane były w językach francuskim, angielskim i polskim. Pierre Dufour opisał nowy program imigracyjny na podstawie umowy zawartej przez prowincję Quebec z rządem federalnym dotyczącym imigracji do prowincji Quebec. Quebec uzyskał prawo wyboru przyszłych imigrantów do tej prowincji. (Rząd federalny może odmówić jedynie w wypadku niedopuszczalności ze względu na problemy medyczne lub kryminalne). Jeśli prowincja Quebec wyda "Certificat de Selection", jest to prawie gwarancja, że osoba otrzyma wizę imigracyjną do Kanady. (D.C. listy zawodów poświadczonych w Quebecu na sąsiedniej stronie).

Szansę na otrzymanie "Certificat de Selection" są uzależnione w dużej mierze wiekiem, zawodem i znajomością języków francuskiego i angielskiego (ale szczególnie francuskiego). Rodziny z trójgłosem dzieci poniżej 12 lat mają dodatkowe punkty. Aczkolwiek nikt nie może zabronić przeniesienia się z Quebecu do jakiegokolwiek innej prowincji w Kanadzie, Pierre Dufour zaznaczył, że program tego nie należy używać jako furtki, aby dostać się do Kanady.

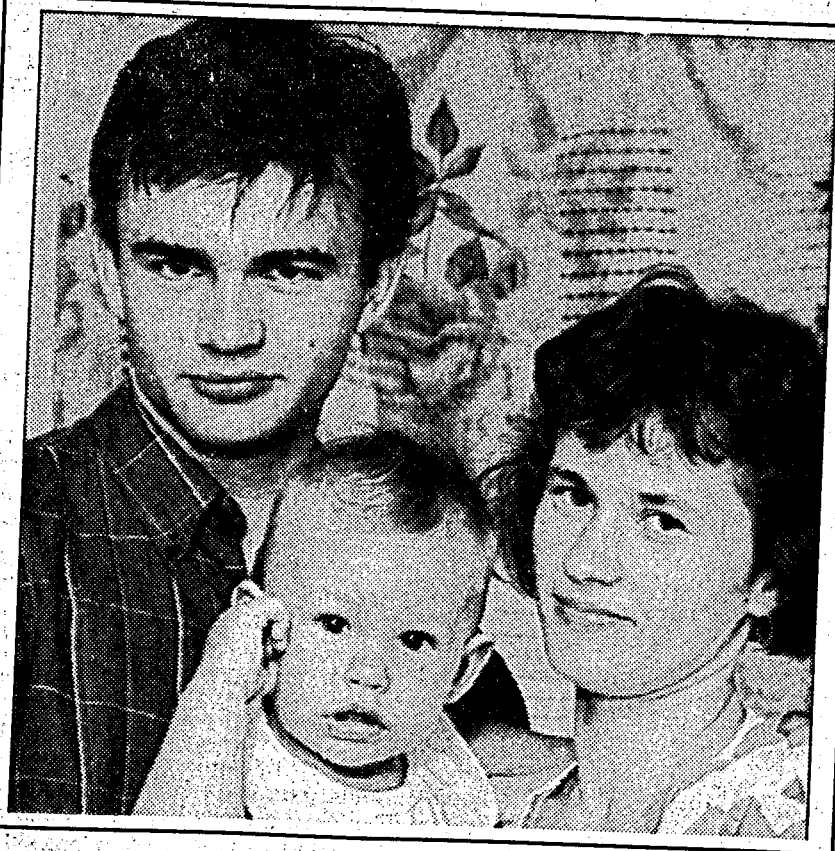
W dalszej dyskusji poruszane były tematy uchodźców zarejestrowa-

nych przed 1 po 1:01.89 r. Problem przedłużenia się i długiego oczekiwania na "interview" dla tych w programie "Self-Exiled" też został poruszony. Słuchacze dowiedzieli się, że dla obu tych grup istnieją pewne szanse na zmuszenie władz do szybszego sfinalizowania tych podań - przez akcję sądową.

Zainteresowani mogą się zgłosić bezpośrednio do firmy: Emmar E.E.C.Corp., gdzie mogą bezpłatnie

otrzymać pisemne informacje na ew. metody wygrania swoich spraw lub rozwiązania swoich personalnych problemów z władzami imigracyjnymi. Firma się znajduje pod adresem: 954 King St.W., Suite 301, Toronto, Ont. M6K 1E5, tel.: (416) 345-9012. Wejście jest z boku budynku.

HANIA SOKOLSKA
766-4779

Zdjęcie tej polskiej rodziny obiegło Kanadę. Dariusz Ludwik z żoną Krystyną i 18-miesięcznym synem. Ludwikowie dostali nakaz opuszczenia Kanady do 30 kwietnia. Ojca rodziny złapano na nielegalnej pracy. Chciał spłacić rachunek za poród żony. Jako oczekujący na stały pobyt nie mieli ubezpieczenia medycznego OHIP. Mały Robert, który przyszedł na świat w tych okolicznościach może w Kanadzie pozostać. Jest Kanadyjczykiem. Rodzice oczekują na rozprawę deportacyjną. Nowy minister imigracji Bernard Valcourt powiedział, że Ludwik złamał reguły gry pracując nielegalnie i nie zamierza interweniować. Rodzina wzbudza

jednak powszechne poparcie. Para z London zebrała ponad 10 tys. podpisów przeciw deportacji Ludwików. Wielu uważa, że są ofiarami bezdusznej biurokracji. Przyjechali 2 lata temu jako goście i zostali paplery na stałe w charakterze Self Exile.

Kiedy okazało się, że zginęły zdjęcia rentgenowskie Krystyny, było za późno, by je powtórzyć. Była już w ciąży. Sprawę imigracyjną włożono ad acta. By nie obciążać sponsora rachunkiem za pobyt w szpitalu i poród żony, Ludwik podjął się pracy na cudzy SIN. Dziś mówi, że gdyby wiedział, że spotka go tak surowa

Dokończenie na str. obok

IMIGRACJA

Poniżej drukujemy dalszy ciąg listy poświadczonych zawodów w prowincji Quebec.

- Mechanical-Engineering Technician (prof. & tech., n.e.c.). May be concerned with a particular technical aspect of mechanical engineering, i.e.: Engineering Checker; Equipment-Development Technician; Tool-Planning-Liaison.
- System Analyst Business, Electronic Data-Processing, with specialty in Quality Control (prof. & tech., n.e.c.).
- Programmer, Engineering and Scientific with specialty in Quality Control., (prof. & tech., n.e.c.).
- Tool, Programmer, Numerical Control.
- Minicomputer/Microcomputer/Fourth Generation computer Specialist, (prof. & tech., n.e.c.).
- Visiting Homemaker.
- Pre-School Teacher with College Diploma, (D.E.C.).
- Nurse, General Duty.
- Audiologist.
- Speech Pathologist.
- Occupational Therapist.
- Physiotherapist.
- Cytotechnologist (medical; prof. & tech., n.e.c.).
- Dental Hygienist.
- Prosthetist-Orthotist.
- Animation Cameraman, (broadcast, motion pic. & stage).
- Bilingual Technical writer with speciality in Aeronautical-Engineering and Electronic Products.
- Bilingual Secretary with knowledge of Computers and Word Processing.
- Bilingual Executive Secretary with knowledge of Computers and Word Processing.
- Word Processor Operator.
- Salesperson, Parts.

Dalszy ciąg listy w kolejnym numerze.

POLACY PRZYPADEK NIEPROSTY

Ostatnim pomysłem kanadyjskiego Ministerstwa Imigracji jest ustalenie listy 51 krajów wyłączonych z uproszczonych procedur imigracyjnych. Na liście tej nie ma Polski i żadnego innego kraju byłego lub realnego socjalizmu. Są to kraje, z których uciekinierom nie udaje się

uzyskać ostatnio azylu politycznego, co nie znaczy, że nie mogą się starać. Polacy są w innej kategorii, uważanej za uproszczoną, ich szanse są teoretycznie większe od klubu 51, ale praktycznie żadne. Różnica? Przechodzą jedno przesłuchanie azylanckie po wypełnieniu formularza. Aby po mękach wieloletniego czekania zostać szybko odrzuconym. Oznacza to też, że sprawy m.in. polskie załatwiane są hurtowo (w myśl pewnej koncepcji), sprawy 51 krajów indywidualnie. W praktyce okaże się co dla nas lepsze.

DOCZekać AMNESTII, CZYLI KOLEJNY PROBLEM IMIGRACYJNY!

W sobotnim programie radia POLONIA na FM 108, nadaliśmy poniższy wywiad z Leszkiem Czarnowskim. W tej sprawie mieliśmy telefony od słuchaczy z pytaniami, czy moglibyśmy Mu w jakiś sposób pomóc. Jedną z form tej pomocy jest wydrukowanie jego wypowiedzi w polonijnej prasie. Może tą drogą uda nam się zainteresować osoby lub instytucje zajmujące się szczególnie przypadkami spraw imigracyjnych. Prowadzący sobotni program radia POLONIA, Barbara Rusin (416-385-5048) i Marek Lachowicz (416-522-2777) mają możliwość kontaktu z Lechem Czarnowskim.

"Nazywam się Lech Czarnowski, mam 27 lat. Z Polski wyjechałem ponad 6 lat temu. Byłem w Danii 4 miesiące, ucieczka do Niemiec Zachodnich. W Niemczech przebywałem 2,5 roku, a następnie uciekłem do Kanady. Tutaj jestem ponad 3 lata. Dzisiaj jest 2 maja 1991 roku. Z tą datą miałem wystawiony bilet z deportacją do Warszawy. Zostałem jednak w Kanadzie. Trzy lata i pięć obozów. Dopiero tu, w tym kraju skończyło się obozowe życie. Do Halifaxu przybyłem 29 grudnia 1987 roku. Ukryty w kominie na niemieckim statku. Nie znałem tu nikogo. Po-

mogła mi bardzo polska parafia. Znalezione mi pokój, załatwiono mi na początku zasilek. Sprawę wziął w swoje ręce adwokat. Pierwsze spotkanie w Immigration miałem już w marcu 1988 roku. Ponieważ przypłynąłem tu nielegalnie, miałem być od razu deportowany. Poprosiłem wtedy o azyl polityczny, żeby tego uniknąć. Sprawę azylową miałem w maju, po tym wszystkim dostałem pozwolenie na pracę. Social Insurance Number i Medical Service Insurance. Zacząłem chodzić do szkoły na angielski. Później zaczęła się praca. Brakowało tylko stałego pobytu. Jedynie co mnie nie opuszczało to ciągłe czekanie na coś. Na interview, na jakieś dokumenty, na telefon z Immigration. W podświadomości było coś, co blokowało każdą inicjatywę. Niepewność. Nakaz opuszczenia Kanady! Adwokat złożył podanie na pobyt z powodów humanitarnych. W lutym tego roku dostałem odpowiedź negatywną. Do Polski wracać nie chcę, nie mam do czego. Szukam pomocy. Napisałem do Kongresu, byłem u posła, dzwoniłem do radia POLONIA. Jedyną szansę pomocy widzę w akcji, którą prowadzi Kongres. Naciskanie polityczne ministra imigracji w celu uzyskania pozwoleń na pobyt stały dla wszystkich Polaków mających ten problem. Na razie ukrywam się, zmieniłem adres zamieszkania i numer telefonu. Nie wiem co będzie dalej. Założyłem sprawę do sądu federalnego i czekam na ciąg dalszy. Proszę o pomoc".

Dokończenie ze str. obok

kara, nie wie, czy nie pozwoliłby, by Kanada płaciła ten rachunek. Ludwikowie mogą dostać nakaz deportacji do końca tego tygodnia. Muszą zdecydować, czy zostawić syna w domu dziecka w Kanadzie, czy zabiorą ze sobą do podkrakowskiej wsi, do jednego z najbardziej zastrutych rejonów świata, gdzie nie mają mieszkania, pieniędzy ani pracy. Czy nie warto im pomóc? Uważamy, że nowy minister imigracji powinien okazać im serce.

CZY NAUKA WYJAŚNIA TAJEMNICE BIOPOLA?

W poprzednich odcinkach usiłowaliśmy przekazać trochę wprowadzających informacji na temat biopola w naszym życiu. Człowiek manipulował biopolem i bioenergią zawsze, w różnych epokach, różnie to nazywając i interpretując. Uzdrowiające działanie ręki królewskiej, znachorskiej, kapłańskiej, magię różnego typu, amulety, manipulowanie ludźmi na odległość, itd. Zjawiska te istniały we wszystkich warstwach społecznych, we wszystkich epokach i pełniły różne role. Są też sprawą biopola różne sposoby manipulowania środowiskiem blizszym i dalszym. W wielu kulturach (także w Polsce i to do dziś), znane były zabiegi, które miały poprawić plony, pogodę, sprowadzić deszcz itd. Były plemiona i epoki, w których czarownik tracił życie, jeśli nie potrafił sprowadzić deszczu. Nie była to wcale magia czarna czy biała, a wiedza. Istnieją zresztą i dzisiaj ludzie, którzy umieją manipulować chmurami za pomocą biopola. W kulturach dalekowschodnich zjawiska bioenergetyczne znane są od 5000 lat i nazywane po imieniu. Przez cały ten okres są one wykorzystywane do leczenia, do walki, do odbierania i przekazywania informacji.

CO NA TO NAUKA?

Oczywiście nasuwa się pytanie, co na ten temat może powiedzieć współczesna nauka. Historycy dokumentują zjawiska i opisują jak dane zjawisko działało, jaki miało związek z epoką, komu do czego służyło, jakie mechanizmy socjopsychologiczne go wzmacniały, a jakie ograniczały. Historycy medycyny zbadali to, co wiąże się z leczeniem i profilaktyką, a medycyna, biologia i psychologia pokornie przyznają, iż znane są

zjawiska, których zanegować nie sposób, a wytłumaczyć w obecnym aparacie pojęciowym po prostu się nie da. Niektóre szkoły antropologii kulturowej uważają, iż jeśli jakieś zjawisko występuje we wszystkich kulturach społecznych, to jest ono faktem naukowym, wartym opisu i zbadania, nawet wtedy, jeśli nie potrafimy wyjaśnić mechanizmu jego działania. Wg takiej interpretacji nauki np. wiara w krasnoludki to fakt naukowy dla antropologa, gdyż wiara lub baśń opisujące krasnoludki istnieje absolutnie we wszystkich współczesnych kulturach. Podobnie nieznana jest też kultura, w której nie było żadnych procedur energetycznych, czy bioterapeutycznych.

Oczywiście naukowcy podejmowali różne badania wokół bioenergii, borykając się z nieprawdopodobnymi problemami medycznymi, fizycznymi, filozoficznymi i językowymi. W wielu krajach istnieją specjalne wydziały uniwersyteckie, czy specjalne akademie przygotowujące energoterapeutów. Dzięki międzynarodowym fundacjom, finansującym badania efektywności akupunktury, stała się ona dziś w wielu krajach medycyną oficjalną. Istnieje wielkie centrum naukowe, finansowane przez Transcendentalną Medytację, gdzie prowadzi się badania zjawisk paranormalnych.

Na czoło jednakże badań interdyscyplinarnych wysuwają się odkrycia księdza profesora W. Sedlaka, które przedstawia w następnym odcinku. Dla nas ważne jest jeszcze to, iż genialny ten naukowiec jest Polakiem nam współczesnym. Jego koncepcja znosi podział na naukę i nienaukę. Określane to bywa: POLSKA SZKOŁA ROZWOJU NAUKI. Sedlak zbudował pomost pomiędzy różnymi dyscyplinami (po-

między nauką akademicką a sztuczkami paramedycznymi, parapsychologią, jogą i technikami dalekowschodnimi) dając im wspólne podstawy metodyczne. Osiągnięcia te są zresztą niedocenione przez sporą część polskiego świata naukowego, mimo tego, iż ukazało się 10 książek Sedlaka, opublikowano 100 artykułów naukowych, odbyły się dwie poważne konferencje naukowe, poświęcone jego badaniom. Pomimo to sedlakowskie rozumienie życia tylko w niewielkim stopniu dotarło do medycyny, biologii i nauk przyrodniczych. Zastrzegam jednak: SED-LAKA STREŚCIĆ NIE MOŻNA!

Kiedys pewna nauczycielka kazala streścić "Pana Tadeusza" własnymi słowami w 6 zdaniach. Jestem w bardzo podobnej sytuacji decydując się prezentować Sedlaka. Porównanie to jest jeszcze o tyle przydatne, iż pokazuje, że jeśli by 1000 uczniów zrobiło takie streszczenia, to mogłoby się okazać, że nie byłoby wśród nich 2 podobnych. Każdy mógłby napisać inaczej i o czymś innym, choć wszyscy pisaliby prawdę. Popularyzując Sedlaka muszę dokonać wyboru. Wyszukuję więc te elementy, które są mi potrzebne do ilustracji pewnych zjawisk i propagowania określonych idei. Zgodnie z prawdą należałoby więc ujawnić, iż jest to pokazanie tego, jak korzystam z teorii i doświadczeń Sedlaka. Proszę więc o łaskawą wyrozumiałość za uproszczenia i skróty, wynikające z konieczności wyboru.

DR WIKTOR BODNAR

HOLISTIC CENTER FOR DEVELOPMENT "CONTACT"

Psychoedukacja indywidualna, grupowa i rodzinna, Yoga lecznicza, relaks, masaż leczniczy, akupunktura dla osób, które zgłaszają problemy z alkoholem, cierpienia nerwcowe, konflikty rodzinne, bóle krzyży, głowy, barków i pleców.

TEL. 530-1069 (maszyna)

Z D R O W I E

WITAMINY DLA ZDROWIA WITAMINA C PRAWIE NA WSZYSTKO

Skutki niedoboru witaminy C zostały po raz pierwszy opisane podczas wypraw krzyżowych. Szkorbut był powszechną chorobą żeglarzy w Średniowieczu. Szkorbut (zwany również gnłcem) powodowany jest dużym i długotrwałym brakiem witaminy C. Objawia się on zapaleniem jamy ustnej, wypadaniem zębów, kruchością naczyń i niedokrwistością. Holendrzy odkryli, że skorbutowi można przeciwdziałać spożywając regularnie owoce cytrusowe. Nie wiedzieli oni, że owoce cytrusowe są bardzo dobrym źródłem witaminy C. Pod koniec siedemnastego wieku większość żeglarzy zaczęła zabierać w dalekomorskie podróże cytryny, pomarańcze i kapustę jako środki przeciwdziałające chorobie skorbutu. Dopiero w latach dwudziestych witamina C została wyodrębniona i stwierdzono, że jest nią kwas L-askorbinowy.

Witamina C jest uważana za najistotniejszą witaminę dla organizmu, a jednocześnie jest ona najmniej stabilna i łatwa do zniszczenia podczas przygotowywania pokarmów.

Witamina C bierze udział w wielu ważnych procesach wytwarzania białka, jest niezbędną częścią tkanki łącznej. Organizm potrzebuje jej do regeneracji tkanek. Skaleczenia i oparzenia nie mogą goić się skutecznie bez odpowiedniego poziomu tej witaminy. W przypadku dużego stresu zapotrzebowanie na witaminę C znacznie wzrasta. Witamina C posiada własności antyutleniające chroniąc dzięki temu inne substancje niezbędne dla organizmu. Ze względu na te własności witaminę C dodaje się nierzadko do niektórych produktów żywnościowych w celach konserwujących, a także dla zacho-

wania własności odżywczych. Przygotowując suszone jabłka, mrożone brzoskwinie i inne owoce skraplając je roztworem witaminy C zabezpieczamy je przed ciemnieniem i zabezpieczamy ich własności smakowe i odżywcze.

W przypadku anemii spożywanie witaminy C jest wskazane ponieważ podwaja lub potraja absorpcję żelaza z pokarmów.

W dzisiejszych czasach przypadki skorbutu są bardzo rzadkie. Wiele ludzi ma natomiast niedomiar witaminy C. Dotyczy to ludzi jedzących mało owoców i jarzyn, spożywających duże ilości alkoholu, ludzi starszych, osób będących pod silnym stresem albo osób poważnie chorych.

Typowymi objawami niedoboru witaminy C są częste i długotrwałe przeziębienia, problemy ze skórą, a także słabe, krwawiące dziąsła.

Witaminie C przypisuje się również szczególne własności lecznicze. Popularyzacje tych własności datuje się od laureata nagrody Nobla Linusa Paulinga, który stwierdził w swojej książce, że witamina C posiada własności prewencyjne przeciw przeziębieniom. Ostatnio dość powszechnie uważa się, że zażywanie dużej dawki witaminy C w początkowym stadium przeziębienia i grypy jest w stanie zahamować rozwój choroby. Są też głosy stwierdzające, że nie ma na to wystarczającego poparcia naukowego. Szereg jednak praktycznych obserwacji wielu lekarzy potwierdza pozytywne działanie witaminy C. Według tych założeń można przyjmować do 2000, a nawet 5000 mg witaminy C dziennie. W praktyce polecam jednak prze-

dyskutowanie tego ze swoim lekarzem. Są również pewne dane, że witamina C pomaga przeciw artreiosklerozie.

Uważa się również, że witamina C ma duże znaczenie w zapobieganiu raka - chorobie współczesności. W tym przypadku są pewne głosy krytyki co do skuteczności. Z drugiej strony jest wiele danych przemawiających na korzyść witaminy C.

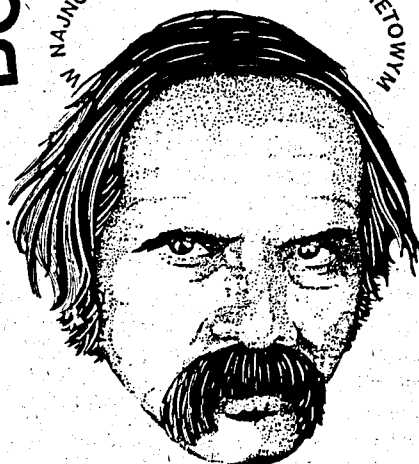
Pozostawiając te rozważania dla naukowców, jest niewątpliwie ważna udowodniona konieczność zaopiebowania regularnej i dużej ilości witaminy C dla naszego organizmu. Najlepiej w formie naturalnej pochodzącej z owoców i jarzyn. Jak już wspomniałam witamina C ulega łatwo zniszczeniu w przypadku wystawienia na światło, ogrzewanie, kontakt z żelaznymi naczyniami, miedzianymi patelniami jak i łatwo jest wypłukiwana z wodą. Soki cytrusowe należy przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych dla zabezpieczenia przed dostępem powietrza utleniającego witaminę C. Do najlepszych źródeł witaminy C należą wszystkie owoce cytrusowe, papaya, melony, zielona papryka, brokuły, pomidory, truskawki i pieczony ziemniak.

DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-0050

ARTEX INTERNATIONAL
ZAPRASZA

BOHDAN SMOLEŃ
W NAJNOWSZYM PROGRAMIE KABARETOwym

This program
is sponsored by
LST
SPB
TRADING CO.
INC. (CANADA LTD)

OBY NAM SIĘ UDAŁO!
II OKAZ MISTRZA WYSTĄPIA:
M. JARECKA
J. BASZKIEWICZ
A. CZERSKI
A.M. GOŁĘBIEWSKI
K. GRUSZKA
K. DESZCZYŃSKI
PRODUCENT: ANDRZEJ KOKACZYŃSKI

TORONTO - Niedziela, 12 maja 1991 r. - 2 występy godz. 14:30 i 18:00.
West Toronto Secondary School, 330 Lansdowne Ave.
Przedsprzedaż: Polimex, 215 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914.
CALGARY - Piątek, 3 maja 1991, godz. 20:00. Sala Teatralna S.A.J.T.
Bilety do nabycia przy wejściu.
VANCOUVER - Sobota, 4 maja, godz. 19:00. Killarney H.S. Auditorium,
6454 Killarney St. i 49 Ave. Przedsprzedaż - Polish Store, tel. 874-3338.
EDMONTON - Niedziela, 5 maja, godz. 18:00.
Grant MacEwan Jasper Place Campus, 10045 - 156 St.
Przedsprzedaż - Travelot, tel. 488-8472.
MONTREAL - Wtorek, 7 maja, godz. 20:00. Victoria Hall,
4626 Sherbrooke W. Bilety do nabycia przy wejściu.
OSHAWA - Środa, 8 maja, godz. 20:00. Sala Stow. Weteranów,
1551 Stevenson Rd. N. Bilety do nabycia przy wejściu.
LONDON - Czwartek, 9 maja, godz. 20:00.
Sala Parafii Matki Boskiej, 419 Hill St. Bilety do nabycia przy wejściu.
WINDSOR - Piątek, 10 maja, godz. 20:00.
Prince Edward H.S. - 949 Giles B Bilety do nabycia przy wejściu.
HAMILTON - Sobota, 11 maja, godz. 20:00.
Scott Park S.S., 1055 King St. E. Bilety do nabycia przy wejściu.

KOMUNIKAT

Stowarzyszenie Techników Polskich w Kanadzie zaprasza wszystkie zainteresowane osoby na spotkanie z

PROF. DR.
ROMANEM CIESIELSKIM
Senatorem

Rzeczypospolitej Polskiej
WE WTOREK, 21 MAJA 1991
o godz. 20:00
w Klubie Polskim SPK
przy 206 Beverley St.

Oprócz oryginalnych prac naukowych w dynamice konstrukcji inżynierskich, projektowania najwyższego na świecie masztu w Konstancynie, profesury oraz pełnienia funkcji rektora (do roku 1982) na Politechnice Krakowskiej (mechanika budowli, inżynieria sejsmiczna), przewodnictwa Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, członkostwa Rady Głównej Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa - prof. R. Ciesielski służył w Armii Krajowej (1942-1945), reprezentował Polskę w Igrzyskach sportowych (1946-1954), wstąpił do Solidarności w roku 1980, a 4 czerwca 1989 r. z ramienia Komitetu Obywatelskiego Solidarności został wybrany do Senatu R.P. (82% głosów = ponad 400,000 osób) w województwie krakowskich. W Senacie, prof. R. Ciesielski działa w Komisji Nauki Szkolnictwa Wyższego i Oświaty oraz w Komisji Gospodarki Narodowej.

Prof. R. Ciesielski poruszy w swej prelekcji sprawy sytuacji parlamentarnej w Polsce, sprawy nauki oraz kombatanckie.

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc prosimy o zamawianie biletów drogą telefoniczną pod numerem 486-7346 do dnia 15 maja 1991 roku.

Wstęp \$5.00, w cenie kawa i pączki.

ZARZĄD ODDZIAŁU TORONTO Stowarzyszenia Techników Polskich ZAPRASZA wszystkich członków STP na WALNE ZEBRANIE dnia 31 MAJA, godz. 19:30, przy 206 Beverley St.
Sekretarz Oddziału STP

FILM

EMINENT DOMAIN

Pojęcia nie mam co skłoniło Amerykanina Johna Irvinga do zrobienia filmu o niezłomnym aparatczyku z PZPR-u, który - jak głosi reklamowy slogan - choć traci wszystko na skutek kłowań towarzyszy, nie przestaje ufać ... partii. Film w zamierzeniu reżysera miał być chyba lżawym melodramatem z sensacyjnym kontekstem, czyli innymi słowy łączył dwa popularne gatunki, które przy udanym mariażu są w Ameryce gwarancją finansowego sukcesu. Trzeba od razu powiedzieć, że w przypadku "Eminent Domain" nie wypadło to najlepiej i Irving może co najwyżej liczyć na spokojne opłacie wynajmu wnętrza dawnego Komitetu Centralnego.

Swój sceptycyzm opieram na tym prostym fakcie, iż chyłony jest zarówno pomysł jak i intencje tego filmu, nie mówiąc już o tym, że razi on także naiwnością i nieporadnością akcji. Głównym bohaterem jest tutaj niejaki Józef Burski, człowiek - jak przypuszczam - nieprawdopodobnie skorumpowany, pozbawiony najmniejszych skrupułów w gnojeniu innych. Słowem, ogromna kanalia zorientowana na władzę i na siebie. Burskiego wcale nie zadawała 8-ma czy 9-ta pozycja w partyjnej hierarchii; marzy mu się numer 2, a później... kto wie. W marzeniach stymuluje go żona, co naturalnie wywołuje skojarzenie, iż stanowią nie lada dobraną parę. Do tego fragmentu wszystko więc wydaje się "normalne" i autentyczne, choć dla nas Polaków raczej mało odkrywcze. Irvin wszakże zgrabnie burzy tę normalność i zaczyna rzucać pod nogi towarzysza Burskiego rozmaite kłody nie podając przy tym sensownego powodu. Pomimo dość przykrych zdarzeń, Burski trzyma się całkiem dzielnie i tylko raz poddaje się depresji kiedy to po wypiciu trzech butelek żynnej demoluje swoje luksusowe mieszkanie. Reżyser, o co mam do niego pretensje, każe nam współczuć hardemu biurokracie, do czego naprawdę trudno się zmusić, nawet gdy tuli w ramionach rozklejoną żonę.

Hiobowe męki towarzysza Józefa nie trwają na szczęście długo, jego lojalność wobec Partii, Proletariatu i Bóg wie czego jeszcze została rzetelnie sprawdzona i będzie sownie nagrodzona. I w tym momencie okazuje się, że nawet członkowie Politbiura mają jakieś skrupuły (fakt, że trzeba nieludzkich wysiłków by się pojawiły), że tak naprawdę to każdy może przedzierzgnąć się w Wallenroda i stanąć po stronie wyzyskiwanych mas (to tak w przenośni, albowiem Burski stanął jedynie po stronie uwiecznionego esbeka).

Być może sposób w jaki streszczam Państwu akcję tego filmu traci nadto ironią, być może nawet sporo w nim cynizmu, ale przynajmniej ciężko mi być tutaj jedynie obiektywnym recenzentem. Nie mogę po prostu ograniczyć się do stwierdzenia, że "Eminent Domain" to kiepski film, nie warty wydatku 8 dolarów. Wręcz przeciwnie, zachęcam Państwa do pójścia do kina, między innymi po to, by przekonać się jak naiwnie Zachód pojmuje naszą (już na szczęście) przeszłość.

John Irvin zresztą nie wymyślił tej całej historii. Po pierwsze zrobił to niejaki Krakowski, po drugie zaś miała być ona oparta o autentyczne wydarzenia sprzed 1979 roku. Doprawdy trudno powiedzieć, który to z bohaterów gomulkowszczyzny lub glerkowszczyzny sprzedał swe pamiętniki producentom "Eminent Domain". Aliści kwestia czy był to generał Świątko, czy sekretarz Olszowski, czy jeszcze ktoś inny nie wydaje mi się aż tak istotna. Ostatecznie każdy pisałby o sobie raczej w sympatycznym tonie. Nie mogę jed-

nak darować Irwinowi, że dał się na to nabrać i zamiast filmu o prawdziwych kulisach PZPR-owskiej władzy, który to temat wydaje mi się super fascynujący, zrobił coś co zakrawa na apologetykę ciemnego dygnitarza.

Zauję tego tym bardziej, iż miał Irvin na planie aktorów o nieprzeciętnych możliwościach, że wspomnę jedynie Donalda Sutherlanda i Anne Archer (partnerują im także polscy aktorzy wśród których rozpoznałem m.in. Krzysztofa Kowalewskiego, Marka Kondrata i Jana Peszka). Odniosłem wrażenie, że Sutherland straszliwie męczył się w roli Burskiego kompletnie nie czując psychozy walącego się świata, inwigilacji, wroglej obojętności. Proszę przypomnieć sobie jak wspaniale w podobnej sytuacji zagrał Zbigniew Zapasiewicz w wajdowskim "Bez znieczulenia". Nie twierdzą, że grać zaszczutego potrafi tylko ten, kogo niegdyś zaszczuto; myślę jedynie, że Sutherland zanadto dystansował się od tej postaci, jak gdyby nią gardząc. Choć oczywiście wcale go to nie usprawiedliwia, zupełnie mu się nie dziwię.

JANUSZ PIETRUS

Horoskop tygodnia 9 - 15 maja

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Miej się na baczność, ktoś próbuje zamąć wokół Twojej osoby. Nie będą to groźne działania, ale denerwujące. I może chodzi właśnie o to, żeby wyprowadzić Cię z równowagi. W sprawach materialnych okres nie najgorszy. Za mało troski wykazujesz o sprawy domowe. Taktyka ich niezauważania może przynieść sporo kłopotów. Znak miły - Byk, unikaj Ryb. Dzień ważny środa, cyfra - 3.
BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Zachowujesz się wyjątkowo lekkomyślnie. Nikt Cię przecież nie zmusza do wkładania palców między drzwi. Plany, które snujesz mają szansę powodzenia, ale wymagać będą dużego nakładu starań i wysiłku. Z Twojej strony nie może to być słomiany ogień. Znak przychylny - Wodnik, unikaj Strzelca. Dzień miły - czwartek, cyfra szczęśliwa - 7.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Nie wywołuj wilka z lasu. Czyżby spokojnie tak Cię nużył? Skieruj swoją energię na konkretne sprawy, których masz przecież sporo do rozwiązania. To, na co czekasz z taką niecierpliwością, spełni się, choć nieco się odwleka. Kłopoty nie tyle poważne, co dokuczliwe, po prostu trzeba się do nich zabrać. Znak miły - Rak, unikaj Byka. Dzień - piątek, cyfra szczęśliwa - 4.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Trochę więcej ostrożności w czasie rozmów. Nie masz przecież pewności jak sprawy się potoczą, nie znasz też dostatecznie ludzi, którzy je prowadzą. Nie możesz więc działać po omacku. A czas pracuje na Twoją korzyść. Propozycja wyjazdowa warta przeanalizowania. Nie nadwyreży finansów. Znak miły - Wodnik, unikaj Skorpiona. Dzień ważny - środa, cyfra szczęśliwa - 1.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Coś się wreszcie zacząć działać. Poczujesz się w swoim żywiole. Ale pamiętaj, że w takiej euforii łatwo o błąd. Miej więc oczy otwarte, nie zmarnuj tak oczywistej szansy. W sprawach domowych powrót do normy, skończy się wreszcie finansowa szarpanina. Znak sprzyjający - Bliźnięta, unikaj Lwa. Dzień ważny - sobota, cyfra szczęśliwa - 9.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Wreszcie coś się ruszy wokół Ciebie. Będziesz mogła odetchnąć z ulgą, ale pamiętaj jednocześnie, że to nie koniec starań i zabiegów. Musisz wykorzystać sprzyjającą passę i zdobyć się na wykrzesanie energii na doprowadzenie wszystkiego do pomyślnego finału. Chyba zbyt dużo nadziei pokładasz w danych Ci przyrzeczeniach. Znak ważny - Koziorożec, unikaj - Bliźnięta. Dzień miły - niedziela, cyfra szczęśliwa - 4.

WAGA: 23 września - 23 października
To jeszcze nie pewnego, nie wiaż zbyt dużych nadziei z propozycją. Nie znaczy to, że masz machnąć ręką na całą sprawę. Sporo wydatków i bieganiny. Nie staraj się więc robić wszystkiego w pojedynkę. Nowa znajomość bardzo frapująca. Znak sympatyczny - Panna, unikaj Wagi. Dzień ważny - środa, cyfra szczęśliwa - 6.
SKORPION: 24 października - 22 listopada
Wciąż odzywają się stare sentymenty i pojawia się żal za utraconą szansę. Fakt, że to głównie Twoja wina jeszcze bardziej pogłębia frustrację. Nie zamykaj się w sobie, szukaj kontaktu z ludźmi, inaczej zamienisz się w samotnika. Warto reaktywować stare przyjaźnie, czas i wydarzenia podziały na ich korzyść. Znak ważny - Bliźnięta, unikaj Panny. Dzień miły - środa, cyfra szczęśliwa - 4.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Nieprzewidziane przeszkody utrudnią i opóźnią Twoje plany. W sumie wyjdzie to na zdrowie. Możesz mówić o dużym szczęściu, które wciąż Cię nie opuszcza. Samopoczucie Ci dopisze, energia także, działaniami innych nie przejmuj się. W sprawach domowych duże tarca, napotkasz opór z drugiej strony. Rozmowa nieunikniona. Znak ważny - Rak, unikaj Barana. Dzień miły - wtorek, cyfra - 3.
KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Wiele teraz zależy od Twoich zachowań, ostrożności, a jednocześnie zabiegów. Nie możesz przerwać starań odwrócenia pewnych trendów, choćby wydawało Ci się to beznadziejne. Postaraj się o cierpliwość, której ostatnio zaczyna Ci brakować i jak ognia wystrzegaj się wszelkich intryg. Znak sprzyjający - Byk, unikaj Skorpiona. Dzień miły - środa, cyfra szczęśliwa - 5.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Za bardzo nadwyreżasz ostatnio swoją kasę, już wkrótce może to być źródłem niesłychanych kłopotów. W kręgu spraw sercowo-rodzinnych chwilowe rozpogodzenie, ale wciąż duże zagrożenie niżowe. Niepotrzebnie się upierasz, wszak wiesz, że racja nie leży po Twojej stronie. W pracy sukcesy. Sprzyja Ci Lew, ale Koziorożec ma chętkę ci dokuczyć. Dzień ważny czwartek, cyfra szczęśliwa - 3.
RYBY: 19 lutego - 20 marca
Zaczynasz się już przekonywać, że nic darmo, że za wszystko trzeba płacić, że w działaniu równie ważny jest pomysłunek, co i włożona w te działania energia. Sukces Cię uskrzydlił, wszystko wyda Ci się dziecinnie proste. Postaraj się zmniejszyć amplitudę nastrojów - będziesz dużo strawniejsza dla otoczenia. Znak sprzyjający - Skorpion, unikaj Panny. Dzień ważny - sobota, cyfra szczęśliwa - 5.

ECHO POLECA

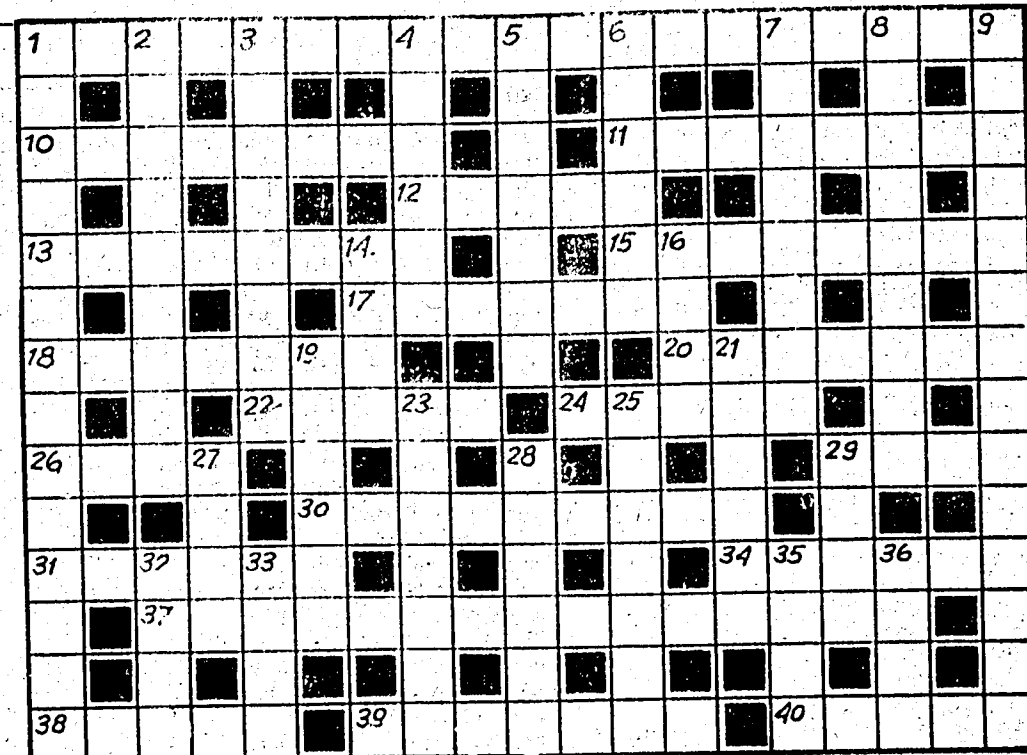
Kolejną, ciekawą imprezę jazzową, która odbędzie się w sobotę 11 MAJA 1991 r. o godz. 20:00 w klubie El Mocambo (454 Spadina, South of College St.). Zatyulowana jest **"THE BLUE NOTE ALL-STAR JAZZ CONCERT"**

i udział w niej wezmą: młody, doskonały pianista kubański Gonzalo Rubalcaba, rozpoczynający dopiero światową karierę oraz pierwszej wielkości gwiazdy jazzu nowoczesnego - najlepszy kontrabasista jazzowy, od wielu lat zwycięzca ankiet Down Beatu - Charlie Haden oraz jeden z najpopularniejszych perkusistów jazzowych, od ponad 20 lat na szczytach różnego rodzaju zestawień - Jack DeJohnette.

Koncert ten jest częścią większej trasy po Ameryce Północnej związanej z promocją pierwszej płyty długogrającej Gonzalo Rubalcaby zatytułowanej "Discovery" (Odkrycie), która ukazała się pod koniec kwietnia br. nakładem wytwórni Blue Note (tylko na CD i kasetach). W programie koncertu poza standardami T.Monka, J.Kerna i C.Hadena usłyszymy również kompozycje własne Rubalcaby, którego pianistyką przypomina nieco akustyczne dokonania Herbie Hancocka i Chicka Corei. Cena biletów: \$25 (GST incl.).

Odległy, acz ekskluzywny festiwal sztuki polskiej w Muzeum Polskim w Ameryce, 984 North Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60622, tel. 312 - 384-3352.

Otwarcie nowej galerii malarstwa współczesnego w największym Muzeum Sztuki Polskiej w Ameryce, aukcja i sprzedaż dzieł sztuki. W Muzeum znajdują się dzieła polskich malarzy 18, 19 i 20 wieku, pamiątki historyczne, m.in. kostiumy teatralne Heleny Modrzejewskiej, izba pamięci Paderewskiego z pamiątkami po nim, pamiątki i eksponaty z okresu udziału Polaków w rewolucji amerykańskiej. Muzeum polskie w Ameryce założono w 1935 rok i należy do jednego z największych muzeów etnicznych w USA.

POZIOMO:

- miasto, gdzie odbył się pierwszy sejm polski
- piłkarza - z klubowego klubu (za odpowiednim wynagrodzeniem)
- mięscowość, od której pochodzi nazwa jednego z polskich parków narodowych
- węzeł
- ma zasięg większy niż gwara i dialekt
- wielbiciel
- osłonka, obwódka
- cymbalista z poematu
- między lewicą a prawicą
- imię Ciołka (1474-1522), biskupa płockiego, dyplomaty i bibliofila, protektora artystów i uczonych
- złota lub brunatna farba otrzymana z glinki zawierającej uwodniony tlenek żelaza
- z ziarna zboża
- pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży (cykl powieściowy z życia górali "Wantule")
- plaski świder do wtercenia otworów w drewnie
- obchodził imieniny 3 czerwca
- "... wdowa" wodewil wg komedii Ruszkowskiego, adaptacja Sygłyńskiego i Tuwima
- wywoływanie zgorszenia, oburzenia
- imię kobiece
- np. architektury - na politechnice
- matematyka lub historia

PIONOWO:

- metoda analizy chemicznej stosowana do pomiaru stężenia jonów w roztworze
- nakładany na ranę
- pospolite - przed wiekami

- niewielki fragment tekstu wyodrębniony graficznie, tworzący całość myślową
- desperacja
- dawniej: worek skórzany na napoje
- popularny lek stosowany przy przebiegach, bólach stawów itp.
- karetka pogotowia
- orkiestracja
- autor "Germinalu"
- ... nad głową
- stolica nad Razdanem
- złobienie powierzchni Ziemi przez czynniki zewnętrzne

Rozwiązanie krzyżówki POD ZNAKIEM BYKA

POZIOMO: obora, statek, Europa, gwiazdozbiór, Apis, walka, unik, krowa, szpada, corrida, cielak, rogi, upadek, Fernando, zubr, krew, korekta.

ROZWIĄZANIE SZYFROGRAMU: Konstytucja Trzeciego Maja

ZE ŚMIECHEM NIE MA ŻARTÓW

Lepiej zniszczyć własną młodość, niż nic z nią nie zrobić.

Courteline

Człowiek zawsze marzył o lataniu. Dzisiaj marzy o bezpiecznym lądowaniu.

Jacek Urbański

Słodkie życie słono kosztuje.

Józef Bulatowicz

POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES

POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES (POLSKO-KANADYJSKIE BIURO USŁUG SOCJALNYCH),
1579 Bloor St.W. Toronto,
TEL. 533-9471; 533-9472

W ramach programu "ZDROWIE POLSKIEJ SPOŁECZNOŚCI" Polish Canadian Community Services zaprasza jak każdej soboty do Howard Public School, 30 Marmaduke Park Ave., godz. 10:00 a.m., w pobliżu Roncesvalles Ave.

1) 11.05.1991. Można się nauczyć grać na gitarze i jeździć na rowerze. A e czy można nauczyć się być zdrowym? • Od czego zależy odporność na choroby? • Czy nastawieniem psychicznym można wpływać na pracę żołądka, serca czy śledziony? • Cemu jedni są młodzi w wieku 80, a inni są "ramolami" w wieku 50?

IWONA MAJEWSKA psycholog, odpowie na te i inne pytania w trakcie spotkania: CZY MOŻNA WŁASNYM NASTAWIENIEM PSYCHICZNYM BUDOWAĆ SWOJE ZDROWIE?

2) 18.05.1991. Są dowódcy, trenerzy, przywódcy, którzy potrafią pociągnąć za sobą innych i nakłonić ich do nadludzkiego wysiłku. Jak oni to robią? Czy nauka rozumie mechanizm charyzmy? Cemu jedni są zdecydowanie smutni, a inni zawsze weseli? Czy nauka rozumie co to jest "fart" i "pech". Na te i inne pytania odpowiedzą Adam Wiśniewski, radiesteta, psychotronik i Wiktor Bodnar w warsztatach pt. "Psychotronika w służbie psychologii, psychoterapii i dydaktyki".

3) 25.05.1991. Działa aktualnie 400 systemów relaksacji i medytacji. Na co się zdecydować? Czym się kierować? Czego kiedy używać?

Wszyscy zainteresowani tą problematyką spotykają się na warsztatach Iwony Budzik "METODY PSYCHOTERAPEUTYCZNE WCHODZĄ POD STRZECZY".

POLAK NIE ZGINIE

W High School, Bishop Marrocco, koło stacji Dundas West, 1515 Bloor Str. skrzyżowanie z Dundas St.W., sala 226 odbędzie się 14.05.1991 o godz. 18:30 kolejne spotkanie Polsko-Kanadyjskiej Wszechnicy Naukowej.

Czy warto, by ktoś kto nie zamierza zmieniać zawodu, uczył się masażu? Jeśli tak, to jakiego i po co? Kiedy zwracać się po pomoc do fachowców? Czego oczekiwać?

Na te i inne pytania odpowie Adam Wiśniewski w trakcie warsztatów: "MASAŻ W DOMU I W KLINICE, W TEORII I W PRAKTYCE".

Polish Canadian Community Services zaprasza na spotkanie na temat UBEZPIECZEŃ, które odbędzie się 16 maja, w czwartek, o godz. 18:30, w sali parafialnej kościoła św. Kazimierza, 156 Roncesvalles. Na spotkaniu informacje na temat rodzajów ubezpieczeń - ubezpieczenia na życie, na wypadek choroby, plany emerytalne i szkolne, ubezpieczenie dla osób odwiedzających medyczne i dentystyczne, oraz ubezpieczenie mienia i domu. Wstęp wolny.

ZAPRASZAMY

POLONIA
ZAPRASZA
na programy radiowe i program TV

FM 100.7 STEREO
od poniedziałku do piątku
godz. 10⁰⁰-11⁰⁰ rano
niedziela godz. 7⁰⁰-8⁰⁰ wieczorem

FM 108 STEREO
poniedziałek godz. 9⁰⁰-11⁰⁰ wieczorem
sobota godz. 2⁰⁰-4⁰⁰ po południu

CITY TV Kanał 57 Kabel 7
niedziela godz. 10⁰⁰-11⁰⁰ rano

P.O. BOX 26, STN. "A", MISSISSAUGA,
ONTARIO L5A 3A1 • TEL. (416) 568-1489

U W A G A: OSOBY CZEKAJĄCE NA STAŁY POBYT W KANADZIE

Podczas ostatniego spotkania w Credit Union oblać Państwu zwołanie konferencji prasowej z prasą kanadyjską.

Słowa dotrzymałam: W dniu 8 maja br. odbyła się konferencja prasowa z prasą kanadyjską i polonijną. W konferencji udział wzięli: poseł federalny, Jesse Flis (przyleciał specjalnie z Ottawy na to spotkanie), radny Chris Korwin Kuczyński (który zajął się zaproszeniem prasy kanadyjskiej), pan Witold Sokolski z Zarządu Głównego KPK, pan Stanisław Sadowski, były prezes Okręgu Toronto KPK.

W najbliższym numerze ECHA podam informacje na ten temat.
ELŻBIETA WOLSKA

KLUB STUDENTÓW POLSKICH
University of Toronto
serdecznie zaprasza na z a b a w e
w PIĄTEK, 10 MAJA
o godz. 20:00 w "The Hangar"
100 St. George Street.
Bilety: \$6.00 - Sid Smith Hall,
pokój 1089,
100 St. George St.
- Solarski Pharmacy,
149 Roncesvalles Ave.
\$9.00 - przy wejściu
Dochód z imprezy przekazany
zostanie na fundusz Katedry
Historii Polski na Uniwersytecie w
Toronto.

ŻYĆ NIE UMIERAĆ KIEDY MAŁŻEŃSTWO SIĘ ROZPADA

Kiedy małżeństwo się rozpada trudno się skupić na sprawach podatkowych. Jednakże, jeśli wchodzi w grę jakiegokolwiek sprawy finansowej np. podział wspólnego majątku między rozchodzącymi się małżonkami i sprawa alimentów oraz pieniądze na opiekę nad dziećmi, odpowiednie zaaranżowanie tych spraw z uwzględnieniem sytuacji podatkowej może zdecydować czy więcej pieniędzy zostanie w naszej kieszeni, czy wzbogacimy urząd podatkowy.

Oszczędność na podatkach polega na tym, że na ogół osoba więcej zarabiająca, płacąca wyższy podatek marginalny, płaci alimenty czy pieniądze na opiekę nad dzieckiem, itp. osobie niżej zarabiającej znajdującej się w niższej stopie podatkowej. W rezultacie obydwie strony mogą wyjść na tym lepiej, jeśli się dokładnie zastosują do przepisów Urzędu Podatkowego (Revenue Canada).

Alimenty mogą być odjęte od podatku w całości z tym, że otrzymująca je strona musi je wykazać jako swój dochód. Jest to możliwe tylko i wyłącznie jeśli płatności są dokonywane w regularnych odstępach czasu i na warunkach określonych w umowie separacyjnej lub rozwodowej.

Płatności nie wyszczególnione w umowie nie mogą być odciągnięte od podatku. Dlatego też przy sporządzaniu umowy separacyjnej lub rozwodowej, należy wymienić wszystkie możliwe płatności jakich zamierza się dotrzymać. Jeśli się włączy przewidzienie, że płatności będą wzrastały wraz z inflacją, to można dodatkowo kwoty odpisać od podatku, jeśli nie, to nie można ich sobie potrącić od podatku nawet jeśli się dodatkowo płaci. Inne podwyżki np. wraz ze

wzrostem dochodu, płacącego nie mogą być odpisane.

Jeśli się płaci alimenty i jeśli dodatkowo zapłaci się jednorazowo jakieś pieniądze osobom trzecim w ramach spłaty długu rodzinnego, to można te pieniądze również potrącić sobie od podatku, o ile ta kwota była wymieniona w umowie rozwodowej. Jednym ze sposobów zaoszczędzenia na podatkach jest płacenie zwolnionych od podatku alimentów w jak najwyższym wymiarze w zamian za to ta druga strona przekazuje bez podatku większą część majątku rodzinnego. Np. można się zgodzić na płacenie \$2,500 zamiast zasądzonych \$2,000 i w zamian za to zatrzymać rodzinne oszczędności, np. \$40,000. Jeśli jednak urząd skarbowy stwierdzi, że płatności są za wysokie, potraktuje je jako transfer kapitału, który nie może być odciągnięty od podatku. Dlatego trzeba mieć wystarczające i wiarygodne uzasadnienie dla warunków wszelkich umów.

Przy rozwodzie najczęściej cierpią dzieci nie tylko emocjonalnie, ale także pod względem finansowym. Np. jeśli jedno z rodziców zawrze ponowny związek małżeński, nowy mąż lub żona mogą automatycznie zostać beneficjentami polis ubezpieczeniowych, zostawiając żonę/męża z poprzedniego małżeństwa bez żadnego zabezpieczenia. Jednym ze sposobów zapobieżenia takiej sytuacji jest zaaranżowanie

własności polis, gdzie każdy z partnerów jest właścicielem polisy na życie drugiego partnera i z przewidzianą, że nie można dokonać żadnych zmian w polisie bez powiadomienia tej drugiej osoby. Właściciel polisy nie koniecznie musi być osobą płacącą składki. Dziecko poniżej 18 roku życia nie może być beneficjentem polisy o ile nie jest wyznaczony opiekun (trustee). Można też uczynić beneficjentem polisy swój majątek (estate) i wydać w testamentie szczegółowe dyspozycje rozporządzenia tym majątkiem łącznie z pieniędzmi uzyskanymi z polisy.

Ponieważ niewiele osiemnastolatków jest wystarczająco dojrzałych, aby w sposób odpowiedzialny rozporządzać majątkiem np. \$100,000 można tę sprawę rozwiązać poprzez rozporządzenie, że np. do 25 roku życia dziecko będzie dostawać na utrzymanie odsetki od kapitału, a w 25 roku życia cały kapitał np. \$100,000.

Na pytania dotyczące ubezpieczeń na życie, zdrowie, planowania finansowego, planowania emerytalnego, RRSP i RRIF, funduszy szkolnych RESP oraz funduszy inwestycyjnych Mutual Funds odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie tel: (416) 740-7463 lub (416) 622-1115.

Redaguje:
HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.I.C.

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

251-2203, po polsku 274-8229
Thruway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

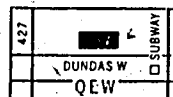
5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaż i leasing samochodów nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth,
samochody osobowe, vany, pick-ups

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców
(przód lub tył) + części

\$49.99

Wymiana oleju + filtra
(do 5 litrów oleju)

\$24.99

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

- przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów
- obniżanie zużycia paliwa
- przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń
o silnik - używając

FORTÉ

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

- naprawy powypadkowe
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- Bezplatne kosztorysy napraw
- rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi • Holowanie
- samochody zastępcze
- Kompletnie malowanie

TYLKO \$ 600

Południowe Etobicoke,
81 Shorncliffe Rd.,
TEL. (416) 239-7377

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

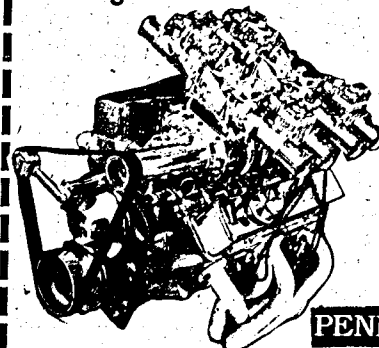
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

NR 178 • 2 MAJA 91

U W A G A Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

codziennie od 10:00 po poł. i od 7:30 - 9:00 wiecz., we wtorek
tylko od 10:00 - 2:30 po poł., soboty od 10:30-12:30 po poł.

OFERUJEMY:

Konta czekowe - bezpłatne
Konta oszczędnościowe
Depozyty terminowe
Pożyczki personalne
Pożyczki "ciągłość kredytu"
Pożyczki hipoteczne
Czeki podróżne (Traveller's Cheques)
Czeki gotówkowe (Money Orders Can.\$ US\$)
Master Card
Przyjmujemy opłaty za gaz, telefon oraz elektryczność

Otwarte codziennie od 10:00 do 2:30 po poł.
wieczorem od 7:30 do 9:00 (bez wtorku),
w soboty od 10:00 do 12:30

**ZAPEWNIAMY MIŁĄ I SZYBKĄ OBSŁUGĘ
ZAPRASZAMY**

ANTONI GROCHOWSKI M. ARCH./M.R.A.I.C.

sutton group -
north east real estate
AN INDEPENDENT MEMBER BROKER
305, 435 - 36 Street N.E.
Calgary, Alberta, Canada T2A 6K3
bus: (403) 272-0033 fax: (403) 273-3433
res: (403) 277-2222 or (403) 277-6464

Sales Associate

R.B. Holiday Travel Ltd.

1310 Dundas Street East, Suite 207
MISSISSAUGA, ONT. L4Y 2C1

TEL. 273-3238 FAX (416) 949-5606

REG 1839460

UWAGA! * SPECIAL * UWAGA!

JEDYNE BIURO KTÓRE OFERUJE NAJTAŃSZĄ
SPECJALNĄ CENĘ

DO WARSZAWY		\$ 629.00
DO WIEDNIA	01 czerwca - 28 czerwca	\$ 619.00
	20 czerwca - 15 sierpnia	\$ 759.00
	16 sierpnia - 15 września	\$ 699.00
	16 września - 31 października	\$ 699.00

DO PARYŻA - Już od \$ 250.00 w jedną stronę
PONADTO INTERESUJĄCE CENY DO WSZYSTKICH
INNYCH KRAJÓW EUROPY ORAZ NA SŁONECZNE POŁUDNIE
Najtańsze ubezpieczenia dla przyjeżdżających i wyjeżdżających •
paszporty • wizy • zaproszenia

BIURO PODRÓŻY

AUTORYZOWANY
DEALER

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

A division of 547319 Ontario Ltd.
WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW • PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT • ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- WYSYLKA SAMOCHODÓW • SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO POLSKI LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

Kitchener, Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Shanley St. Tel. 743-7653	Woodstock, Ont. Holly Cross Church 169 Ingersoll Rd. Tel. 539-1050	Delhi, Ont. Aleksander Bożek R.R. 1, Delhi Tel. 582-1058	Brantford, Ont. Polnaisa Deli 24 Dalhousie St. Tel. 753-7550	Sault Ste Marie, Ont. Edward Glowik 324 Whitney Ave. Tel. (705) 253-7240
DANA PARCEL 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. N1H 8C7 Tel. 836-4672	Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Hamilton, Ont. Save-O-Way 747 Barton St. E. Tel. 545-6788	Thunder Bay, Ont. Frank Customs 519 Simson St. Tel. 622-3885	St. Catharines, Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411

Mississauga, Ont. L4Y 4H4
POLMAR TRAVEL INC.
3615 Dixie Rd., Unit 11
Arkadiusz Grabara
Tel. (416) 238-6683
Fax 238-6763

Każdy klient
kupujący bilet lotniczy
o wartości powyżej \$500
może wysłać bezpłatnie
paczke morską o wadze
do 10 kg do Polski
lub innego kraju
na świecie!

INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych

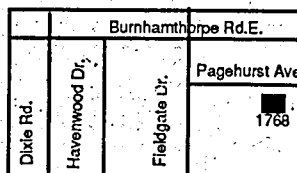
CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.

Mississauga, Ont.

TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

INCOME TAX RETURNS

Jan Popławski

Income tax consultant

Profesjonalna, tania, szybka usługa w domu Klienta

TEL. 455-7956

INCOME TAX

507-3545 Biuro
568-4768 24 godziny

JACEK REMBECKI

Rem-Tax Service

WRÓŻENIE Z KART

Masz problem? Nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci wróżba z kart. TEL. 926-0270

Manulife Financial

JERZY SZEPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plan edukacyjny dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku plany finansowe zabezpieczające dzieci plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Halina Baranowska
MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co., Ltd.
Suite 625, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

TEL. 740-7463

MUTUAL FUNDS

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia
• LIFE INSURANCE - na życie
• DISABILITY - chorobowe
• MORTGAGE - hipoteczne
• GROUP, BUSINESS - handlowe
• RRSP, ANNUITY - emerytury
• VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6523 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

SALES & LEASING

od 10.9% FINANSOWANIE lub RABAT do \$750 NA NIEKTÓRE

MODELE SAMOCHODÓW!

ARNOLD PENK jest przedstawicielem firmy sprzedającej samochody produkcji GENERAL MOTORS znajdującej się w tym samym miejscu od 1932 roku.

- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów.
- Nowe samochody roczniki 1990/1991 posiadają gwarancję na wszystko przez 3 lata lub na 80 tys. km jak również bezpłatną gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160.000 km.
- Bezpłatna klimatyzacja na niektóre modele.
- Na używane samochody można nabyć roczną lub dwuletnią gwarancję.

ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży i finansowaniu samochodów już od 20 lat. Jest jednym z najlepszych w Kanadzie w swej dziedzinie. Zwracając się do PENKA możesz liczyć na pomoc w znalezieniu najlepszego samochodu dla siebie i swojej rodziny. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna i finansowania samochodu: załatwiają na miejscu sprzedaż, pożyczkę i pomoc w znalezieniu taniego ubezpieczenia.

Osobista opieka pana PENKA przez cały okres posiadania samochodu. ARNOLD PENK został odznaczony przez G.M. jako GOLD SALESMAN. A także jest znany jako społecznik. Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować? Pamiętaj! Zakup samochodu jest poważną transakcją, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. Doświadczenie, wiedza i uczciwość jest podstawą biznesu ARNOLDA PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 770-6595, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

LEKARZ OGÓLNY

- Choroby skóry
- Choroby dzieci

Przyjmuje w poniedziałki i czwartki w g. 10 - 18, wtorki, środy, piątki w g. 10 - 20, w soboty w g. 9 - 13 (Pierwsza i trzecia sobota miesiąca gabinet nieczynny)

TEL. 588-7878
2333 Dundas St. W. 404

Dr. WANDA HEMPEL

Lek. dentysta

TEL. 466-7777

Godz. przyjęć:
Poniedziałek i piątek 10 - 18
Środa 12-19, sobota 9:30-14
696 Danforth Ave.
Suite 202

(stacja kolejki Pape)
AKCEPTUJEMY
DENTAL INSURANCE

Zbigniew Obrębski

Artysta- fotograf. Współpracownik ECHA

Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne

tel (416) 694-3792

LOGO PROJEKT ZNAKU FIRMOWEGO (Graficzna kombinacja liter)

PIECZATKA (4 linijki)

NAPIS NA SAMOCHÓD (40 samoprzyl. winyl. 4" liter dowolny kolor)

5000 ulotek kolorowa farba biały papier

500 wizytówek (Logo, biały papier, kolorowa farba)

500 kopert (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

500 papierów listowych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

100 rachunków bezkalkulacyjnych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

100 formularzy do wycen bezkalkulacyjnych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

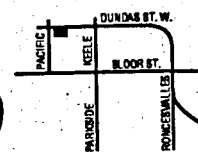
200 nalepek adresowych

\$499
+ GST PST

Business
Starter Special

761 9659

Master Printing Inc., 2965 dundas St. W. Fax 761 1933 8AM - 6PM M-F

NIE DAJ SIĘ RECESJI I BEZROBOCIU!

Pracuj w domu. 200 firm oferuje prace chałupnicze. Po pełną listę prześlij \$5 + znaczek.

PUMEX INT'L, Dept. E41, 3-2511 Lauzon Rd. WINDSOR, ON. N8T 2Z5

JEŚLI chcesz poznać szczupłą, 23-letnią dziewczynę z Polski, a Twoim pragnieniem jest być szczęśliwym, napisz i wyślij zdjęcie: GRAŻYNA SZYMCAK 62-609 Morzyczyn Koninski, Poland

ŚWIEŻO przybyły szuka kandydatki na żonę, przebywającej stale w Kanadzie. Warunki do uzgodnienia. Proszę dzwonić wieczorem TEL: 740-8751

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

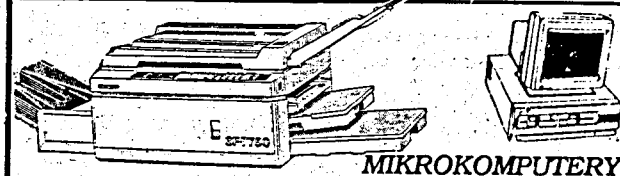
DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

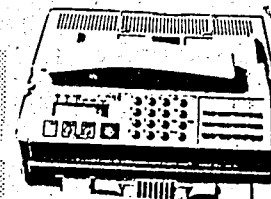
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do
Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny
klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

Oferujemy pełny wybór telefonów
przenośnych i samochodowych
najlepszych światowych firm!

- 5-letnia gwarancja na wybrane modele
- gwarantowane najlepsze ceny i serwis
- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe (Trade in)
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

CANTEL APPROVED AGENT

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki

Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

KRZYSZTOF PREOBRĄŻŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA

MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc
w sprawach KARNYCH

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.

599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

**SOUTH ETOBICOKE
COMMUNITY LEGAL
SERVICES**

udziela porad prawnych po
polsku, wyłącznie w czwartki
od godz. 14:00 do 16:00 dla osób
mogących wykazać się niskimi
dochodami

- sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytury

Usługi przysługują jedynie
mieszkańcom Południowego
Etobicoke
TEL. 252-7218
2970 Lakeshore Blvd.W. # 303
(Blisko Islington)

**PROFESSIONAL
RESUME WRITING**

Piszę resume i cover letter.
Przygotowuję do interview.

EWA DUBISKA
TEL. 925-8128

**PROFESJONALNE
PRZYGOTOWANIE RESUME,
OFICJALNYCH URZĘDOWYCH
PISM, WYPEŁNIANIE
WSZELKIEGO RODZAJU PODAŃ
I APLIKACJI (np. na pobyt stały)
PO BARDZO PRZYSTĘPNYCH
CENACH.**

TEL.: 251-1800
codziennie po godz. 19:30,
w soboty od godz. 10:00-16:00 lub proszę
zostawić wiadomość na maszynie

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia

Nazwa towaru Jednostka Ilość C\$ Razem

Pomarańcze.....	1 kg	 @ 2.90 =	
Cytryny.....	1 kg	 @ 2.90 =	
Grejpfruty.....	1 kg	 @ 2.90 =	
Banany.....	1 kg	 @ 3.40 =	
Mandarynki *.....	1 kg	 @ 3.40 =	
Ananas.....	1 szt.	 @ 2.90 =	
Orzech kokosowy.....	1 szt.	 @ 2.90 =	
Kiwi.....	1 szt.	 @ 0.80 =	
Czekolada orzechowa	100 g	 @ 1.30 =	
Czekolada mleczna.....	100 g	 @ 1.30 =	
Czekolada gorzka.....	100 g	 @ 1.30 =	
Guma do żucia 20szt	125 g	 @ 1.80 =	
Chalwa.....	1 kg	 @ 11.20 =	
Miód - Dziki Kwiat.....	500 g	 @ 2.40 =	
Kawa ziarnista.....	250 g	 @ 4.00 =	
Kawa Nescafe.....	100 g	 @ 4.40 =	
Herbata sypka.....	250 g	 @ 4.80 =	
Herbata ekspresowa	100 szt.	 @ 4.80 =	
Czekolada w proszku	800 g	 @ 6.40 =	
Rodzynki.....	250 g	 @ 1.60 =	
Figi.....	200 g	 @ 2.20 =	
Migdały.....	200 g	 @ 2.20 =	
Wiórki kokosowe.....	200 g	 @ 2.20 =	
Pasta "Nutella".....	450 g	 @ 3.20 =	
Kabanosy.....	1 kg	 @ 12.00 =	
Poledwica wędzona.....	1 kg	 @ 14.00 =	
Baleron.....	1 kg	 @ 12.00 =	
Szynka w puszcze.....	454 g	 @ 4.80 =	
Szynka mielona.....	340 g	 @ 2.60 =	
Dostawa do domu i ubezpieczenie			C\$ 5.50
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....			

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca :

Adres :

.....

Odbiorca :

Adres :

.....

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

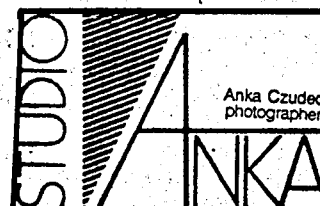
"PANI JADWIGA"

Polski Program Radiowy

1250 AM, soboty od godz. 1 - 2 po poł.

TEL. 604-2247

Wiadomości, publicystyka, muzyka klasyczna

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ

W związku ze
zmianami ka-
nadyjskich przepisów
imigracyjnych
zawładamy wszystkie
osoby pragnące
uzyskać stały pobyt
w Kanadzie
— niezależnie od ich
obecnego statusu — że
nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we
wtorki w godzinach
12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

\$ KORPORACJE \$ PROFESJONALIŚCI \$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii
odpisów podatkowych

\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym
technikom planowania podatkowego

\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu
Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych
odpisów

\$ Zdań się na fachowe i dyskretne usługi firmy
Piotra Chwalisza

CHWALIŚZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!
\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233 - 2804 FAX: (416) 233 - 3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 534-9246 Dom: 767-4022
1655 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

SPRZEDAŻ • KUPNO
• WYCENA
FINANSOWANIE
NIERUCHOMOŚCI

REALTY LTD. REALTOR

MARIOLA BRODA

oferuje usługi w okręgu Kitchener, Waterloo
• KUPNO-SPRZEDAŻ • WYCENA NIERUCHOMOŚCI
• POMOC W FINANSOWANIU
Dom. (519) 725-1821 Biuro (519) 746-8086

465 PHILLIP STREET
WATERLOO, ONTARIO
N2L 6C7

METRO TORONTO

Sprzedaż - kupno -
wynajem domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

- Rathburn/West Mall - budynek apartamentowy. Dochód roczny \$51,400. Cena wywoławcza \$559,000.
- Kipling/Rathburn - 3,400 sq ft. 4-letni murowany dom. Cena \$569,000.
- Davenport Rd. - 4 sypialnie, 3 kuchnie, 2 łazienki. Cena \$194,000.
- Eglinton/Scarlett Rd. - luksusowy 3-sypialniowy (condo-penthouse). Zredukowany z \$199,900 na \$179,000.
- Dixie Ave. - pięknie, nowocześnie wykończony, murowany dom, 3 sypialnie, 2 kuchnie, 3 łazienki plus wykończona piwnica, z osobnym wejściem i możliwością wynajmu. Zredukowany do \$239,000.
- Evans Ave. - duży murowany dom (wybudowany na zamówienie właściciela), 12 pokoi, podwójny garaż, parking na 8 samochodów. Cena \$386,500.
- Dundas/Hurontario - condo w centrum Mississauga. 2 sypialnie, 2 łazienki, pralnia. Cena \$159,000.
- Znakomicie prosperujący - znany polski sklep, z pełnym wyposażeniem, możliwością własnej produkcji. TYLKO \$30,000 wpłaty wymagane.

MIESZKASZ W PÓŁNOCNO-ZACHODNIM
TORONTO?

SZUKASZ LEKARZA Z EUROPEJSKIM
PODEJŚCIEM, GOTOWEGO TEŻ ODWIEDZIĆ
CIĘ W DOMU?

Przychodnia lekarska w północnym Etobicoke informuje,
że jest obecnie otwarta w dogodnych godzinach -
pon. - piątek od 2 po poł. do 7 po poł. (z wyjątkiem środy).
Rozumiemy po polsku, mówimy po czesku i słowacku.
TEL. 741-2930, 964 Albion Rd. (blisko Islington)
DR. JAROSŁAW POLASEK

Żle sypiasz, masz bóle głowy,
może Twoje mieszkanie jest w strefie działania
tzw. żył wodnych?

USŁUGI RADIESTEZYJNE, ZABEZPIECZANIE MIESZKAŃ
PRZED SZKODLIWYM PROMIENIOWANIEM
TEL. 926-0270

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:
zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.
Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. 534-0050

DR. M.J. CELIŃSKI

Registered Psychologist

Usługi w języku polskim

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy,
zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i
indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychoso-
matyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie,
leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale. Ont. M2N 3B4

DR. TERESA MIRECKA

DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu
kosmetyki leczniczej i elektrolizy
w Mississauga

2155 Cawthra Rd. (pomiedzy Queensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

Gdy przed rokiem przystępo-
waliśmy do organizacji I Fes-
tiwalu Chórów Polonijnych
towarzyszyła nam nieśmiała
nadzieja, że impreza ta spotka
się z życzliwym zainteresowa-
niem środowiska. Rzeczywis-
tość przeszła nasze najsmiel-
sze oczekiwania: Festiwal stał
się nie tylko okazją do zapre-
zentowania kilku znakomitych
chórów, nie tylko dostar-
czył nam pięknych przeżyć
estetycznych i patriotycznych,
ale również ukazał sens i
potrzebę kontynuowania podobnych spotkań w przy-
szłości.

I oto znowu połączy nas piękno polskiej pieśni.
Dzięki talentowi i wytrwałej pracy ludzi, którzy poko-
chali muzykę, słowo polskie, kulturę naszych ojców,
przeżyjemy chwile radości i wzruszenia, których dos-
tarzyć może jedynie wielka sztuka. Tegoroczną im-
prezę organizujemy z myślą o wielkim wydarzeniu,
jakim jest 200 rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Ma-
ja, dokumentu będącego wyrazem najgłębszego sza-
cunku dla praw człowieka, jego osobistych i społecz-
nych aspiracji i potrzeb.

Witam Państwa wszystkich gorąco w imieniu Fe-
deracji Polek - Ogniwa II, artystom dziękuję za przyjęcie
naszego zaproszenia, miłośnikom polskiej pieśni - a
wiele wszystkim zebranym życzę wielu głębokich, nie-
zapomnianych przeżyć.

Jadwiga Sztrumf
Przewodnicząca Ogniwa II

NAJBARDZIEJ ZNANA
WŚRÓD POLAKÓW
W KANADZIE

Dzięki darowi intuicji
pomocze Ci w rozwiązaniu
Twoich problemów.
Wróżba z kart • przyszłość
• teraźniejszość • przeszłość
TEL. 633-4469

**EXTRA MONEY!
NATYCHMIAST!**

Stały dopływ gotówki
24h na dobę.
**BEZPŁATNY 64-STRO-
NICOWY MANUAL.**
Informacje: Mark Len
Suite W306-801 E.
6th Ave. Vancouver.
B.C. V5T 1L8.
Załącz \$2 na koszty
przesyłki i korespondencji.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

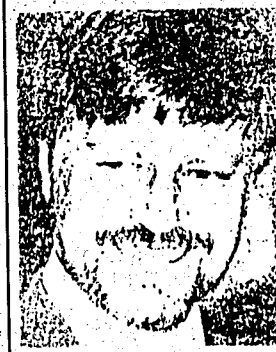
CENY KONKURENCYJNE

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Szanowni Państwo!

Bywam na różnych
akademiach i impre-
zach, ale zwykle w
charakterze oficjalnym, dla
załatwienia trudnych, nieraz
spornych spraw, nieraz nie-
spokojny co do trafności po-
dejmowanych decyzji.
Tym razem jednak okazja jest
inna - przyjemna i piękna.
Będziemy bili brawo chórów,
które tak pięknie kontynuują
nasze tradycje,

które pomogły nam przetrwać lata niewoli i wojny, lata
bólów i rozczarowań. (...)
Pozwolę tu sobie zacytować motto z naszego programu:

"Płomień rozgryzie malowane dzieje
Skarby - mieczowi rozkradną złodzieje
Pieśń ujdzie cało".

Niech rozbrzmi triumfalnie, niech pozwoli nam po-
myśleć o tym, co było najchlubniejsze i najpiękniejsze
w naszej historii!

Mec. Marek Malicki
Prezes ZG KPK

Słowo wstępne
Do Federacji Polek w Kanadzie

Cieszy mnie ogromnie, że wraz z Państwem mogę
wziąć udział w II Festiwalu Chórów Polonijnych. Prze-
żyjemy prawdziwą ucztę duchową w postaci występów
najlepszych chórów polskich w Kanadzie, które sięg-
nęły do skarbcza ojczyzny pieśni narodowej. Połączy
nas: twórców, wykonawców i słuchaczy, artystów
polskiej muzyki i siła poetyckiego słowa, które dzieląc
najtrudniejsze chwile w życiu Polski, sławiły bogactwo
i piękno jej kultury, trud naszych ojców, ich umilo-
wanie prawdy i wolności.

Na naszych oczach narodziła się impreza cenna,
wzbogacająca naszą polską społeczność w Kanadzie.
Rozwijajmy ją. Wspierajmy - tak jak dotychczas - jej
pomysłodawcę i organizatora, Ogniwo II Federacji
Polek.

Służmy polskiej kulturze na obczyźnie.

Mira Gawalewicz
Przewodnicząca Federacji

PRACA

POSZUKUJE opiekunki do 7-letniego chłopca w Oshawie od 10 czerwca. TEL. 1-416-725-1928 po godz. 7 wieczorem.

POTRZEBNA opiekunka do 6-miesięcznego dziecka i lekkiej pracy domowej, Bloor i Runnmede. Bogusła, w godz. 18-21. TEL. 766-0916

CHCESZ zapoznać się z AutoCat, który ułatwia uzyskanie pracy? Zadzwoń Janusz TEL. 925-7336

ZATRUDNIAMY fryzjerkę lub fryzjera, pobyty stały konieczny lub wynajmę fotele w zakładzie fryzjerskim. TEL. 769-3020

POSZUKUJE fachowców do remontów budynków. Hamilton - 561-0954

ZATRUDNIĘ malarza na part time. SIN niekonieczny, wiecz. 569-1101

DYSPONUJESZ wolnym czasem, możesz powiększyć swoje dochody. TEL. 897-3563 Maria

ZARÓB dodatkowe pieniądze! Part-time lub Full-time. Po informacji przesyłać kopertę z nazwiskiem na adres: 202-1343 Harrison St., Victoria B.C. V8S 3R9

NIE MOŻESZ znaleźć pracy? Chcesz zarobić? Pracuj u siebie w domu przy pakowaniu listów! Doświadczenie oraz angielski niekonieczny! Po informacji (zazn.: PL lub ENG) przesyłać zaadresowaną do siebie długą kopertę ze znacznikiem oraz \$2.00 na adres: CHRISTOPHER S. MARKETING CO., P.O. Box 7201, Saskatoon, SASK., S7K 4J2

CZY \$26.75 może zmienić Twoje życie na lepsze? Po 4 miesiącach mój dochód przekracza \$4000 na miesiąc i ciągle rośnie. POSZUKUJE poważne osoby zainteresowane dochodem \$2000 - \$10.000 na miesiąc, szczególnie interesuję mnie osoby zamieszkałe: Vancouver, Edmonton, Calgary, Winnipeg, Ottawa, Montreal, Halifax i Toronto, oraz osoby które posiadają kontakty z rodziną albo znajomymi w USA i Wielkiej Brytanii. TEL. (416) 748-7900

ZAINTERESOWANI zarobkami \$700-1400 tygodniowo i więcej, bezpłatny taning, angielski, SIN, samochód - wymagany. Poważne oferty - dzwoń codziennie od 8-8 wiecz. TEL. 282-1742 Andrzej

POSZUKUJE kilka osób zainteresowanych sprzedawaniem odchudzającego produktu. Wynika marża. TEL. 510-1275 Wiesiek

ELEKTROMECHANIK poszukuje jakiegokolwiek pracy na terenie Mississauga i okolicy. TEL. 625-8808 Czesław

2 MŁODYCH, zdolnych mężczyzn podejmie jakiegokolwiek pracę. TEL. 289-3609; wiecz. 287-3250

ZAOPIEKUJE się dzieckiem powyżej 6000 roku, okolice Dixon i Kipling. TEL. 614-6669

ZAOPIEKUJE się dzieckiem u siebie w domu, Jane/Steels. TEL. 661-9738

POSIADAM pobyty stały, znam angielski, podejmę pracę na SIN. TEL. 429-7733 Jola

BARDZO dobrze gotuję, piekę, sprzątam. Kocham dzieci. TEL. 530-0116

WSZYSTKIE DROBNE OGŁOSZENIA

dotyczące pracy, mieszkań i sprzedaży są bezpłatne 2-3-krotnie

Przyjmujemy je do wtorku, do g. 5 po poł.

Proszę dzwonić 747-6034 i zostawić dokładną treść ogłoszenia na maszynie, powtórzyć nr telefonu

ELEKTRYK z doświadczeniem kanadyjskim posiadający SIN poszukuje pracy w zawodzie. Piotr. TEL. 259-8280

KIEROWCA A-Z z doświadczeniem amerykańskim poszukuje pracy. TEL. 271-3411

MŁODY, solidny poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 267-9588

SPAWACZ z 10-letnim doświadczeniem w sprawianiu rur i konstrukcji w różnych technologiach poszukuje pracy. Marian. TEL. 766-8061

JESTESZ zapracowana? Nie masz czasu skończyć trawy przed domem, pomalować ogrodzenie, uporządkować ogród - ZADZWOŃ do 9 lub po 18. Tania i solidnie wykona to za Ciebie Piotr. TEL. 255-4219

POSZUKUJE pracy na weekendy lub od 16 godzin. Proszę dzwonić po godz. 18. TEL. 503-8690

PODEJMIĘ prace remontowo-budowlane. TEL. 253-6567

MEZCZYZNA podejmie jakiegokolwiek pracę. Posiada SIN i pobyty stały. TEL. 259-1668

POSZUKUJE jakiegokolwiek pracy na noc. TEL. 749-8362

KOBIETA posiadająca pobyty stały, SIN, podejmie jakiegokolwiek pracę. TEL. 259-1668

SZUKAM pracy. Posiadam SIN, znam angielski, wykształcenie chemiczne, doświadczenie w kelnertwie i sprzedaży. Ewa. TEL. 298-1943 wieczorem

ZAOPIEKUJE się samotną, starszą osobą. TEL. 431-2955

ELEKTRYK, SIN, samochód poszukuje pracy w zawodzie lub innej. TEL. 438-0654 po godz. 21

MŁODY mężczyzna podejmie jakiegokolwiek pracę. TEL. 497-4899 Antek

MEZCZYZNA, lat 32, szuka pracy. TEL. 855-5237 proszę Hełka

PANI w średnim wieku zaopiekuje się starszym małżeństwem lub dzieckiem z zamieszkaniem. Cambridge. TEL. 622-2590

KOBIETA poszukuje legalnej pracy. TEL. 253-6567

MEZCZYZNA posiadający pobyty stały poszukuje pracy. TEL. 240-0650

POLIGRAF, redaktor techniczny poszukuje pracy. Proszę dzwonić wieczorem po godz. 8. TEL. 247-0183

30-LETNIA mężatka, bezdzietna, kochająca dzieci, energiczna, zaradna, SIN, podstawowy angielski, 2-letnie doświadczenie kanadyjskie jako opiekunka dzieci, referencje - szuka pracy na cały lub pół etatu. TEL. 699-5060

OPIEKUNKA z zamieszkaniem do dwóch dzieci - niemowlę 1,3 lat, 6 dni w tygodniu, \$540 miesięcznie. TEL. 685-4103

POTRZEBNA opiekunka do dwóch dzieci, okolice Jane i Eglinton. TEL. 766-4987 po godz. 17

POTRZEBNA pani do opieki nad dzieckiem i lekkiej pracy domowej. Mississauga - Bloor i Dixie. TEL. 625-6175

POTRZEBNA zaradna, niepaląca kobieta w wieku 40-50 lat do opieki nad trzema dziewczynkami i lekkiej pracy domowej z zamieszkaniem, 5 dni w tygodniu. Etobicoke. TEL. 241-9951 po godz. 9 wiecz.

CZY CHCESZ zarobić nie inwestując? Zadzwoń! Beata 566-8253

JEŚLI chcesz Network Marketing może zapewnić ci najlepsze dochody. Trzeba sprzedawać, więc jesteśmy najlepsimi. Po informacji dzwoń: (416) 510-1275 Wiesiek

350 DOLARÓW i więcej tygodniowo, pracując w domu. Podstawowy angielski przydatny. Po więcej informacji proszę przelać zaadresowaną na siebie kopertę ze znacznikiem: J.R. ENTERPRISES Milton Mall Box 23088 Milton, Ont. L9T 5B4

JEŚLI interesuje cię zarobienie dodatkowych kilku dolarów, zadzwoń: (519) 743-4249

MOŻLIWOŚĆ dodatkowego zarobku w dynamicznie rozwijającej się amerykańsko-kanadyjskiej firmie. Niekonieczna znajomość angielskiego. TEL. 431-2955

ŚWIETNA możliwość dopływu gotówki. Potrzebni dystrybutorzy, SIN, angielski, samochód. Edmund. TEL. 748-1911, 439-2797

POTRZEBNE osoby do sprzedaży w stałych punktach. Angielski konieczny. TEL. 431-1820

PRZYJMIĘ pracowników do robót ziemnych i betonarskich. Proszę dzwonić po 7 wieczorem: TEL. 762-4094

WYKONAM instalację elektryczną lub podejmę inną pracę. TEL. 240-0103

33 LATA, silny, z angielskim, prawo jazdy. TEL. 614-0804

ZAOPIEKUJE się dzieckiem u siebie w domu, Mississauga. Okolice Mississauga Rd. i Lakeshore. TEL. 891-2104

ZAOPIEKUJE się dzieckiem u siebie w domu, okolice Ellmere i Markham Rd. TEL. 431-2955

SŁOWACKA rodzina zaopiekuje się dzieckiem u siebie w domu. TEL. 542-2149

MŁODY, solidny mężczyzna szuka pracy w Brampton. TEL. 452-9866

POTRZEBNY inżynier mekhanik.

TEL. 252-0224

COUNTER help in the donut shop. Midnight shift 11-7. Must speak English enough to communicate. TEL. 454-4220 George or Rula, please call 11-3.

POTRZEBNE kobiety do sprzątania. TEL. 796-1723 wiecz.

POTRZEBNA młoda kobieta do pracy w restauracji w soboty na 5 godzin w porze lunchu. Musi znać rosyjski. TEL. 398-2106 Tania i Alex

CODZIENNY dopływ gotówki dla każdego kto zna angielski i ma samochód. Romek. TEL. 982-8554, 748-1911

POSZUKUJEMY ludzi mówiących po polsku i po angielsku. TEL. 854-0637

KIEROWCA kat. A-Z, mający doświadczenie w przewożeniu kontenerów do i z USA poszukuje pracy. Jacek. TEL. 769-5819

MALARZ z 15-letnim stażem oraz lakierem meblowy z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. Piotr. TEL. 255-8337 wieczorem

TOKARZ-ślusarz narzędziowy, posiada SIN, podstawowy angielski, samochód, szuka pracy. TEL. 699-5060

PODEJMIĘ pracę w weekendy od rana. TEL. 752-8756 Bolesław

POSIADAJĄCA SIN poszukuje pracy. TEL. 503-3014

POSIADAM 1/2-tonowy pick-up i dużo wolnego czasu. TEL. 949-2816

MŁODY kucharz podejmie każdą pracę. TEL. 760-8997 Ryszard

MALARZ, cieśla poszukuje pracy. Posiadam własny sprzęt, samochód, SIN. TEL. 253-0921

ABSOLWENT geografii, specjalność hydrologia, meteorologia poszukuje pracy. TEL. 447-3299

POTRZEBNA pomoc do kuchni w średnim wieku z zamieszkaniem na miejscu, w okolicy St. Catharines. TEL. 1 (416) 227-3386

POSZUKUJEMY dochodzącej opiekunki do 5-letniego dziecka, bez prac domowych. Okolice Victoria Park i St. Claire. TEL. 752-9644

POSZUKUJE pani do dorywczej opieki nad dzieckiem w Richmond Hill. TEL. 899-4564

35-LETNIA, niepaląca kobieta zaopiekuje się dziećmi u siebie w domu. TEL. 748-9448

KOBIETA bardzo dobrze szyjąca na maszynie szuka pracy chałupniczej. Anna. TEL. 748-9448

DOŚWIADCZONY instalator sidingu poszukuje pracy, posiada SIN i narzędzia. TEL. 747-1345 Waterloo

POSZUKUJĘ solidnie dom, apartament, posiadam duże doświadczenie. Teresa. TEL. 368-8948

HYDRAULIK posiadający doświadczenie, SIN, samochód podejmie pracę w swoim zawodzie lub każdą inną. Paweł. TEL. 270-7851

INNE OGŁOSZENIA O PRACY I O MIESZKANIACH NA OSTATNIEJ STRONIE

SPRZEDAŻ

TOWNHOUSE NA SPRZEDAŻ. Okazja - właściciel musi szybko sprzedać. Garaż, dwie łazienki, 4 spalnice, 6 appliances, pięknie utrzymany, balkon, ogródek z wyjściem na park nad rzeką. \$149,500. TEL. 744-1358

SPRZEDAM BUTIK z nowoczesną galanterią damską, w dobrym punkcie - Dundas i Bloor, nlewysockie komornie, umowa do końca roku z możliwością przedłużenia. TEL. 533-2438

SPRZEDAM 9-miesięcznego Cockera spaniela koloru beżowego. Cena \$250. TEL. 271-0220

SPRZEDAM tani oryginalny, 4-osobowy polski namiot Mikro-4L, głośniki stereo Toshiba. TEL. 247-8447

SPRZEDAM Van GMC, cena \$1000, w bardzo dobrym stanie. TEL. 252-4732

KOMPLET kółek z okuciami do wózka do hot dogów. TEL. 252-4732

85 rok, Ford Ranger, 4 cylindry, 4-biegowy, overdrive, nowe opony, certyfikowany, cena \$2700, proszę Radka. TEL. 499-8328

SPRZEDAM polsko-angielski kurs dla początkujących i zaawansowanych 12 kaset z zeszytami - cena \$85. Rozmówki polsko-angielskie, 3 kasety z zeszytami. TEL. grzeszkościowy po godz. 18 Piotr. 255-4219

WYDAJĄC na zdrowie, oszczędzając na jedzeniu. Kuracja witaminowo-zielonkowa usuwająca miankiemy niwielczego odżywiania (otyłość, niedowaga, odciepłłość, zaburzenia koncentracji). Jan Koneciewicz 1802 8th Ave. Apt. 6 Vancouver, B.C. V5N 1B3 TEL. (604) 255-9346

DOMOWE PIEROGI. Dla smakoszy: z chudego mięsa, kapusty z grzybami i ruskie. Zamówienia: 770-7439

SPRZEDAM luksusową willę w Blaymstoku z telefonem, ogrzewaniem gazowe. TEL. 519-539-0785

SPRZEDAM tanią uzbrojoną działkę budowlaną pod budowę domu lub domu letniskowego. 150 stóp x 100 stóp, La Fontaine, koło Wasaga Beach. 300 m do pięknej plaży przy Georgian Bay. TEL. 247-8447

ODDAM za duży karton piw nową oponę radialną z felgą numer 205/75/14. Nagraj się na maszynę. Przemysław. TEL. 439-9393

DODGE van, 80 rok, automatyczne, wersja przedziwna, stan dobry. Cena \$1100. TEL. 508-0812

FORD, 89 rok, 4-drzwiowy, jak nowy, certyfikowany, cena \$4300. TEL. 896-3408

TANIO sprzedam Rabbit-Diesel, 5-biegowy, 79 rok. TEL. 612-1548

SPRZEDAM TV, stereo Toshiba, 21 cali, na gwarancji. Kosztował \$750, sprzedam za \$500 oraz kurtkę skózaną, meble, sportową, ciemną brąz, dobra jakość za \$300. TEL. 848-4038

SPRZEDAM robot kuchenny Vita-Mix i komputer po bardzo niskiej cenie. TEL. 265-7754

SPRZEDAM wózek do hot dogów, proszę dzwonić wieczorem 242-8243

SPRZEDAM rasowego 7-miesięcznego cocker-spaniela z metryką, koloru beżowego. Cena \$350. TEL. 279-3865 po g. 18.

SPRZEDAM telewizor kolorowy marki Magna Sonic; rower dziecięcy. TEL. 439-9698

SPRZEDAM łódki podwójne, pojedyncze oraz kanapę - tanio. TEL. 535-6379

SPRZEDAM Plymouth Caravel 83, automatyczny, w dobrym stanie. TEL. 769-6824 po godz. 17

SPRZEDAM bardzo tanio artykuły do wyposażenia kuchni, łazienki, oraz wyroby stolarskie i budowlane. TEL. 537-0626

DOM NOWY, 15 km od Krakowa, mury z cegły, wykończony parter, centralne ogrzewanie, woda, na działce 15-akrowej do SPRZEDANIA od zaraz. Po bliższych informacjach proszę dzwonić (807) 768-0369

SPRZEDAM nieużywaną przyczepę kampingową N-128 z przedziałem, \$4200. TEL. 949-2085 wiecz.

PONTIAC 1000, rocznik 84, stan bardzo dobry, 5-drzwiowy, nowy układ wydechowy, nowe opony, certyfikowany, cena \$1850. TEL. 503-8757

3 BILETY lotnicze do Halifaxu w jedną stronę na 14 maja, Air Canada - SPRZEDAM. TEL. 289-2748

SPRZEDAM: kamerę fotograficzną "Pentax" (nowa), laptop komputer z programami (prywatnosy do użytku w Polsce), zegarek "Casio" oraz osprzęt do kamery video. TEL. 234-0553 wiecz. do g. 9 pm.

AUDI, 84 rok, 50008, automatyczny, cena \$4300. TEL. 271-0220

SPRZEDAM garnitur chłopięcy, granatowy, rozmiar 12 i buty czarne rozmiar 6 1/2. Na pierwszą Komunię lub inną uroczystą okazję. TEL. 247-4238 po g. 18

KUPNO

KUPIĘ wózek do hot dogów. TEL. 242-8243 wieczorem

KUPIĘ tani samochód, rocznik 83-85. TEL. 289-1945

KUPIĘ używany 7-8-letni samochód 6-cylindrowy od osoby w wieku emerytalnym. Dzwonić po g. 17:30. TEL. 822-1180

KUPIĘ niedrogo kamerę video produkcji japońskiej na duże kasety. Multisystem. TEL. 535-6379

KUPIĘ używaną maszynę "answering". TEL. 740-2580

MIESZKANIA

POSZUKUJE niepalące dziewczyny do wspólnego zamieszkania w mieszkaniu na skrzyżowaniu Hwy 401 i Kennedy. Proszę dzwonić rano lub późnym wieczorem, Ewa. TEL. 298-1943

CZYSZTE kawalerki i 1-sypialniowe mieszkania w centrum Toronto. Możliwość obniżenia czynszu za pracę superintendenta. TEL. 533-8256

POSZUKUJE miejsca na stałe do zaparkowania dwóch samochodów na rok. TEL. 292-4296

POSZUKUJE 2-sypialniowego mieszkania, odkupię meble. TEL. 588-0140

DON MILLS/Eglinton. Wynajmę pokój pracującej dziewczynie. Wspólna kuchnia i łazienka. Po 6 wieczorem. TEL. 467-6945

ZAMIEŃM mieszkanie 2-sypialniowe przy Jane i Steeles, tanie, \$580 miesięcznie, odnowione - na niedrogi mieszkanie 2-sypialniowe w rejonie Islington/Eglinton, Royal York i Scarlett Rd. lub wynajmę. TEL. 663-8715 lub 251-7717 po g. 18

WYNAJMIĘ atrakcyjny 1-sypialniowy apartament w centrum. TEL. 921-0298

JASNA, sucha suteryna, w czystym domu do wynajęcia. Możliwość korzystania z pralni, oddzielne wejście, okolice Weston i Eglinton, \$595 miesięcznie. TEL. 769-9199 po angielsku, 614-6153 po polsku

POKÓJ do wynajęcia w apartamencie w Scarborough dla niepalącej osoby. TEL. 438-0654

DLA pani wynajmę pokój w apartamencie. Cena \$300, okolice Danforth i Broadview. TEL. 423-6792

PRZYJMIĘ współlokatora do mieszkania apartamentowego, na 3 miesiące - maj, czerwiec, lipiec. Wieczorem TEL. 614-3587

WYNAJMIĘ od 1 czerwca luksusowe mieszkanie w centrum dla 1 lub 2 osób. TEL. 921-0298

POSZUKUJE 1-sypialniowego mieszkania w budynku mieszkalnym w cenie do \$500. TEL. 503-8690 po 18

KAWALERKA przy Cooksville, posiadająca \$400, w małym budynku. TEL. 480-9761

POSZUKUJE samotnej matki z dziećmi do wspólnego zamieszkania w domu jednorodzinnym z basenem, blisko szkoły, sklepów, komunikacji, w Brampton. TEL. 840-6452

MAŁŻEŃSTWO pilnie poszukuje 1-sypialniowego apartamentu w bloku. TEL. 604-7532

2 POKOJE, kuchnia, łazienka, umeblowane, suteryna, okolice Square One, Mississauga, \$650 miesięcznie. TEL. 568-0492

TANIE pokoje do wynajęcia - dwa od 1 maja, jeden od 15 maja. Do dyspozycji kuchnia i 2 łazienki. Okolice Old Weston i Rogers. Jurek. TEL. 653-8434

PRZYJMIĘ do wspólnego zamieszkania w budynku apartamentowym zlokalizowanym na Jane i Steeles 2 mężczyzn niepalących. TEL. 663-5379

ZAMIEŃM kawalerkę w budynku na 1-2-sypialniowe mieszkanie. TEL. 588-0140

DUNDAS i Scarlett. Wynajmę apartament z kilku osób. Dzwonić po 6 wieczorem. TEL. 763-3489

DO WYNAJĘCIA duży, frontowy pokój, wspólna kuchnia i łazienka, Runnmede i St. Claire już od 1 maja. Może być dla 2 panów. TEL. 767-1818

MATKA pracująca poszukuje pokoju z używalnością kuchni i łazienki lub małego niedrogiego mieszkania dla siebie i szesnastoletniej córki w spokojnym domu lub przy osobie starszej, potrzebującej pomocy. Najchętniej w okolicy Eglinton i Yonge lub wzdłuż kolejki. TEL. 480-9761 po g. 4

SZUKAM mieszkania 1-2-sypialniowego z wyjściem na ogród. TEL. 621-2953

POSZUKUJE pilnie 2-sypialniowego taniego mieszkania. TEL. 239-0176

WYNAJMIĘ od zaraz pokój w okolicy Roncesvalles. Cena \$250 miesięcznie. TEL. 539-8945

POSZUKUJE 1-sypialniowego mieszkania lub kawalerki w cenie ok. \$500 w budynku apartamentowym. TEL. 233-9706

SAMODZIELNE 2-pokojowe mieszkanie w domu do wynajęcia. Blisko polskiej dzielnicy, tuż przy metrze. TEL. 585-5735

MIESZKANIE do wynajęcia dla 2 osób lub małżeństwa, w suterynie, oddzielna kuchnia, łazienka, możliwość korzystania z pralki, oddzielne wejście. Okolice Weston i Eglinton, \$595 miesięcznie. TEL. 769-9199 po angielsku, 614-6153 po polsku

POSZUKUJE trzecią osobę do 1-sypialniowego mieszkania. \$170. Dobra atmosfera, centrum Mississauga. Emil. TEL. 848-4038

WYNAJMIĘ pokój niepalącemu panu w Brampton. TEL. 793-4053

POKÓJ wynajmę niepalącemu panu w mieszkaniu w suterynie. Osobne wejście, kolorowy telewizor. Mississauga. TEL. 569-2135

WAKACJE LATEM JAK W POLSCE!

Rodzice z dziećmi
nad jeziorem z piaszczystą plażą!
Najcieplejsze miejsce w Kanadzie -
słynna

OKANAGAN VALLEY

w najpiękniejszej prowincji Kanady -
BRYTYJSKIEJ KOLUMBII
(pomiedzy Osoyoos i Penticton).

OFERUJEMY: dwie sypialnie + pokój dzienny
z kuchnią i jadalnią + łazienka z prysznicem -
bezpośrednio przy plaży! Ponadto: słońce, wodę,
ryby, kajaki, łódzie dla dzieci i wędkarzy.

**GWARANTUJEMY IDEALNY
ODPOCZYNEK RODZICOM,
A DZIECIOM NIEZAPOMNIANE
WAKACJE!**

ZAPRASZAJĄ

Zofia i Richard Heith

Wysyłamy informacje - napisz lub zatelefonuj:

SUNDIAL RESORT MOTEL
VASEAUX LAKE, R.R. NO 2,
Oliver, B.C. V0H 1T0
TEL. (604) 498-3637

POTRZEBNY asystent superintendenta do dużego kompleksu kondominium na Don Mills. Wymagana podstawowa znajomość angielskiego i SIN w zamian duże 2-sypialniowe mieszkanie i około 1200 dol. miesięcznie oraz pełny zakres ubezpieczeń. TEL. 429-2577 proszę zostawić informację na maszynie, może być po polsku.

177-179 POSZUKUJĘ terapeutkę-masażystkę do zakładu leczniczego w Scarborough z dobrą znajomością masażu sportowego, leczniczego oraz języka angielskiego. TEL. 287-1429

177-179 POTRZEBNA recepcjonistka, asystentka do gabinetu dentysty. Wymagana dobra znajomość angielskiego i certyfikat HARP. TEL. 568-7860

177-179 SUMIENIE ZAOPIEKUJĘ SIĘ DZIECKIEM powyżej półtora roku u siebie w domu, okolice Dixon i Kipling. TEL. 614-6669

177-179 ZAOPIEKUJĘ SIĘ DZIECKIEM u siebie w domu. Okolice Victoria Park i Hwy 401. TEL. 449-1981

177-179 ZAOPIEKUJĘ SIĘ DZIECKIEM u siebie w domu, okolice Square One. TEL. 270-4027

177-179 SPAWACZ - ślusarz, SIN, pobyt stały, samochód, podejmie pracę. TEL. 699-5080

177-179

LATO U BABCI, CIOCI, WUJKA,
A MOŻE NA KOLONII???

**TYLKO Z NAMI CZAS CI PLYNIE
JAKBYŚ SPĘDZAŁ GO W RODZINIE!**

**R.B. Holiday Travel Ltd.
& Educational Tours**

1310 Dundas Street East, Suite 207,
Mississauga, Ont. L4Y 2C1; TEL. 273-3238

UWAGA! LATO POLONIJNE 1981
R.B.HOLIDAY TRAVEL LTD.
& EDUCATIONAL TOURS
organizuje w sezonie letnim:

- **KOLONIE** w Zakopanem i Piwnicznej dla dzieci i młodzieży w wieku od lat 8 do lat 18, w cenie od \$1400 do 1600, w tym przelot, zakwaterowanie na miesiąc, wycieczki i możliwość przedłużenia pobytu w Polsce.
- **LETNIE SZKOŁY KULTURY JĘZYKA POLSKIEGO** na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie oraz na Uniwersytecie Katolickim w Lublinie w turnusach 4- i 6-tygodniowych.
- **STUDIA METODYCZNE DLA NAUCZYCIELI POLONIJNYCH** w Lublinie.

W związku z ograniczoną ilością miejsc prosimy o pilny kontakt telefoniczny z biurem:

TEL. (416) 273-3238
FAX (416) 949-5606

Upierśmnie zawiadamiamy, że wzorem lat ubiegłych również i w tym roku R.B. Holiday Travel and Educational Tours, pod kierownictwem Pani Jean Dub-Milaniak, organizuje kolonie dla dzieci i młodzieży w Zakopanem i Piwnicznej w terminie od 3.07. do 28.07.1991 r. Celem tych wyjazdów jest pogłębienie znajomości języka polskiego w warunkach kolonijnych poprzez codzienne kontakty z językiem, a także poznanie kraju Ojców, jego kultury i przyrody poprzez organizowanie licznych wycieczek turystyczno-krajoznawczych. Program przewiduje między innymi: wycieczki do Krakowa, Wieliczki, Szczawnicy, Doliny Kościeliskiej oraz spływ Dunajcem, wyjazd kolejką na Kasprowy Wierch, Gubałówkę, piesze spacerki w góry. Na koloniach nie zabraknie również wesołej zabawy, humoru przy wieczornych ogniskach.

**Gwarantujemy fachową opiekę
i rodzinną atmosferę.**
W celu uzyskania bliższych informacji
prosimy kontaktować się z naszym biurem.

PACZKI DO POLSKI

NO GST

na wysyłki paczek do Polski i Z.S.R.R

przez POLIMEX

215 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L6

Tel. [416] 537-7914

7370 Bramalea Rd. Unit 10, Mississauga, Ont.

Tel.[416] 677-4527

**POLIMEX! TO NAJSTARSZA WYSPECJALIZOWANA
FIRMA WYSYŁKOWA Z TORONTO.**

KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z JEJ USŁUG.

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK, KASET MUZYCZNYCH
ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU. KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE.

UWAGA NEWMARKET I OKOLICE

Nowy przedstawiciel POLIMEX

SELECT EUROPEAN DELI

250 Main Str. South,
NEWMARKET, ONT. L3Y 4W3